

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP
ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ המיסד והעורך הראשון: ד"ר א. מרטון ז"ל

1.10 FORTÉ 24 OLDAL TEL-AVIV, 1972 JUNIUS 16. PÉNTEK 7771. szám

Éles támadás Rábin nagykövet ellen az amerikai sajtóban

Golda Meír: Nem avatkozunk be más államok belügyeibe — A Washington Post vezércikkében Rábin megrovását követeli — Tetőfokára hágott a feszültség a nagykövet és a külügyminisztérium között

Golda Meír miniszterelnök tegnap kijelentette, hogy Izrael úgy mint a múltban, most és a jövőben sem avatkozik be más államok belügyeibe. Világos, hogy ez az Egyesült Államokra is vonatkozik és eziránti politikánkban nem állt be semmiféle változás. Biztos vagyok benne, hogy az izraeli diplomaták külföldön pontosan betartják ezt az elvet.

Golda Meír nyilatkozata azon heves bírálatok után hangzott el, amelyekben Amerikában Jicchák Rábin nagykövet legutóbbi rádió nyilatkozata váltott ki. Rábin ebben azt mondta, hogy Izrael ugyan nem avatkozik be az amerikai elnökválasztási kampányba, de hálásnak kell lenni azokkal szemben, akik nem szavakban, hanem tettekben bizonyítják bebarátságukat Izraellel szemben. Ezzel kapcsolatban azt is leszögezte, hogy egyetlen amerikai elnök sem vállalt Izraellel szemben olyan kötelezettségeket, mint Richard Nixon.

Rábin nagykövet erősen cáfolta az interjújának a Washington Post-ban megjelent változatát, amely szerint állítólag azt mondta volna, hogy McGovern elnökválasztása aggodalmakat váltana ki Izraelben. (McGovern egyébként az utóbbi napokban erősen kihangsúlyozta Izrael iránti rokonszenvét és szöveveit azt állították, hogy ellenfele, Hubert Humphrey terjeszti a híreket Izraellel szembeni barátságátlan beállítottságáról.)

A cáfolat ellenére a Washington Post tegnap vezércikkben javasolta, hogy Izrael részesítse megrovásban Jicchák Rábin nagykövetet. „A nemdiplomatiszma izraeli diplomatát”, aki jelezte, hogy Nixon elnök újiból megválasztását támogatja. A lap szerint Rábin kijelentései nem egyeztetettek össze az izraeli diplomácia erőfeszítéseivel, hogy maximális támogatást nyerjen az ország számára Amerikában. A Washington Post szerint a nyilatkozat kísérletet jelent az amerikai belpolitikába való beavatkozásra, amit vissza kell utasítani.

„Amennyiben helyes Rábin nagykövet újabb állítása, hogy nincs tudomása megrovásról felettesei részéről, (amit a Washington Post előzőleg állított), úgy reméljük, hogy a legközelebbi időben belül tudomást szerez erről.”

A Washington Post kikel min-

den olyan célzás ellen, mintha az elnök megkísérelné a zsidó szavazatok megszerzését és elítéli Rábinnak azt a kijelentését is, hogy „zsidók aszerint fognak szavazni, hogy milyen a jelölt magatartása Izraellel szemben”.

Rábin nagykövet és az izraeli külügyminisztérium között ezzel az afférrel tetőfokára hágott a fe-

IDŐJÁRÁS

A levegő páratartalma továbbra is alacsony lesz az ország belsőjében, míg a partvidéken emelkedik. Mára vált hőmérsékletek: Jeruzsálem 20—32, Afüla 19—35, Naharia 27—39, Tel-Aviv 20—29, Ludd 18—33, Beer-Séva 18—35.

A „Fehér Brigád” vádol:

A hágai cseh nagykövetség szállította a luddi merénylők fegyvereit

A követség cáfol: A Népfrent és a Baader-Meinhof csoport közösen hajtották végre a heidelbergi bombamerényletet — A Lufthansa váltásdíjából pénzelték a luddi támadást

Hága (Reuter) — Csehszlovákia hágai nagykövetsége tegnap cáfolta, hogy a luddi japán merénylők a nagykövetség kereskedelmi osztályán keresztül kapták volna a merényletnél használt cseh gyártmányú géppisztolyokat. Egy „Fehér Brigád” nevű csoport a holland sajtóirodához — interneten keresztül állította, hogy a luddi japán merénylők fegyvereit

és a náluk lévő robbanóanyagot a csehszlovák nagykövetség kereskedelmi osztálya továbbította a palesztinai terroristákhoz. A csoport felszólította a nagykövetséget, hogy június 26-án tartsa zárva kereskedelmi osztályát a luddi áldozatokkal való szolidaritás jeleként, mert ellenkező esetben a Fehér Brigád felrobbantja irodáit.

A nagykövetség cáfolata azt állítja, hogy a „Fehér Brigád” vádjai minden alapot nélkülöznek.

Hamburg (IFP) — A német Bild-Zeitung Beirutba kiküldött munkatársa megállapította, hogy a német Baader-Meinhof csoport és a palesztinai Felszabadító Népfrent közösen tervezték azt a merényletet, amelyben május 24-én három ember vesztette életét és öt sebesült meg Heidelbergben, ahol pokolgép robbant az amerikai hadsereg parancsnokságán. A németek szállították a két bombát és palesztinai arabok hajtották végre a merényletet — írja a lap.

Ugy ez a merénylet, mint a luddi mészárlat abból a 16 millió márkából pénzelték, amelyet a német Lufthansa fizetett a terroristáknak, akik február 21-én elhurcolták Boeing Jumbo gépet Dél-Jemenbe. A Bild-Zeitung munkatársa azt állítja, hogy mind ezeket a tényeket megérősítették mérvado körök Beirutban.

A Lufthansa leányvállalata, a Condor társaság, amely charter repülésekkel foglalkozik, tegnap Párizsból figyelmeztetést kapott.

HÁBORUSÁG A „PÁRDUCCOK” ÉS A „LIGA” KÖZÖTT

A jeruzsálemi rendőrség a szerdára virradó éjjel letartóztatta a „Fekete párduccok” két tagját, miután autójukban két Molotov-palackot találtak. Ugyancsak letartóztattak három további „párduccot”, aki a közelben kószált. A rendőrök a Zsidó Védelmi Liga irodájának közelében fogták el őket és az a gyanú, hogy azt fel akarták gyújtani, miután előzőleg összetűzésre került sor a párduccok és a Liga tagjai között. A párduccok súlyosan megverték két íesivánvendéket, akiről feltételezték, hogy a Liga tagjai. Mindkettő orvosi kezelésre szorult.

Tegnap a rendőrség házkutatást tartott a Liga helyiségeiben,

A luddi merénylet elítélését követeli Izrael az ICAO mai ülésén

Amerika a légitársaságokat befogadó államok elleni lépéseket javasol — Waldheim tárgyalta a pilótaszervezet és az IATA vezetőivel — Németország nem adja ki a csehszlovák repülőgépet elrablót

New-York (Reuter) — Dr. Kurt Waldheim UNO-főtákar tegnap (izraeli idő szerint éjjelkor) találkozott a nemzetközi pilótaszövetség elnökével, Olle Forsberg pilótakapitánnyal, valamint Knut Hammarskjölddel, a repülőársaságok szövetségének (IATA) vezetőjével. A tárgyalás a repülőgéprablások elhárításáról folyt.

Az IFALPA, a pilótaszövetség azt követelte, hogy a Biztonsági Tanács legkésőbb ma üljön össze és döntsön hatékony lépésekről a légitársaságok és a terror ellen. Bár Waldheim javasolta a B. T. ülésnek egybehívását, annak tárgjai kevés hajlandóságot mutatnak erre, mert nem látnak lehetőséget az UNO hatékony fellépésére a légitársaságok ellen.

Az Egyesült Államok kormányára felszólította a nemzetközi pol-

gári repülési szervezet (ICAO) társaságát, hogy sürgősen dolgozzon ki egy nemzetközi megállapodást közös fellépésről olyan államok ellen, amelyek megtagadják légitársaságok kiadását, vagy megbüntetését. Ugyancsak sürgeti az amerikai kormányt az ICAO által már két év előtt elhatározott biztonsági intézkedések sürgős bevezetését valamennyi tagállamban.

Az ICAO rendkívüli ülését mára hívták egybe a kanadai Montréálban. Izrael követelésére, az izraeli közlekedésügyi minisztérium képviselői követelik fogják az Izraelben már bevált biztonsági intézkedések általános bevezetését, egyben pedig felszólítják a nemzetközi szervezetet, hogy határozatban ítéle el a luddi merényletet. Izrael javasolja szankciók bevezetését olyan államok ellen, amelyek támogatják a repülőgépeket és utasokat támadó terroristákat, vagy légitársaságokat. Az izraeli delegáció élén T. Miron, Izrael kanadai nagykövete áll.

Bonn (IFP) — A bonni kormány elutasította Csehszlovákia követelését, hogy adja ki annak a kétmotoros csehszlovák utasgépnek az elrablót, akik a múlt héten agyonlőtték a pilótát és a segédpilótát kényszerítve, hogy Bajországból szálljon le.

George Leber német közlekedésügyi miniszter tegnap közölte,

Műbolygó-közvetítés az izraeli tévében

Az izraeli televízió tegnap este elsősorban közvetített a műbolygó utján érkezett felvételeket. Az izraeli felvevőállomás, amelyet a múlt hónapban avattak fel Lamed Hé kibuc közelében, este háromnegyed 7 órakor lépett kapcsolatba az Intelsat műbolygó utján a franciáországi állomással, ahonnan felvette az Eurovision, az európai tévé szövetség 10 perces híradását.

Az így kapott felvételeket előbb a tegnap esti arab híradásban, majd 8 órakor a Mabat műsor keretében közvetítették és az este 10 órakor sugárzott második híradásban is szerepeltek a legfrissebb felvételek a világ különböző részeiből.

A jövőben ezen az uton közvetítenek majd a rendszeres híradásokon kívül rendkívüli műsorokat. Többek között a müncheni olimpiai játékokat figyelhetik majd az izraeli nézők közvetlen adásból.

Tűzharcban megöltek egy Szíriából behatolt négytagú felderítő őrjáratot a Golánon

Két katonánk könnyebben megsebesült a tűzharcban

— AZ UJ KELET KATONAI TUDOSÍTÓJÁTOL —

Négy szíriai katonát, aki a Golánon mélyen behatolt izraeli területre, tegnap egy izraeli járőr rövid közelharcban agyonlőtték. Két katonánk könnyebben megsebesült.

Az incidens tegnap déli fél 1-kor játszódott le, amikor egyik őrjáratunk Chusnietól délre felfedezte a csoportot, amely bokrok mögött rejtőzött. Az őrjárat parancsnoka felszólította a

szíriaiakat, hogy adják meg magukat, de ezek túlzélni kezdték. Rövid tűzharc fejlődött ki, melyben mind a négy szíriai agyonlőttek. A golyóváltástól kigyúlt a száraz bokor, de ezt hamarosan eloltották.

A négy szíriai katonai egyenruhát viselt és Kalasnyikov géppisztolyokat, távcsöveket, valamint élelmiszeres csomagokat találtak náluk. Feltételezik, hogy katonákról van szó, akiket felderítés és kémkedés céljából küldtek izrael területére. A szíriaiak már a múltban is küldtek ilyen felderítő őrjáratokat. Ezúttal már egy kilométernyire a tűzszüneti vonaltól végeztek velük.

Négy alkalmazott bérkövetelése miatt szüneteltek a rádióadások

Az izraeli rádió adásai tegnap délelőtt 11 óratól délután 5 óráig szüneteltek és csak a híradásokat közvetítették, mert a posta technikai osztályának alkalmazottai váratlanul szüjjükbe leptek.

Az országos rádióhálózat megbénításának az volt az oka, hogy a posta technikai osztályának négy (4) alkalmazottját meg nem kapta meg az egy éve követelt fizetésemelést. A távközlési minisztérium igazgatósága felszólította az alkalmazottakat, hogy vigyék a problémát a kormány és a Hiszdadrut paritásos bizottsága elé és ne bénítsák meg a rádióadásokat, de az alkalmazottak erre nem voltak hajlandók.

BROADWAY 100:
Nagyvilági aromája

Egy színvonalon a világ leghíresebb cigarettáival Super King-Size amerikai keverék gyártja Dubek, tartalmaz kitűnő dohányból

שולם
147
תל אביב-יפו

Mély fájdalommal tudatjuk drágánk

MARKOVITS JOSZÉF
Rámát-Hechájál

elhunyt. A temetési menet ma, 1972 június 16-án, pénteken délelőtt 10 órakor indul a Beilinson kórháztól a körzeti temetőben (Cholon—Bát-Jám).

Külön autóbussz az elhunyt otthonától, Rámát Hechájál, Rech. Kám 81, délelőtt 9.15-kor.

A GYASZOLÓ CSALAD, barátai és emléke tisztelői

החלטה מדינות אפריקה

אנחנו התרגלנו כבר להחלטות חסרות ערך של כל מיני ועדות, לכן לא חשבנו שיש צורך שישתתפו שם אנשי האחריות האפריקאים החליטה מה שהיא לטובת אפריקה. בירת בראבאט, בירת המדינות השכנות באפריקה השתתפו המוד בהשפעתם, כדי להעביר החלטות בניגוד לישראל, לפני מלחמת ששת הימים ואחריה.

ובכל זאת — אסור לנו לעבור לסדר היום מול החלטה עוינת זו. השונה בי הרבה מובנים מאלה שקדמו לה כמד מדינות אפריקה. בפעם הראשונה נשענה החלטה על המעצמות, שלא ידעו פקו נשק לישראל, אשר דוחה את הדרישה להחזרת השטחים הכבושים הר מציבים. הנימה החריפה של החלטה זו יכולה לסכל כמה מעבר במצבנו במדינות השכנות, או אומנם סימנים מדידים לכן, שאפילו אהת ממדינות אפריקה מתכוונות לבנות בעקבות אר נגדה ולתקוף את ההחלטות עבר ישראל, אר אין ספק, שיש עתה להחריף ענין כלפינו באפריקה.

ישראל השקיעה הרבה מאמץ הרבה כסף באפריקה, כדי להשיג שם ידורים והתחלה היתה מדינת בירת, עד לא שכתנו 25 מדינות אפריקה לבנו בעצרת האו"ם, מיד שנה בשנה, שאהארגון הבינלאומי ידורש מדינות ערב לעשות שלום עם ישראל, אך שב- נים האחרונות חל מיפנה חד בעמדת מדינות אלה ובעת קשה למצוא מנהיג אפריקאי העז להמיר בישראל, אני עדים להתדרדרות מתמדת של מעמדה באפריקה והתחלה החריפה והעוינת של ועדת הסיכום האפריקאים מה ויה כישור מדיני של התדרדרות הנשיר לשלום של יליחותם של ארבעה הנשיר אים האפריקאים בישראל מוגש הטוב ביטוח ההחלטה הזו, אין לנו ספק ש- כוננה מחלטת ראבאט והמבר הר בודדות הדפליומטית של ישראל, ועל שדר החוץ שלנו מוטל הפקוד קשה כדי לבטח את מדינת ישראל וידורש איתן מדינות, שבינתיים עדיין לומדים אצלנו בסמינאריאונים שונים ובחן הר משיבים לשלום מוחזים ישראלים הר עלת רמת חייהם של חושבי הנישה הר שחרור.

AZ AFRIKAI ÁLLAMOK HATÁROZATA

Már hozzászoktunk különböző konferenciák értéketlen határozataihoz, tehát nem okozott számunkra meglepetést, hogy az afrikai egységsszervezet Rabatban tartott csúcskonferenciáján is elítélő határozatot hozott ellenünk. Az afrikai arab államok mindig igénybe vették teljes befolyásukat, hogy elítélő határozatot erőszakosan keresztül a hatnapos háború előtt és után egyaránt. Mégsem térhetünk most egyszerűen napirendre az ellenséges hangú határozat fölött, amely sok értelemben különbözik az előzőktől az afrikai államok részéről. Első alkalommal hallottunk a nagyhatalmakhoz intézett felszólítást, hogy ne szállítsanak fegyvert Izraelnek, amely elutasítja az Egyiptomtól elfoglalt területek visszaadását. A határozat éles hangja fordulatot jelenthet a fekete földrészen elfoglalt helyeinkben.

Nincsenek ugyan azonnali jelei annak, hogy akár egyetlen afrikai állam is Uganda nyomában akar haladni és megszakítja kapcsolatait Izraellel, nem kétséges azonban, hogy most ellenséges hangulat mutatkozik Izraellel szemben Afrikában. Izrael sok erőfeszítést és sok pénzt fektetett Afrikába, hogy barátokat szerezzen és a kezdet rendkívül biztató volt.

Még nem felejtettük el, hogy 25 afrikai állam követelte az UNO közgyűlésén évről-évre, hogy a nemzetközi szervezet szőlítsa fel az arab államokat békekötésre Izraellel. Az utóbbi években azonban éles fordulat állt be ezeknek az államoknak magatartásában és most nehéz olyan afrikai államot találni, aki merésznél támogatni Izraelt.

A négy afrikai államelnök izraeli küldetésének kudarcra világosan kiérződik ebből a határozatból. Nem kétséges, hogy a rabati határozat következtében súlyosbodik Izrael diplomáciai elszigeteltsége és a külügyminisztériumra az a nehéz feladat vár, hogy megkísérelje visszaszerezni olyan államok barátságát, amelyeknek fiataljai különböző szemináriumokon képezik át magukat nálunk és amelyekben izraeli szakértők dolgoznak, hogy emléjk a fekete kontinens lakosainak életnévióját.

Bét Cionéj Amerika

termében

ÉN ÉS A KISÖCSÉM

Holnap este 8.30

PREMIER

FUTYULUNK A NÖKRE AZ IDÉN

Énekes, táncos sláger-operett
Péntizár 6 órától

* A temesvári Zsidó Liceum 1922-ben végzett növendékei, akik felsőkereskedelmi és gimnáziumi érettségüket tartották, 50 éves érettségi találkozót tartanak a haifai HOH termében (Pevzner u. 2. sz.) — 1972. június 28-án, szerdán délután 5-8 óra között. A kik ezen a találkozón részt venni óhajtanak, közzélik előzetesen Latter Alexander, Haifa, Rech. Zalman Schneur 38/11. sz. — úrral. Telefon: 232-801. Ez alkalommal szívesen látjuk a haifai és környéki temesváriakat baráti találkozóra. — Terembér hozzájárulás uszonnával 3 font.

HANS HABE

Mint hajdan Dávid HADASH

könyvtár.

Tel-Aviv, Nesz Cioná u/c 4 (Járkon szállónál), tel. 59684

* Figyelem! MISA REIZIN, a moszkvai „Bolsoi” operaház volt tagja — új olé tenorista —, az Izraeli Operaház tagja is felép a HOH és a Bné Herzl 1972 június 19-iki, hétfő esti évadzáró rendezvényén. Részletek a megfelelő rovatokban.

J. KAHÁN

SZÖRMEZLET

Tel-Aviv, Ben Jehuda 54

Tel. 286-701

* Jalesz, iflim, mezusa, ima-könyvek magyar fordítással is legolcsóbban kaphatók UNGAR MOISE-nál, Tel Aviv, Allenby-Hár-Szináj sarok, a nagytéplomnál. Magyar nyelvű cégtábla.

ISBETHY-MANNHEIM

magyar-héber nagyszótár

MEGJELENT!

530 oldal; 26.50 líra. ÁRUSÍTÁS

VISZONTELADÓKNAK IS

ALLENBY

KÖNYVTÁRBAN

Tel-Aviv, Allenby 11.

* Az Aranykor Klub felkeri összes tagjait, hogy vasárnap d.u. 6 órakor klubhelyiségünkben tartandó közgyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Turista és izraeli

30 éves

HADASH

Tel-Aviv, Nesz Cioná u/c 4 (Járkon szállónál) Tel. 59684

GONDOS SÁNDOR KIADÁSÁBAN

Haifa, Bét Hákránot II. 241. Telefon: 525-666

jelent meg

Isbéthi Mose: MODERN MAGYAR-HÉBER SZÓTÁRA.

IL. 26.50.

HABIM A

Tel-Aviv, június 17., szombat

JAFFAI CIGÁNYOK

A kisteiben

SHEFI UR FÜGGETLENSÉGI NAPJA

Jeruzsálem, június 17., szombat

A HAZ

1972 június 19-én

hétfő este pontosan 8 órakor a tel-avivi HOH és a BNE HERZL

műsoros, évadzáró estje

terített asztalok mellett.

Helyszín: a HOH, Hájárkon 61. sz. alatti nagyterme.

Figyelje részletes hirdetésünket a HOH és a Bné HERZL rovatában!

Mindenkit szeretettel elvárunk!

Kereskedők és privátok! Megjelent az új Isbéthi Magyar-héber szótár

Barhova postázuk, Ára 26.50.

HADASH

Tel-Aviv, Nesz-Cioná-u. 4. (Járkon szállónál), tel. 59684

WIZO

magyarajkú csoportjai

hétfőn, 19-én d.e. 19 órakor Natanján tartják

11-ik országos konferenciájukat

melyen minden csoport delegátsaival résztvesz.

Az új olé asszonyokat szívesen látjuk.

A befejező művészi műsorban közreműködnek: Vincez Ilona zongoraművész, dr. Vincez László esellőművész.

„AKI MER, AZ NYER”

június 24-én

Áskelonban,

július 1-én

Tel-Avivban

A HAIFAI BNE-BRIT REND

Dákár és Pátria Páholy védnöksége alatt tartja

KELESER PÁL

kézelen nemzetközi kitüntetett zongoraművész

HANGVERSENYÉT

1972 június 26-án, hétfőn este 8.30 órakor a Bét Rothschild színháztermében.

BAT-JAM VAROS ZENEKEDVELOK KORE BÉRELETEK

felújítása és vásárlása

az 1972/73-as szezon 8 koncertjére a hónap végéig folytatódik. Forduljon Bat-Jam város — Zenekedvelők köréhez, vagy a Máchon Leámá-nut címre, Sd. Háacmáut 51 minden nap (szerda kivételével) d.e. 8-10 közt. Bővebb részletek: A. Spielmann, Há-poel u. 5., tel. 869897, dél után és este.

Gervai FURS

SZÖRMEZALON

T. A., BEN JEHUDA 40. (udvarban)

Tel. 287-311

Csoportos utazások

Jugoszláviába

Még néhány helyünk van a

Belgrádba

induló csoportban.

Ára (utazási adókkal) csak 1430.- IL. (+ 60 \$)

július 31-től szeptember 13-ig

PANTOURIST

UTAZÁSI IRODA

Tel-Aviv, Dizengoff 101 („Hod” mozi passzázs)

Tel. 243381

MEGHALT Dr. ROSENBERG MOSE MÉRNÖK

Tegnap délután nagy részvételmellett helyezték örök nyugalomra dr. Rosenberg Mose mérnököt, a magyarországi cionista mozgalom nagyérdemű vezető személyiségét, aki szerdán hosszas szenvedés után, 75 éves korában Rámát-Gánban meghalt.

Dr. Rosenberg mérnöknek építész-mérnöki irodája és több vállalata volt Magyarországon, ahol számos nagy létesítmény építése fűződik a nevéhez. A vallásos házból származó és zsidó nevelésű Rosenberg mérnök lelkes híve volt a cionista mozgalomnak és támogatója a Somér Hácáirnak. A véskorszakban — számos más magyarországi cionista vezetővel együtt — a Kaszner-csoporttal Bergen-Belsenbe, s onnan Svájcba került. Budapestre visszatérve, azonnal bekapcsolódott a cionista munkába és a Somér Hácáir ideológiai csoportja, a Borochov Kör elnöke volt.

Az állam megalakulása utáni első nagy álljával érkezett az országba és azonnal megkezdte mérnöki tevékenységét. Előbb néhány nagy sikerpítést végzett el, majd A Luria rámt-gáni mérnökkel

Ázkará a jasi-i mártírok emlékére

Most van 31 éve annak, hogy a jasi-i zsidóság színe-javát, férfiakat, nőket, agokat és csecsemőket barbár körülmények között lemészárolták. Az évforduló alkalmából hétfőn, június 19-én délután 4.30 órakor a Cholon-Bát-jami temetőben a Jasi — Calaras — Jalomnitza mártírjainak testvérsírja mellett ázkarát tartanak. Az emlékünnepséget az Ir-gun Múchád sel Jocé Románia B'Jiszráel a Jásiról Elszármazotak Körével együttesen rendezik meg.

A HITACHDUT OLÉJ HUNGÁRIA KOZIE MENYEI

TEL AVIV

A tel-avivi HOH 1972. július 6-án, kedden este 6 órakor a HOH Hájárkon u. 61. sz. alatti helyiségében

TISZTJUTJÓ KÖZGYÜLEST

tart. Abban az esetben, ha a közgyűlés a fenti időpontban határozatképtelen lenne, úgy ugyanaznap este 6.30 órakor — tekintet nélkül a megjelentek számára, a közgyűlést megtartjuk.

Estleges javaslatok írásban benyújtathatók 1972. július 1-ig beárrolag.

Szavazati joguk van mindazoknak, akik tagok, háziasszonyok leg-olább az év április 30-ig rendeztek.

TARGYSOROZAT:

1. Elnöki, főpenztársi és ellenőri jelentés.
2. A közgyűlés elnökének megválasztása.
3. A tisztikar felmentvényének megadása.
4. Indítványok.
5. Elnök, választmány és ellenőri megválasztása.

A vezetőség.

A DUBEK-GYÁR ADOMÁNYA A TÜZÉRSÉGNEK

A Dubek cigarettagyár 60 ezer fontot adományozott a Katonagondozó Bizottság újján az izraeli tüzérsegnek. Az adományból — a tüzérseg hete keretében — pénzalapot létesítenek, amelyből stipendiumot nyújtanak a továbbképző katonák gyermekeinek, valamint támogatásban részesítik a tényleges szolgálatot teljesítő katonák rászoruló családtagjait. A fennmaradó összeget a tüzérseg táborokban levő katona-klubok felszerelésére fordítják.

Megtalálták a Rámán pecsétjét

Az Akkó környéki Tel Kiszondomb környékén megtalálták Rámán, Rabbi Mose Ben-Náchman pecsétjét. A mintegy két centiméter átmérőjű pecsétlen lyuk van, ami azt bizonyítja, hogy gazdája a nyakába akasztva viselte. Uri Tahan haifai lakos találta meg a pecsétet, amelyet a jeruzsálemi Izrael Múzeum régészei is megvizsgáltak. Hitelességét a következő felirat bizonyítja: „Mose Ben-Rabbi Náchmán n.n. Girondi. Cházák”. Ez az első és eddig az egyetlen bizonyíték arra, hogy Rámán, a hagyományoknak megfelelően, 1267-ben álljázott és három évvel később, — 1270-ben — Akkón halt meg. Életéről a közelmúltban film készült.

HAIFAI KATONAI JARMU ÜZEM

AUTÓ-MECHANIKUS

AUTÓ-VILLANYSZERELŐ

SZÜKSÉGÜNK VAN ÖNRE,

megalapozott, biztos üzemben, állandó munkára, szakmai színvójának megfelelő fizetéssel

Megbizottunk személyes megbeszélésre fogadja a Bét Hámálachban, Haifán, J. L. Peretz utca 6, hétfőn és szerdán, délután 4-6 között.

SZOMBATI NAFTAR

5732. támu 4.
1972. június 16-17., péntek.
5732. támu 5.
1972. június 17., szombat.

GYERTYAGYIJTÁS

Jeruzsálem	6.08
Tel Aviv	6.26
Haifa	6.21
Beer Séva	6.23
Ejlát	6.19

SZOMBAT KIMENELE

Jeruzsálem	7.29
Tel Aviv	7.27
Haifa	7.32
Beer Séva	7.22
Ejlát	7.25

HETI SZAKASZ

CHUKAT

HAFTARA: „V'Jitach Hagiladi”. Birak Könyve, 11. 1-től a 33-ik vers végéig.

PIRKÉ AVOT V. (Különdöm: Korách heti szakasz, Pirké Avot IV.)

UGYELETES GYOGYSZERTÁRAK

TEL-AVIVBAN

Péntek 17 — 23 óráig

Avramski, Allenby 42, tel. 575-26; Frenkel, Hámlech George 28, tel. 223-721; Kaszel, Ben Gvirol 147, tel. 443-716.

Szombat: 8.30 — 19 óráig

Jehuda Hálevi, rechov Jehuda Hálevi 91, tel. 615-159; Gross, Se-inkin 27, tel. 244-383; Trufa, Dizengoff 217, tel. 223-488.

19-23 óráig

Frenkel, Hámlech George 28, tel. 223-721; Jaffa, Ben Jehuda 172, tel. 224-543; Jáni, Jehuda Hálevi 67, tel. 612-474.

CHOLON — BAT-JAM

Péntek: Merkáz, Cholon, Kikár Weizmann.

Szombat: Assuta, Cholon, Trumpeidor 4.

RAMAT-GAN

Péntek, Assuta, Jabotinsky 41, tel. 731-874.

Szombat: Rámá, Jabotinsky 65, tel. 723-483.

NATANJA

Péntek: Natanja, Szombat: Trufa.

CHEDERA

Péntek és szombat: Negbi, Herbert Smuel 74.

HERZLIA

Péntek és szombat: Finkler, Ránáná, Rech. Achuzá.

AZ UTAZÁSI SZEZONRA

BÖRÖNDÖK

IZRAELI és KULFOLDI gyártmány

utazótáskák

RETIKULÖK és BÖRARU

kedvező áron

H. ZENTER & Co.

TEL-AVIV, RECH. PINSKER 4 • I. EMELET

„Noga” kávéház épülete

GYAKORLOTT ELADÓNÖT és elsőrendű varrónöt keres „MADY” szalon

MENYASSZONYI RUHA SZALON

A megfelelő jelentkezőknek rendkívül jó feltételek.

T. A. Allenby 31, tel. 55830.

— Titoktartás biztosítva —

Kibővítés előtt álló éjláti ékszer-üzem felvesz elsőosztályu

ÉKSZERÉSZ MESTERT

az üzem vezetésére és új munkások betanítására.

Válaszokat POB. 71. Ejlát címre kérjük.

Lakásban segítünk.

HAIFAI MOZIK MÜSORA

ARMON — A BETÖRÖK
RON — A SZELLEMEK
ORAH — A HAZUGSÁG KÖRFORGASA
MIRON — KATHLEEN
AMFIEAIRUM — A 9 FARKU MACSKA
ACMON — KET SZIVDOBBANAS

A BNE HERZL KOZIE MENYEI

Levelom POB 4472.

EVADZÁRO EST terített asztalok mellett.

A tel-avivi HOH és a Bné Herzl szerkesztésében 1972. június 19-én, hétfőn este pontosan 8 órakor megjelenik az

ESTI HIRADO

Első rész: Bevezető: Krémer Frida, Vezérelők: Reich Helen, Politikai áttekintés: Kaiz Ari ügyvéd, Új olé kersével: Farkas Mirjam, Szépproblom: Printz Joli, Novella: Klein Bözsi.

Második rész: Asszonyoknak: Javor Viola. — Apróhírdetés: Kevcházai Klári, Rivaldafény: Misha Reizin, a moszkvai Bolsoi operaház volt tagja, új olé tenorista, az Izraeli Operaház tagja.

Költséghozzájárulás személyenként — a fogyasztással együtt — 4 IL. — A terem korlátozott befogadóképességre való tekintettel ajánlatos a jegyek megvásárlását idejében gondoskodni. — Jegylovétel a HOH Hájárkon utca 61. sz. alatti titkárságánál és Heyden Jenő üzletében — csakis a délelőtti órák alatt. — Allenby 96 (Szimta).

Az alábbi háziaszonyok szeretettel várnak mindenkit: —

Abramovits Irén, Berger Magda, Heyden E.H., Klein Bözsi, Lampel Manca, Náhári Zsuzsi, Neemann Bözsi, Schönberger Irma és Vered-Vermes Irén.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA

ELÖADÁSOK KEZDETE:

4.30 — 7.30 — 9.30

ALLENBY: Willand
BEN JEHUDA: A macska
CISERAMA: Vad vándorok
ESZTER: A telefonjáról és a detektív
CAFON: A 9 farkú macska
GAT: Ellenséges tanu
GORDON-Pinel Contini kertje
OPHIR: Nyugdíjas rendőr
OBLI: Az ismeretlen velencei
HOB: Hóféhér munka
RECHEN: A holland mdszer
MAXIM: Ninoska
MUGRABI: A betörök
PEER: A kapeszatók
PARIS: Forgalom
TEHELET: Iván Deniszovits
egy napja
SDEROT: A kaktusz virága
STUDIO: Két szivdobbanás
TEL-AVIV: A forró kö

KERESZTRETJVENY PÁLYAZATUNK NYERTSEI

Jókai Mór: Erdély aranykora c. történelmi regénye a 423 sz. keresztretjveny mezejtől közül Z. PREPELITZKI, TEL AVIV, RECH. MELCHETT 10; Kafka Margit: Hangyaboly című regényét a 424 sz. retjveny beküldött közül FISCHER JUDIT, CIVATIM, RECH. SCHOV KATZENELSON 123; Gardonyi Géza: Isten rabjai című regényét a 425 sz. retjveny mezejtől közül WOHLBERG EVA, NATANJA 4225; RECHOV SZOKOLOV 42 — mezejtől nyertek.

רסקו

בונה בכל הארץ

מגורים לדורות...

תל-אביב

כביש הטייסים מול רמת-חן
דירות-רווחה נוחות 3 ו-4 חדרים, מטבח מרווח — גז מרכזי
איזור מצויין.

שלב חדש!

דירות-רווחה 3 ו-4 חדרים בבתי בני 8 קומות!

חיפה

על הר הכרמל

דירות-רווחה 3, 4 ו-5 חדרים, מיקום מצויין — בקרבת
שד' הנשיא, בניה מעולה, הסקה מרכזית

חיפה

רמת-שאול

דירות-רווחה 4 ו-4½ חדרים. נוף מרהיב עין.

ירושלים

סן-סימון

דירות-רווחה מעולות 3 חדרים עם פינת אוכל.
סטנדרט עם מירב השיכלולים המודרניים.

חולון

גבעת הפרחים

דירות-רווחה 3 חדרים עם פינת אוכל.
שכונה לתפארת

קרית-תיים

שדרות-ורבורג

דירות-רווחה, 3 חדרים, הול ופינת עבודה.
ביצוע מעולה. מיקום מצויין.

אשדוד

רובע ה'

דירות-רווחה 3 ו-3½ חדרים עם פינת אוכל.

קרית-ביאליסטוק

יהוד

דירות-רווחה מעולות 3 ו-3½ חדרים עם פינת אוכל.
בשכונת רסקו
המיקום אידיאלי לעובדי שדה תעופה לוד
והתעשייה האווירית

קרית-ביאליק

סביניה

דירות-רווחה 3, 3½ ו-4 חדרים עם פינת אוכל. ביצוע מעולה

קרית-מוצקין

דירות-רווחה 3 חדרים

באר-שבע

מרכז אזרחי

דירות-רווחה באיכות מעולה, 3 ו-4 חדרים, בקרבת
האוניברסיטה ובריכת השחיה. מרכז העתיד של העיר.

וילות וקוטג'ים באר-שבע

„עומר“

וילות 4 חדרים ו-5 חדרים בשכונה הכפרית הנהדרת של
באר-שבע. במקום: מרכז קניות, בית ספר, גני ילדים, מועדון
כפר, מגרשי ספורט, בריכת שחיה, מרפאה.

„סיוויז“ — חבצלת השרון
וילות דו-מפלסיות 3 חדרים, על שטח של כ-1/2 דונם —
מול חוף הים. המיקום מצויין: צפונית לנתניה בקרבת
מלון ארבע העונות.

מיוחד לזוגות צעירים

עדיפות לזוגות צעירים שנישאו אחרי 1.10.1966 ונרשמו לתכנית שיכון 1972/73
תנתן לרכישת הדירות במקומות הבאים:

- * קרית-גירא (בכניסה לסביון) 4 קומות על עמודים, 72 מ"ר.
- * קרית-ביאליסטוק (יהוד) 4 קומות על עמודים, 72 מ"ר.
- * רמלה 4 קומות על עמודים, 72 מ"ר.
- * קרית-תיים 4 קומות על עמודים, 64 מ"ר.
- * אשקלון (רח' ההסתדרות) 4 קומות על עמודים, 72 מ"ר.

פרטים נוספים במחלקות המכירות של „רסקו“ • חיפה: רח' הרצל 1, טל. 668161 • תל-אביב: רח' הריסני
1, טל. 622211 • ירושלים: רח' שמאי 8, טל. 224421 • אשדוד: רחוב קיבוץ גלויות 24, טל. 25221 • באר-שבע:
בית רסקו, טל. 2145 • קרית-מוצקין: דירות-עם, שד' השופטים 2, טל. 710191.

המחירים כוללים
כבישים, מדרכות, ביוב וכו'...

על רסקו אפשר לסמוך!

פרסום אדמון בע"מ

נתן יומי
 רשום: התורה המאוחדת
 לפרסומים והדפסה כ"מ
 כתובת המערכת:
 י"ח הרבנות 52, תל-אביב
 טל' 37801

ערבי תושב ירדן הועסק במפעל לשימורים בפתח תקוה מעבידים ערביים מבקשים לייבא פועלים מירדן

מעבידים ערבים פנו למשרד העבודה בבקשה, לאפשר להם ייבוא פועלים מירדן - על כן מסר שר העבודה, מר אלמוגי, בסיוע שרך אתמול במפעל לשימורים, "המת" והתחנה המרכזית לשימורים, המעסיקים פועלים ערביים מהשטחים.

בסיועו עמד שר העבודה של השטחים הפועלים הערביים בעבודה במפעלים ישראליים.

קרב יריות בין שוודים לשוטרים גבר ואשה נפצעו בשוד בנק בחולון

שני אנשים נפצעו במהלך שוד מוזיקלי שבוצע אתמול בצהריים בסניף בנק הפועלים בחולון, בו נשדדו 44 אלף לירות.

השוודים התפרצו פנימה ואחד מהם צעק: "זהו שוד מוזיקלי! מי שיוזן יקי בל כדור. ירידים למעלה!"

הם ויכחו את כל הנוכחים בצד אחד, ובעוד שווד אחד מאיים עליהם בנושקו אילצו את הקופאי אברהם מלאך, 25, לפתוח את הכספת. התממתותו עיצו-בנה אותם והם פתחו באש וירי שלוש יריות שפגעו בתקרה ובחלון שמעל לראש הקופאי.

כאשר נפתחה הקופה מיהר אחד השוודים לירות את הכסף לתוך שק ומיד לאחר מכן ניקו את השוודים החוצה לעבר הכניסה. סביבה התרכזה קהל של מאות אנשים.

השוודים נהגו בבטחון בעת הנוהט סמוך כה שרשמה את מספר מכונתם ופתחו לעברה באש, אך הכדור פגע בבעל חנות מכולת, שמואל פלונטיאר, בן 43, מהולין שנפצע בכף ידו. כדור אחר פגע בשרה לוי, בת 44 שנפגעה בבית, פה ולאחר טיפול שוהרהר לביתה.

בניתיים החלו להגי מכונות פרטיות שהיו נכסיהם להסוס את דרכם של השוודים, אולם הללו נופפו בשקם, התי-פצו למכונותם ונחלו לנסות במהירות מסירתן מן המקום.

אחת שעה כבר הגיעו למקום כוחות משטרה והתפתח מרדף אחר השוודים, שהתעלמו מחוקי התנועה וסיכנו את העוברים ושבוס.

כאשר חסמה את דרכם של השוודים מכונת כניו איש, הגיעה למקום נייחת משטרה, בה ישב מפקד משטרת חולון ר"ק קליין ופשה. בין השוודים לבין איש המשטרה החל להתפתח קרב יריות.

הניידת נפגעה בחזית כדור השוודים דיוק ואילו השוטרים פגעו בתחילתם ובאקדחים פגס המכונות וניפצו את ירישתם האחרות שלה וייתכן שפגעו באחד השוודים.

אולם השוודים המשיכו בנוסעתם כי שהמשטרה בעקבותיהם, עד אזור בית דגון, שם הצליחו להמלט ולהיעלם.

לדעת עוץ ראיה פעלו השוודים כי בעלי סניף, עד זה טרם נעצר איש.

לספורטאים

רק הפתעות ימנעו מחר הכתרת מכבי ת"א כאלופה

ממשחקי המחזור לפנייה אחרון בליגה הלאומית בכדורגל אשר ייערכו מחר - המעניין ביותר הוא זה שיתקיים בבית רה, בין הפועל ירושלים למכבי תל-אביב.

משהקי השבת הפועל ירושלים - מכבי תל-אביב הפועל חיפה - בית"ר ירושלים שמשון תל-אביב - מכבי חיפה בני יהודה - הפועל חדרה מכבי יפ"ו - הפועל באר-שבע הכח רמת-גן - הפועל תל-אביב מכבי נתניה - הפועל פתח-תקוה הפועל כפר-סבא - בית"ר תל-אביב הפועל כפר-סבא - בית"ר תל-אביב

מכבי תל-אביב	בית"ר ירושלים	הכח רמת-גן	מכבי נתניה	הפועל חיפה	מכבי יפ"ו	מכבי חיפה	הפועל ירושלים	בית"ר תל-אביב	הפועל באר-שבע	הפועל תל-אביב	מכבי נתניה	הפועל פתח-תקוה	הפועל כפר-סבא	בית"ר תל-אביב
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
28-41	28-14	28-40	28-27	28-32	28-21	28-30	28-27	28-26	28-30	28-24	28-33	28-22	28-25	28-13

מתח עצום בליגה א' דרום; אי בהירות בצמרת ובתחתית

מתח רב שורר בליגה א' דרום, שני מחזורים לפני הסוף. זאת בגלל הן מאבק הפתוח עדיין, הן בצמרת והן בתחתית: האלוף ושתי הקבוצות הנורדות הן עדיין בגדר תלומה אשר יכולה לקבל את פתרונה, חלקית לפחות, בחלק העליון של הטבלה מתמודדות שלוש קבוצות: על-הראש האלף: הפועל כפר-סבא, מכבי שער-ים והפועל חולון. סכיון ממוקד לזכות בבכורה טובים יותר מאשר של שתי יריביו תהי, כי לה נקודות יתרון, הפרש שני ריב מצוין וגם משחק ביתי מר נגד הפועל אשקלון, המועמדת לירידה, גם שער-ים וחולון משחקות נגד מועמדות לירידה, אבל רחוק ממגרשן הביתי, בי בתים, נגד מכבי והפועל המקומית.

משהקי ליגה א' דרום ייערכו מחר באוירה לא טובה, כי שוב עדים אנו לגל של שמועות והקירות המשטרה, ה"מודיעין האורח" מסביב למכירות משיח קיים ונסיונות של תשלומי שחד לשחקנים מסויימים, על מנת לגרום להסד קבוצותיהם נגד יריבים החותרים תחרות בארץ.

ליגה א', דרום
1. הפועל חרמוןק 28-64
2. מכבי שער-ים 28-50
3. הפועל חולון 28-52
4. הפועל יהוד 28-26
5. הפועל בית-שמש 28-28
6. רמת-עמידר 28-42
7. הפועל אשדוד 28-33
8. הפועל באר-שבע 28-57
9. בית"ר רמלה 28-24
10. הפועל ראש-לצור 28-40
11. הפועל לוד 28-35
12. הפועל בת-ים 28-25
13. קרית-אונן 28-40
14. הפועל אילת 28-31
15. הפועל אשקלון 28-17
16. מכבי בת-ים 28-25

הרומנים מציעים להתמודד בכדורגל

מר פיוו רפפורט, יו"ר קבוצת ה"כדורגל הרומנית, "ארגס" וחבר הני הלת התאחדות הכדורגל הרומנית, ה" מבקר עתה בארץ, הציע לקיים שתי תחרויות כדורגל ידידותיות בין נב" חרות רומניה וישראל, ביפו ובבני קרשט.

נן עניין מר רפפורט בביקור נר סף בארץ של קבוצתו "ארגס" (הופי) עה בישראל גם לפני שנה) אשר ער מדה לזכות השנה באליפות רומניה.

עולים מסרבים לעזוב מרכז קליטה ארעי

תשע משפחות עולים מכרית"מ עמי דות זה היום השלישי בסרובן ל- עזוב את בית הבראה, "מרגוע לני" של קופת הולים בחוף אשקלון, אשר שימש בחצי השנה האחרונה כמ"ר כן קליטה ארעי.

במרכז זה היו 65 משפחות עולים שספקו בלימוד השפה העברית ובהכ" נות תחילת בארץ.

רוב המשפחות עברו לדירות במרכז הארץ ונקלטו במקומות עבודה, השע משפחות העולים שותרות, מסרבות ל- אשקלון.

פרס אזרחות טובה - ללסקוב

ההכרה הישראלית תעלה על הדרגה הטובה ביותר הועשר הצבורי כאשר - אמר אתמול מר הצריך מסדר כבוד בינתיים החלו להגי מכונות פרטיות שהיו נכסיהם להסוס את דרכם של השוודים, אולם הללו נופפו בשקם, התי-פצו למכונותם ונחלו לנסות במהירות מסירתן מן המקום.

אחת שעה כבר הגיעו למקום כוחות משטרה והתפתח מרדף אחר השוודים, שהתעלמו מחוקי התנועה וסיכנו את העוברים ושבוס.

כאשר חסמה את דרכם של השוודים מכונת כניו איש, הגיעה למקום נייחת משטרה, בה ישב מפקד משטרת חולון ר"ק קליין ופשה. בין השוודים לבין איש המשטרה החל להתפתח קרב יריות.

הניידת נפגעה בחזית כדור השוודים דיוק ואילו השוטרים פגעו בתחילתם ובאקדחים פגס המכונות וניפצו את ירישתם האחרות שלה וייתכן שפגעו באחד השוודים.

אולם השוודים המשיכו בנוסעתם כי שהמשטרה בעקבותיהם, עד אזור בית דגון, שם הצליחו להמלט ולהיעלם.

לדעת עוץ ראיה פעלו השוודים כי בעלי סניף, עד זה טרם נעצר איש.

צעירים מרצועת עזה יצאו ללמוד בסוריה

קרוב ל-200 בוגרי תיכון מרצועת עזה עברו אתמול את קו הפסקת האש, בדרכם לסוריה, להמשך שם את לימודיהם. הסכמים דומים קיימים עם מצרים ולבנון, מזה שלוש שנים מקבלים, מירי שנה, שלטונות מצרים כ-1000 בעלי תעודות בגרות בני הרצועה, לימודים אקדמיים בקהיר, ואילו לבנון קיבלה השנה קבוצה ראשונה של כ-70 תל-למי מרצועת עזה.

לפני כמה שבועות שיגרו שלטונות מצרים וסוריה את קו הפסקת האש, בדרכם לסוריה, להמשך שם את לימודיהם. הסכמים דומים קיימים עם מצרים ולבנון, מזה שלוש שנים מקבלים, מירי שנה, שלטונות מצרים כ-1000 בעלי תעודות בגרות בני הרצועה, לימודים אקדמיים בקהיר, ואילו לבנון קיבלה השנה קבוצה ראשונה של כ-70 תל-למי מרצועת עזה.

הלל מציע מדינה פלשתינאית ב...ירדן

הפתרון לבעיית הפלשתינאים הוא בקמת מדינה שכנה לישראל שתכלול את הגדה המזרחית ולא הקמת מדינה בגדה המערבית שאינה יכולה לתת באופן אמיתי בעייה זו - אמר אתמול שר המשטרה מר שלמה הלל, בהופעתו בפני סטודנטים באוניברסיטת חיפה, לדעת השר, זכויות הפלשתינאים בי-גדה המזרחית של הירדן אינן פתוחות מזכויותיהם ביהודה ובשומרון.

מר הלל אמר, כי אהינו צטרף לחיות עם העם הזה כל השנים ולכן יש לנו עניין בפתרון מדיני אמיתי, שיענה על הבעיות האמיתיות. דבר זה ניתן להיעשות רק תוך ראיית הגדה המזרחית של הירדן כחלק מהמדינה הפלשתינאית.

יחידה מיוחדת תשמור על בטחון הרוצח היפאני

יחידה מיוחדת של שוטרים ובל"רים תהיה מופקדת על שמירתו של הרוצח היפאני קונו אוקאמוטו, בעת שי יחיל משפטו בשבוע הבא.

אנשי היחידה, שנבחרו לתפקידם, בשל נסיונם במשימות אבטחה דומות, ילוו את היפאני מתא בכלא למקום בו ייערך המשפט, והיו אחראים לבטחונו גם בעת דינוי בית המשפט. חלק מ-אנשי היחידה יוצב בנקודות הצפת סביב מקום המשפט ובאמצעות רשת אילוח מיוחדת יפקחו על הגעשה באי-זווה.

נעצרו "פנתרים" כשברשותם קבוקי מולוטוב

שני צעירים מארגון "הפנתרים השחורים" נעצרו אור ליום אתמול, בירושלים לאחר שנמצאו בחזק מכרי ניה כשברשותם שני קבוקי מולוטוב. שלושה "פנתרים" אחרים שהיו בקרבת המכונית נעצרו אף הם. נודע כי צפויים מעצרים נוספים.

ההמשיה נעצרו על ידי סוור מ-טרתי של הלשכה לתפקידים מיוחדים שהיה בדרכו ברחביה בקרבת משרד הליגה להגנה יהודית התעורר השד למעשה זה קדם ריב בין שתי הקי-בות.

עונת ה-72 super press הימים יפים ושטופי שמש

צבעים זוהרים חדשים בוהקים באור החמה. דגמים חדשים וגאים עם הקמט האפיו לנצח בתנור הסופר פרס של אתא. היחיד במינו בארץ. ב"דקרן-כוחנה. הדור ומושלם. החל מ-42.95 ל"י.*

* מכנסי אתא זכו בתואר 'הקניה הטובה ביותר' במחקר דעת הקהל 1972.

אתא
 להשיג רק בחנויות אתא

Dacron

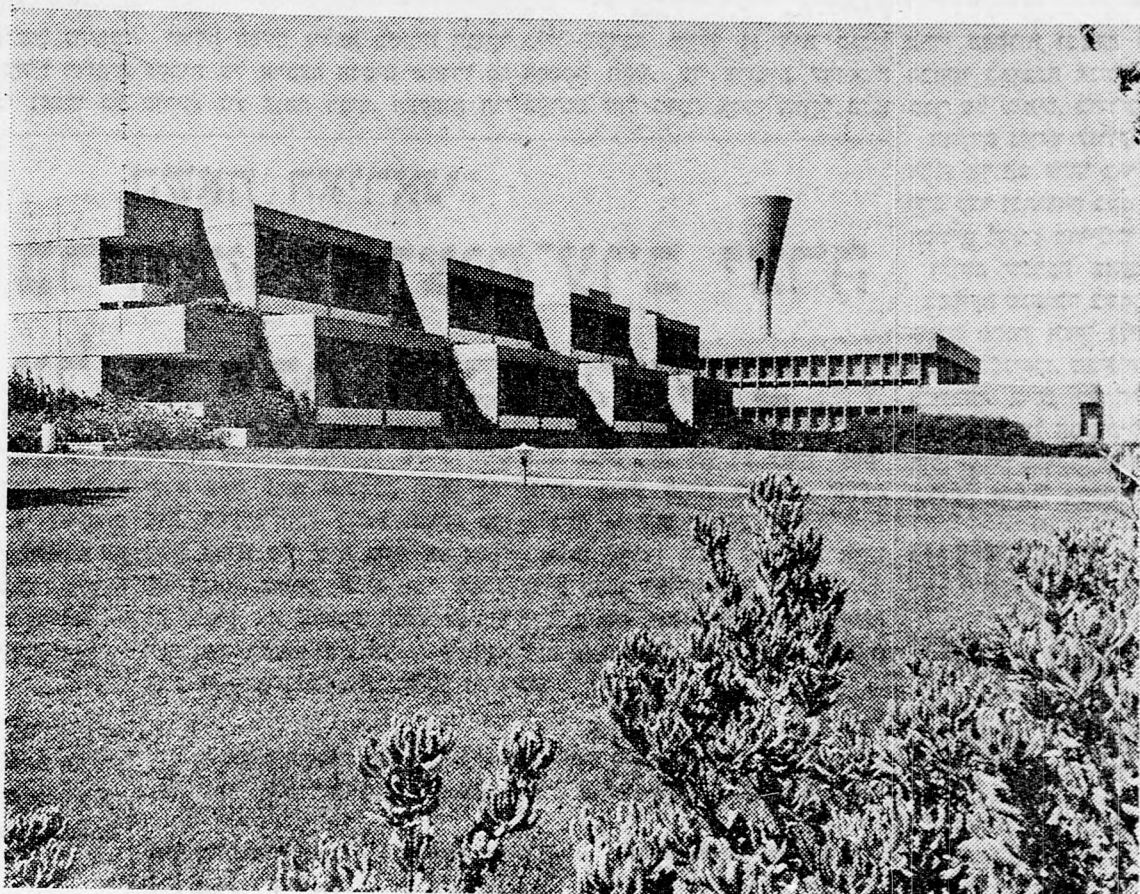
...שמח אני לציין את פעולתה המבורכת, רבת-התנופה של קופת-חולים, הבנאי הגדול של בתי-חולים ומוסדות רפואה בישראל.
 לא תהיה זו הגזמה אם אומר שלולא מפעלי הבניה של קופת-חולים מאז קום המדינה ועד היום לא היינו יכולים להגיע לאותה רמה של בריאות העם אליה הגענו...
 קטע מנאומו של שר הבריאות, מר ו. שם-טוב, על תקציב משרד הבריאות לשנת 1972/73

רק העובדות משכנעות!

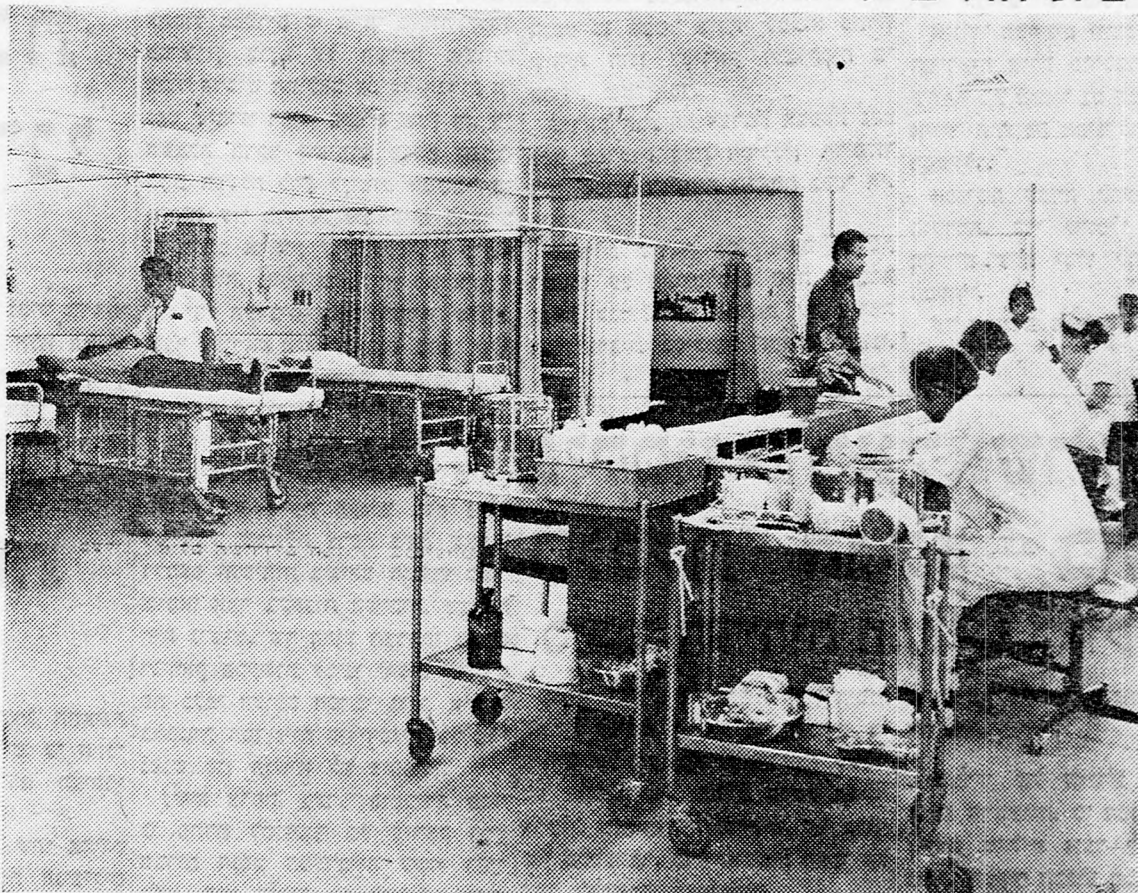
לקופת-חולים של ההסתדרות 16 בתי-חולים לשאר קופות-החולים... 0 בתי-חולים.

חברי קופת-חולים של ההסתדרות נהנים בשעת הצורך מבתי החולים הממשלתיים הציבוריים ואף מבתי החולים של קופת-חולים.

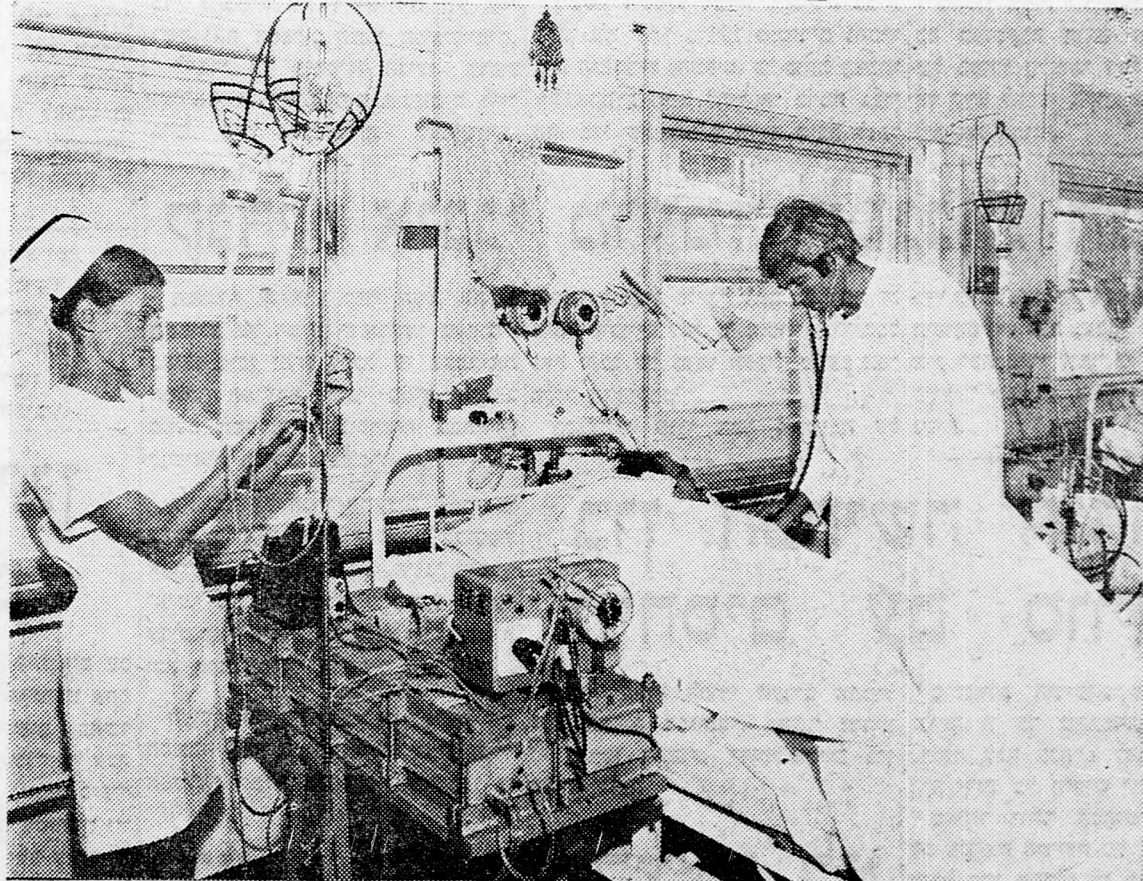
לכ-2,131,000 איש הצטרפו לקופת-חולים של ההסתדרות. לך עם הרוב! הצטרף ל-

בית-חולים ע"ש הרצפלד. גדרה

בית-חולים קפלן, רחובות. חדר מיון

בית-חולים בלינסון, המחלקה הנפרולוגית

קופת-חולים של ההסתדרות

JIGÁL ALON ÉS BÁR-LÉV:

KÁROS ÉS FELESLEGES A NYILVÁNOS VITA A HATNAPOS HÁBORU SZÜKSÉGÉRŐL

Bár-Lév az újságíróknak: Ha a főrabbinátus akarja, megoldást talál minden vallási problémára

Jigál Alon miniszterelnök-helyettes és Chajim Bár-Lév kereskedelmi és ipariügyi miniszter, aki a hatnapos háborúban helyettes vezérkari főnök volt, szerdán kategórikusan kijelentette, hogy minden szempontból káros, felesleges és tisztességtelen a közéleti vita arról, hogy Izráelt az elpusztítás veszélye fenyegette-e 1967-ben. Mint jelentették, közéleti pozíciókat betöltő tartalékos tábornokok között vita indult meg, amelynek során egyesek azt állították, hogy Izráelt nem fenyegette az arabok részéről az elpusztulás veszélye.

Ugy Alon, mint Bár-Lév le- szögezték, hogy 1967 júniusában az arab országok készen álltak Izráel Jerohanására és ezért elkerülhetetlen volt a hatnapos háború, amellyel sikerült elejét venni a felesleges vérontásnak és az arabok támadása nyomán bekövetkező, talán sokezer halálos áldozatnak.

Az igazat megvallva, lényegében nem állok távol Gideon Hausner képviselő és pártja, a független liberálisok törvényjavaslatától, amely a polgári házasságkötés és válás bevezetésével foglalkozik. Ha az illetékes választási bizottságok nem sikerül kielégítő megoldást találni a polgári legitim problémáira, akkor az állam kötelessége ezt a hiányt pótolni. Részemről mindenesetre szívesebben venném, ha az összes idevonatkozó ügyeket az illetékes vallási fórumok intéznék. Hiszen, hogyha akarják erre is tudnak megoldást találni, mint ahogy megtalálták a megfelelő „patentot” a péntek esti tévé-adásra és a haifai szombati autóbussz forgalomra. Ezt mondta Chajim Bár-Lév kereskedelmi és ipariügyi miniszter, aki Tel-Avivban találkozott a napilapok párt és politikai tudósítóival.

A miniszter nyilatkozásához híven a legnagyobb nyíltsággal ösztönöz választást a sokrétű politikai, gazdasági és más problémákkal kapcsolatos kérdésekre.

A polgári házasságkötés bevezetéséről szólva, Bár-Lév hozzátette, nem hiszi, hogy a kormány a jelenlegi kadencia alatt olyan lépéseket tehet, amelyek megváltoztatják a status quot. Nemesak a Mááráchnak hanem a független liberálisoknak is tartani kell

magukat a koalíciós egyezményhez amelyet aláírtak. Bár-Lév hangsúlyozta, hogy feltétlenül támogatja az egyezmények szigorú betartását, viszont ha a független liberálisok kitanak tervük mellett és a jövő héten benyújtják a törvényjavaslatot, akkor csaknem elkerülhetetlen a kormányválság.

Az ipar- és kereskedelmiügyi miniszter ezuttal válaszolt Jicchák Ben-Aháron hisztadruti főtitkárnak, aki egy alkalommal azt mondta Bár-Lévről, hogy „egy viselkedik, mintha a holdon élne”. „Künni viszonyban vagyok a Hisztadrut főtitkárával, nincs semmi összetűzés közöttünk és amint önök is látják, egyáltalán nem a holdon élek”.

Egy további kérdésre válaszolva Bár-Lév kijelentette, hogy nem volt szó arról soha, hogy ő lesz Jákob Simson Sapira igazságügyi miniszter utóda. „Ez a tárcá nem érdekel különösebben. A sajátóiban igen sok fontos és helyes hír jeleik meg, azonban az idevonatkozó híresztelés teljesen alaptalan”.

A fontos közéleti pozíciót betöltő tartalékos tábornokoknak a hatnapos háborúval kapcsolatos vitáiról és nyilatkozatairól kijelentette, hogy „káros, teljesen felesleges és tisztességtelen. Számomra egyáltalán nem világos, hogy a vitázók mit értenek a megsemmisítés fogalma alatt. Nézetem szerint 1967 júniusában nem állt fenn az a veszély, hogy a lakosság tulnyomó többségét a lemészárlás veszélye fenyegeti, azonban nyilvánvaló, hogy az egyiptomiaknak voltak ilyen terveik”.

Bár-Lév elmondotta, hogy künni viszonyban van Pinchász Szápir pénzügyminiszterrel, akit miniszteri kinevezése előtt csak távolról ismert. „Természetesen függök tőle, mint minden más miniszter, hiszen nála vannak a kassa-kulcsok és jogában áll a pénzügyminiszteri privilégiummal élni” — mondotta mosolyogva Chajim Bár-Lév.

A Siba kórházban ünnepelte születésnapját a rokkantná vált porto-ricói lány

Mindkét lábát elvesztette a luddi merényletben — Külön osztag őrzi a japán merénylőt — Rendkívüli biztonsági intézkedéseket tesznek a terroristá bünpernek tárgyalására

A tel-hásonméri Siba kórházban tegnap ünnepelte 23-ik születésnapját Olga Navado porto-ricói lány, aki a luddi merényletben mindkét lábát elvesztette. Szülyos sebesülése ellenére nagy örömmel fogadta a számos szerencsevándor, közöttük a miniszterelnöki kancellária, a turisztikaiügyi miniszterium és a társadalombiztosítói megbízottai. Az orvosok és az ápolónők ajándékokkal halmozták el a sebesültet. Jelen voltak szülei is, akik a szerencsétlenség hírére jöttek Izráelbe.

A kórházban még 23 sebesült kezelnek, akiknek állapota jórészt kielégítő. A tíz porto-ricói sebesült közül egyet ma repülőgépen hazaszállítanak és a jövő héten valószínűleg néhány további porto-ricói indulhat hazájába. A sebesülteket kezelő orvoscsoporthoz van egy porto-ricói orvos is, dr. Hermandes és az izraeli orvosokkal egyetértésben ő intézi a sebesülteket elbocsátását.

A japán terroristát, aki vérfürdőt rendezett a porto-ricói zárán-dokok között, egy izraeli fogházban rendőrökkel és titkosrendőrökkel álló különítmény őrzi. Ezek a válogatott őrök, akiknek már tapasztalatuk van ilyen feladatokban, kísérik majd Kozo Okamoto-t a börtönből a bírósági tárgyalásra, és ők lesznek felelősök őrületéért az egész tárgyalás alatt.

A tárgyalóterem környékén szintén őröspoztákat állítanak, akik rádióan állandó összeköttetésben lesznek parancsnokságukkal. A tárgyalóterembe csak rendkívüli engedéllyel lehet majd belépni, amelyhez a biztonsági hatóságok jóváhagyása szükséges. Mindenkinek, aki a tárgyalóterembe belép, személyi motozáson kell

A Szolél Boné, amelynek sokmillió dollár értékű gépi felszerelése maradt Ugandában, két amerikai ügyvédhez fordult, akik már Kampalába utaztak. Az amerikai ügyvédek igyekeztek személyesen találkozni Idi Amin ugandai elnökkel, erőfeszítéseik azonban sikertelen maradt. — Ugyanakkor az ugandai hatóságok megfenyegették azt a kampalaji ügyvédet, aki a Szolél Boné megbízásából vállalta az Ugandában befagyasztott izraeli vagygon felszabadítását.

Amior Kámir, a biztosító társaság vezérigazgatója tegnap reggel bejelentette, hogy a közel-múltban résztvevett Koppenhágában a nagy nemzetközi biztosító társaságok konferenciáján, ahol beszámolt az Ugandában maradt izraeli javak sorsáról és a kongresszus résztvevőinek beavatkozását kérte. A konferencia határozatban felszólította a nemzetközi biztosító vállalatokat, hogy ne kössenek Ugandára vonatkozó szerződést, amíg Izráel vissza nem kapja az ott maradt felszerelést.

A Szolél Boné, amelynek sokmillió dollár értékű gépi felszerelése maradt Ugandában, két amerikai ügyvédhez fordult, akik már Kampalába utaztak. Az amerikai ügyvédek igyekeztek személyesen találkozni Idi Amin ugandai elnökkel, erőfeszítéseik azonban sikertelen maradt. — Ugyanakkor az ugandai hatóságok megfenyegették azt a kampalaji ügyvédet, aki a Szolél Boné megbízásából vállalta az Ugandában befagyasztott izraeli vagygon felszabadítását.

Megboldogult drága férjem, apánk, apósom, nagyapám, testvérünk

ROSENBERGER LEIBIS — Petách-Tikva — Járka — Torda — Tifrácz — Petách-Tikva
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
csütörtökön, június 22-én — délután 4.30 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. — 88-as autóbusz. — **A GYÁSZOLO CSALÁD**

Megboldogult drága férjem, apánk, apósom, nagyapám, testvérünk

DÁSZKÁL IRÉN — Bukarest — Givátajim — Kolozsvár — Bukarest — Givátajim
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
1972 június 18-án, vasárnap tartjuk a Cholón-bát-jami körzeti temetőben.
Találkozás délután 4 órakor a temető új bejáratánál.
Gyászoló férje: **ÁRPÁD** és anyja: **TEREZ**

Megboldogult feleségem, gyermekem

WEISZ MOSE MÓRIC — Mátészalka — Petách-Tikva
SIRKOAVATÁSÁT
június 18-án, vasárnap délután 5 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. Autóbusz indul 4.30-kor a lakástól. Chéfec Chajim 24.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Megboldogult férjem, édesapám és testvérünk

FARKAS ÁRON (Lajos) — Oradea — Petách-Tikva
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
június 20-án, kedden délután 4 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. 88-as autóbusz. Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Megboldogult feleségem, édesanyánk

STEINBERGER EDIT — Nagyvárad — Rison Lecion
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4.55-kor tartjuk a rison-lecioni Gordon temetőben.
Külön autóbusz indul a Rison Lecion, Bialik u. 12 sz. a. háztól.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejtethetlen, drága férjem, édesapám

KLEIN MÓRIC — Zsibó — Árád
elsőéves AZKARAJÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4 órakor tartjuk az árádi temetőben.
Autóbusz indul 3.30-kor a lakástól, Árád, Eliezer Ben Jair 11/29.
A GYÁSZOLO CSALÁD

FEGYVERES BANDITÁK KIRABOLTÁK A BANK HÁFOÁLIM FIÓKJÁT CHOLONBAN

A rablók a bank körül összegyűlt tömegre löttek és két embert megsebesítettek — Tűzharcot vívtak az üldöző rendőrökkel — A banditáknak 44 ezer fontos zsákmánnyal sikerült elmenekülni

Vakmerő rablást hajtott végre tegnap fényes nappal négy álarcos, fegyveres bandita, akinek sikerült 44 ezer fontot zsákmányolnia a Bank Háfóálim fiókjában Cholonban. A banditák tüzeltek a bank körül összegyűlt tömegre és két embert megsebesítettek, később pedig tűzharcot vívtak az őket üldöző rendőrökkel, de egérutat nyertek.

Délben negyed 12-kor egy fehér Dodge-Dart autó állt meg a choloni bank előtt, amelyből négy fegyveres bandita ugrott ki, akinek fejét harisnya takarta. Részben Uzi géppisztolyokkal, részben pisztolyokkal voltak felfegyverezve.

A bankban 25 hivatalnok és 35 kliens tartózkodott, amikor a fegyveres banditák behatoltak, ezzel a kiáltással: „Fegyveres rablás! Aki mozdul, golyót kap! Fel a kezekkel!” A rablók az egyik sarokba tereltek az embereket, ahol az egyik géppisztolyos bandita őrizte őket, míg társai a pénz tárfülkébe rohantak, ahol két pénztáros dolgozott. Ezek közül az idősebbet kiharancsolták on-

nan, míg a fiatalabbik, a 25 éves Avrahám Málach utasítást kapott, hogy nyissa ki a pánccs szekrényt.

Amikor Málach mindentől ürüggyel halogatta a követelés teljesítését, a banditák lövöldözni kezdtek.

A golyók a mennyezetbe fúródtak és szétronsoltak egy ablakot. Málach ezután kinyitotta a pánccs szekrényt és az egyik rabló egy magávalhozott zsákba gyömöszölte az ottlévő pénzt. Összesen 25 ezer izraeli font és 19 ezer font értékű dollár került a zsákba, amellyel a rablók rohanna elhagyták a bankot.

A bank előtt időközben több száz főnyi tömeg gyűlt össze. A szomszédos üzletekből sorra telefonáltak a rendőrségnek, már a rablás első pillanataiban. Az egyik kereskedés tulajdonosnője kijött az utcára, hogy felírja a rablók nyilvánvalóan lopott autójának a számát. A banditák, akik ebben a pillanatban rohantak ki a bankból, észrevették ezt és lövöldözni kezdtek az asszony irányában, de őt nem találták el, hanem egy szomszédos kereskedőt.

Felejtethetlen drága jó férjem, apánk, apósom és nagyapám

SCHWARTZ MOSE CVI — Szarvas — Petách-Tikva
SIRKOAVATÁSÁT
auschwitz-i járteijén, június 21-én — **szderá** délután 4 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. — 88-as autóbusz. — **A GYÁSZOLO CSALÁD**

Megboldogult drága férjem, apánk, apósom, nagyapám, testvérünk

ROSENBERGER LEIBIS — Járka — Torda — Tifrácz — Petách-Tikva
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
csütörtökön, június 22-én — délután 4.30 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. — 88-as autóbusz. — **A GYÁSZOLO CSALÁD**

Felejtethetlen feleségem, gyermekem

DÁSZKÁL IRÉN — Kolozsvár — Bukarest — Givátajim
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
1972 június 18-án, vasárnap tartjuk a Cholón-bát-jami körzeti temetőben.
Találkozás délután 4 órakor a temető új bejáratánál.
Gyászoló férje: **ÁRPÁD** és anyja: **TEREZ**

Felejtethetlen férjem, édesapám, nagybátyánk

WEISZ MOSE MÓRIC — Jarmi — Mátészalka — Petách-Tikva
SIRKOAVATÁSÁT
június 18-án, vasárnap délután 5 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. Autóbusz indul 4.30-kor a lakástól. Chéfec Chajim 24.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejtethetlen férjem, édesapám és testvérünk

FARKAS ÁRON (Lajos) — Oradea — Petách-Tikva
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
június 20-án, kedden délután 4 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. 88-as autóbusz. Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Megboldogult feleségem, édesanyánk

STEINBERGER EDIT — Nagyvárad — Rison Lecion
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4.55-kor tartjuk a rison-lecioni Gordon temetőben.
Külön autóbusz indul a Rison Lecion, Bialik u. 12 sz. a. háztól.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejtethetlen, drága férjem, édesapám

KLEIN MÓRIC — Zsibó — Árád
elsőéves AZKARAJÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4 órakor tartjuk az árádi temetőben.
Autóbusz indul 3.30-kor a lakástól, Árád, Eliezer Ben Jair 11/29.
A GYÁSZOLO CSALÁD

a 43 éves Smuel Plotnierzset, aki kezén sebesült meg. Egy másik golyó Szará Lévi 44 éves asszonyt súrolta, aki ugyancsak az egyik üzletről jött ki. Plotnierzset a Donolo kórházba vitték, ahonnan este könnyű műtét után már elbocsátották. Szará Lévit pedig sebének bekötése után hazaküldték a Mágén Dávid állomásáról.

Néhány magánautó vezetője megkísérelte, hogy eltorlaszolja a rablók útját, de ezek lövöldözve utat törtek maguknak, a járdára feljutva kerültek meg az utban-álló autókát és hatalmas iramban elszárguldtak.

Ebben a pillanatban már megérkezett az első rendőrségi riadóautó, amely üldözőbe vette a banditákat. Rövidesen az egész környéket felvette a rendőrségi riadóautók szertárájának hangja.

A choloni rendőrség parancsnoka Jehosua Jiftách őrnagy a choloni gyárnegyednél utólré a rablókot, amikor egy túlzóautó utjukba állt. A rablók tüzeltek a rendőrségi autóra és két golyó becsapódott a motorházba. Ugyanakkor

a rendőrségi autóról viszonzó-
tűz és szétlöttek az idő-
közben továbbszárguló Dodge
egyik lámpáját, valamint hátsó
ablakát. A rendőrök egy hiszik,
hogy az egyik rabló megsebe-
sült.

Vad száguldas és folytonos go-
lyóváltás közepette a banditáknak
sikerült elmenekülniök. A rendő-
ség az egész körzetben torlaszo-
kat állított fel az utakon és a
mozgósított rendőrségi osztagok
megkezdtek a vidék átfésülését.

A bankhivatalnokok elmondták,
hogy a rablók, akik rendkívül ide-
gesen viselkedtek, nyilván gon-
dosan kidolgozott terv szerint,
a legnagyobb gyorsasággal hajto-
ták végre az egész támadást, úgy-
hogy sikerült zsákmányukkal el-
hagyniök a bankot, még mielőtt
a rőtön kihívott rendőrség oda-
érkezett volna.

A rendőrségnek sikerült tegnap
letartóztatnia két férfit, akit az-
zal gyanúsítanak, hogy résztvev-
t a Bank Leumi fiókjának kirab-
lásában a tel-avivi Rámát-Aviv
negyed Brodetszky utcájában. A
két hét előtt végrehajtott rablás
nál 60 ezer font került a fegyve-
res banditák kezébe. A készpénz-
zel együtt hátezer font névértékű
kölcsonkötvényeket is elvittek a
rablók és pontosan ilyen összegű
kötvényt találtak az egyik gyanu-
sítottnál. Mindkét letartóztatott 30
éves az egyikük tel-avivi, a má-
sik choloni lakos.

Felejtethetlen férjem, édesapám, nagybátyánk

WEISZ MOSE MÓRIC — Jarmi — Mátészalka — Petách-Tikva
SIRKOAVATÁSÁT
június 18-án, vasárnap délután 5 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. Autóbusz indul 4.30-kor a lakástól. Chéfec Chajim 24.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejtethetlen férjem, édesapám és testvérünk

FARKAS ÁRON (Lajos) — Oradea — Petách-Tikva
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
június 20-án, kedden délután 4 órakor tartjuk a petách-tikvai temetőben. 88-as autóbusz. Találkozás a temető bejáratánál.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Megboldogult feleségem, édesanyánk

STEINBERGER EDIT — Nagyvárad — Rison Lecion
AZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATÁSÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4.55-kor tartjuk a rison-lecioni Gordon temetőben.
Külön autóbusz indul a Rison Lecion, Bialik u. 12 sz. a. háztól.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejtethetlen, drága férjem, édesapám

KLEIN MÓRIC — Zsibó — Árád
elsőéves AZKARAJÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4 órakor tartjuk az árádi temetőben.
Autóbusz indul 3.30-kor a lakástól, Árád, Eliezer Ben Jair 11/29.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejtethetlen férjem, édesapám

KLEIN MÓRIC — Zsibó — Árád
elsőéves AZKARAJÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4 órakor tartjuk az árádi temetőben.
Autóbusz indul 3.30-kor a lakástól, Árád, Eliezer Ben Jair 11/29.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejtethetlen, drága férjem, édesapám

KLEIN MÓRIC — Zsibó — Árád
elsőéves AZKARAJÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4 órakor tartjuk az árádi temetőben.
Autóbusz indul 3.30-kor a lakástól, Árád, Eliezer Ben Jair 11/29.
A GYÁSZOLO CSALÁD

Felejtethetlen, drága férjem, édesapám

KLEIN MÓRIC — Zsibó — Árád
elsőéves AZKARAJÁT
1972 június 19-én, hétfőn délután 4 órakor tartjuk az árádi temetőben.
Autóbusz indul 3.30-kor a lakástól, Árád, Eliezer Ben Jair 11/29.
A GYÁSZOLO CSALÁD

VEGE AZ ÉJSZAKAI TÁNCNAK

Vége a fáncoló dzsukoknak minden házában, étteremben, elemisüzletben

Teljesen kiirtjuk. Ezenle egyszer permetezünk, egyéves jótállással.

VEGYÜZEM ES INTÉZSOLGÁLAT RT.,
POB. 17111. telefon: 412693. Tel-Aviv

UJ OLÉ és VÁTIK!

Nem kell már szaladgálnia, minden cég egy címen

VÁMMENTESEN
szállítunk 10 nap alatt

Nézzé meg kiállításunkat köte-
lezettség nélkül.

Minden villamos háztartási cikk,
a legjobb bel- és külföldi gyárt-
mányok.

Autók, fényképezőgépek, stereo
berendezések.

S. FARKAS LTD.
MONDIAL 2000

TEL-AVIV: Derech Petách Tikva 9, tel. 621-272
JERUZSALEM: R. Hasoreg 4. (Gád épület) 7. em.
Tel. 232-914.
T.A. JERUZS.: Hétfő, szerda 8.30-13.16-19
Vas., kedd, csüt. 9.30-19.
Péntek 8.30-13.
HAIFA: Herzl u. 24 tel. 573-608.
Vas., kedd, csüt. 10-18.
NATANJA: Elektron, Sd. Weizmann 13.

IZRÁELI HETKÖZNAPOK

Kormányválság küszöbén

A Független Liberális Párt, amely mindössze négy képviselővel rendelkezik a Kneszetben, és egy miniszteri tárcát kapott a koalícióban, megpróbálja azt, ami Izraelben csaknem lehetetlen: olyan törvényt keresztélyíteni, amellyel a koalíció pártjainak többsége szembe helyezkedik. A Mápáj és a Mizráchi között még az állam megalakulása előtt kötött véd- és dacsövetség megteremtette a status quo fogalmát vallási kérdésekben. A Mápájnak, azaz utódjának, a Munkapártnak, nincs hűségesebb és alkalmasabb szövetségese, mint a Mizráchi, illetőleg annak utódja, a Vallásos Nemzeti Párt. A status quo, amelynek alapján ez a szövetség létesült, annyit jelent, hogy törvénykezésben és gyakorlati kivételben Izrael megőrizi azokat a vallási vonatkozású törvényeket és rendelkezéseket, amelyek a mandátum korában is érvényesek voltak.

A Bibliát tisztelő és a vallásgyakorlat szabadságára nagyon érzékeny Anglia gyakorlatában is az egyházakra bízta a személyjogi problémák felügyeletét. Házassági és válási teendőket a zsidók esetében a rabbinátus, a mohamedánoknál a kádi, a keresztényeknél a klerus intézte, a polgári hatóságok csak azokat a feladatokat, amelyek a házasságokat és válásokat a bejelentés hivatalos tudomásul vegyék és bejegyezzék. Természetesen más területeken is érvényes a status quo. Például azokban a városokban, ahol a mandátum idején a helyhatóságok ellátották a közüti fogalmat szombaton és ünnepeken, az állam megalakulása után is fennmaradt ez a tilalom, azokban a városokban pedig, mint például Haifa, ahol a szombati és ünnepi közlekedés engedélyezve volt, az állam megalakulása után sem szűnt meg a közüti forgalom ünnepeken. Ez a probléma azonban nem merült most fel a független liberálisok és a koalíciós partnerek viszállyában, tehát nem is kell vele foglalkoznunk.

A törvényjavaslat, amely alighanem kormányválságra vezet a közeli napokban, Gideon Hausner képviselő kezdeményezése. A Független Liberális Párt hónapok óta foglalkozik ezzel a problémával, hogy az állam tegye lehetővé olyan személyjogi problémák törvényes megoldását, amelyeket a rabbinikus bíróságok a háláchikus szempontok miatt nem tudnak rendezni. A rabbinátus nem ad össze kohént elvált asszonnyal, nem szentesíti zsidó és keresztény partnerek házasságát, chalicát, más szóval az elhunyt férj fiúfiát írásos szerzetartásos hozzájárulását kéri ahhoz, hogy egy gyermektelen özvegy másodszor férjhez mehessen. A rabbinátus akkor is nehézségeket támaszt, ha nem ortodox rabbi előtt ártott keresztény nő akar házasságot kötni Izraelben zsidó férfival.

Gideon Hausner, aki néhány alkalommal, előadásaiában és a lapok hasábjain indokolta meg kezdeményezését, arra mutat rá, hogy szabadgondolkodású emberek számára türehtelen helyzet alakult ki. Kényszerítik azokat az izraeli polgárokat, sőt azokat a zsidókat is, akik Izraelben akarnak letelepedni, hogy megkerüljék az Izraelben érvényben lévő személyjogi rendelkezéseket. Ciprusban kötnek olyan házasságokat, amelyek a rabbinátus nem akar szentesíteni, úgynevezett „magánszerzetartások”-ban nyilvánítják egymást férjnek és feleségnek azok, akikre a háláchikus tilalom érvényes. Mindezeket a házasságokat az állam elismeri. A helygymiszterium köteles felsőbbirósági döntvények alapján házastársnak bejegyezni mindazokat, akik ilyen módon esküsznek meg.

A független liberálisok által tervezett törvényjavaslat nem kíván beavatkozni a rabbinátus jogkörébe, nem vonatkozik olyan felekre, akiknek a személyjogi ügyeit a rabbinikus bíróságok megoldhatják. Törvényes kötelet akarnak biztosítani egy amugyis megvédő helyzetnek, amelybe a polgárok egy részét az izraeli személyjogi törvények szigorja sodorja. Azt fejtette Gideon Hausner, hogy egy demokratikus államnak kötelessége minden polgára jogairól gondoskodni, és ha ez megtörténhet anélkül, hogy a vallási bíróságokra rákényszerítsenek a háláchá szellemében tilos törvényeket, úgy a kormány mulasztást követ el, ha nem iktatja törvénybe a polgároknak azt a jogát, hogy rendkívüli esetekben nem egyházi, hanem állami hatóságoknál kössenek házasságot, vagy intézzék válásukat.

A kezdeményezés logikusnak tűnik, de a Munkapárt már a független liberálisok első tapogatózó megbeszélései során közölte, hogy a törvényjavaslat nem egyezik a koalíciós megállapodás szellemével és a párt nem támogatja. A Vallásos Nemzeti Párt természetesen még ősebben emelte fel a szavát a törvényjavaslat terve ellen, és közölte, hogy kiválik a kormányból, ha a koalíció támogatni fogja a független liberálisokat ebben a kérdésben, amely ellenzik a háláchá szellemével. Az ortodox körök már moza-jaitórák nemcsak a helyföldi, hanem a külföldi rabbinikus tekintélyeket is, hogy ezáltal is nagyobb súlyt adjanak tiltakozásuknak.

A Munkapárt számára a következő alternatíva áll fenn: vagy a kis Független Liberális Pártot engedti távozni, vagy pedig a Vallásos Nemzeti Pártot, Ilyen döntésnél nem az elvi szempontok érvényesülnek, hanem a parlamenti aritmetika. A Vallásos Nemzeti Pártnak 12 képviselője van, háromszor annyit, mint a független liberálisoknak, és ez a 12 képviselő biztosítja a kormány nyugodt többségét a Kneszetben. A Vallásos Nemzeti Párt nem avatkozik be a Munkapárt pénzügyi, biztonsági és külügyi politikájába, amellyel nagy vonalakban mindig egyetértett, és egyetlen céljának azt tekintti, hogy politikai eszközökkel vigye keresztül a háláchá teljes uralmát Izraelben. A Munkapárt számára nincs ennél kényelmesebb megoldás, különösen, minthogy a status quo-megállapodás bizonyos mértékben a Vallásos Nemzeti Pártot is korlátozza követeléseiben.

Nem lennének azonban hűek a tényekhez, ha elhallgatnánk, hogy a Munkapárt számos vezetője, köztük Golda Meír miniszterelnök, nem állnak messze a Vallásos Nemzeti Párttól a háláchikus bíráskodás tiszteletben tartása kérdésében. Golda Meír egyik legutóbbi beszédében adott ennek kifejezést, amikor felhívta a figyelmet a polgári házasságkötés törvényesítésének veszélyére a galuti zsidóság szempontjából. Ha Izraelben lehetővé tennék a polgári házasságkötést — mondotta — a galuti zsidóság körében nem lehetne gátat vetni a vegyesházasságoknak. A galuti zsidóságban nem szüntenek meg az asszimilációs törekvések az állam létrejötte után sem és az izraeli törvénykezésnek az is a feladata, hogy megőrizze a zsidó nép egységét. Ennek az egységnek az egyik kifejezési formája, hogy a világ minden táján élő zsidók chupa alatt kötnek házasságot.

Mint mondtuk, Golda Meír nem áll egyedül ezzel a véleménnyel a Munkapártban, bár jelentős azoknak a párt-korifeusoknak a száma, akik szívesen támogatják a független liberálisok kezdeményezését, ha ezt lehetővé tennék számukra.

A Munkapárt most közölte a független liberálisokkal, hogy nem támogatja a kezdeményezést és a törvényjavaslat benyújtása esetén képviselői ellene fognak szavazni. Nehéz ugyan megérteni, hogyan foennek beletörődni ebbe a határozatba a Munkapártot tartozó, Achdut Háavodá emberei, csaknem elképzelhetetlen, hogy ne legyenek olyan munkapárti képviselők, akik ne kísérelnék meg majd, hogy a szabad cselekvés jótát biztosítsák maguknak, de kétségkívül fennáll az a lehetőség, hogy a Munkapárt többségi szavazattal rákényszerítse akarát a renitenskedő tagjaira.

Gideon Hausner és párta számítanak a Mápáj támogatására, jóllehet ez a párt alkotja a Munkapárttal együtt a Máaráchot. Csak hogy ennek a pártközvettségnek a létrejöttékor a Mápáj fenntartotta magának azt a jogot, hogy vallási kérdésekben lekiismerete szerint foglaljon állást, így tehát, hogyha a Mápáj elvált asszonnyal a független liberálisokkal, ezáltal nem történ meg a koalíciós fejelemet.

A Független Liberális Párt kedden elhangzott nyilatkozata azt mutatja, hogy nem riasztja vissza a Munkapárt ellenkezése. A párt úgy véli, hogy a törvényjavaslat benyújtásával nem szegi meg a koalíciós egyezményt, minthogy annak szövegében kihangsúlyozódik a rabbinátus kizárólagos joga olyan személyjogi kérdésekben, ahol a háláchikus törvények nem korlátozzák a személyi szabadságot. A Munkapárt azonban azt állítja, hogy ilyen törvényjavaslat benyújtása a status quo megszegését jelenti, tehát ellentmond a koalíciós megállapodásnak. Ilyen esetekben pedig az eddigi precedensek azt mutatják, hogy a megállapodást megszegő pártnak ki kell válnia a kormányból.

Természetesen nehéz azt előre tudni, hogy a független liberálisok hajlandók lesznek-e kenvtörésre vinni a vizslyt. A párt központjának ülésén, amelyen a törvényjavaslatról határoztak, Mose Kol turisztikai miniszter a párt élnöke, kijelentette, hogy a végsőkéig elmennek és ő maga is hajlandó lemondani tárcájáról, ha a koalíciós partnerek ellenzése miatt a törvényjavaslat nem mehet keresztül a Kneszetben. Ha tehát a független liberálisok a végsőkéig kitartanak elvi állásponituk mellett, lehetséges hogy a jövő héten vagy a következőn, kormányválság következhet, ha amolyan falvart-avatót valóban nem a Vallásos Nemzeti Pártot, hanem a független liberálisoknak kell elhagyniok a kormányt.

AZ ESEMÉNYEK MARGÓJÁRA

A nemzetközi együttműködés csődje

Irtá: ARAD GIDEON

Ma jár le a határidő, amelyet a polgári pilótaszervezetek nemzetközi szövetsége tűzött ki a Biztonsági Tanács számára, hogy hatékony lépésekről döntsön a polgári repülőgépek és utasaik elleni támadások elhárítására. A pilótaszervezet hétfőre tüzte ki 24 óras általános sztrájkot a polgári repülőforgalomban, de ennek a határozatnak a gyakorlati megvalósítása ugyanolyan valószínűtlen, mint a Biztonsági Tanács határozata, tényleg komoly és hatékony lépésekről.

A pilóták, akik felelősek a megtámadott, vagy elrabolt repülőgépek, az utasok, valamint a legénység sorsáért, érthető elkésere désiükben a lehető legrosszabb címhez fordultak. Az UNO és a hatékonyság, össze nem evezethető fogalmakká váltak. Nem dr. Waldheimon, a bűbeszédű fötitkáron és a rendelkezésére álló szerveken mulik az UNO tehetetlensége, hanem a nemzetközi együttműködés hiányán.

Amióta az UNO létszámát háromszorosra duzzasztották az új tagállamok, a „3. világot” képviselő U Tant fötitkár szerencsétlen irányítás alatt, divatosá váltak a nagyhangú határozatok, amelyeket 120-130 szónok, üres frázisokkal telített szónoklatok előztek meg — és ugyanugy bevett szokássá vált, hogy a határozatokat senki sem vette komolyan, mert azokat jórészt nem is lehetett megvalósítani.

A 15 tagra duzzasztott Biztonsági Tanács követte a közvélemény példáját. Mig az UNO eredeti alapját a világháború szövetséges hatalmainak együttműködése képezte, amelyet a béke fenntartása érdekében kívántak érvényesíteni, ma az egyes csoportok tetszésre kiváló határozatokra helyezik a hangsúlyt, de hiányzik az együttműködés, amely biztosítaná végrehajtásukat. Az a közlekedés, amely a Nixon-érában a világhatalmak között jött létre, nem terjedt ki az UNO-ra, miután a Szovjetunió meg a Biztonsági Tanácsot is közelelteti politikájának szónoki fórumává degradálta.

SZENNYEZŐDÉSI POLITIKA

Igen jellemző példa az UNO által Stockholmban rendezett nemzetközi környezetvédelmi kongresszus. A környezetet szennyeződése egyre égetőbb problémává válik és belátáért időn belül veszélybe hozza az emberiség fennmaradását is. Elvárható lenne tehát ennek a súlyos problémának komoly megtárgyalása és javaslatok kidolgozása — hatékony lépésekről a veszély elhárítására.

Hatékony lépések? Kínától Ugandáig abban éltek ki maguk az „harmadik világ” delegátusai, hogy az „imperialista ipari államok” támadták, amelyek szerintük a szennyeződést okozták, mert évről-évről füstjével, vegyszereikkel, hűtők gőzökkel, olajlával és — nem utolsósorban — atom, biológiai és kémiai fegyverekkel megmérgezik a világot.

Ugyelteszik, hogy az atmoszférában történő kínai és francia atomrobbantások, amelyeket az atomsorompó-egyezmény figyelmét kívül hagyva folytattak, nem veszélyeztetik, mert az ott keletkező radioaktív sugárzás Mao elvtárs, illetőleg Pompidou elnök ideológiai jóváhagyását viseli. A vietnámi háború, a közelkeleti válság, az indiai-pakiszi-

táni háború, mindez környezetszennyeződés keretébe tartozik. Ennek a felfogásnak az alapján szerkesztettek majd meg valamilyen hangsúlyos határozatot, amely fikarcnyival sem csökkenti a világ szennymennyiségét.

Jó lenne, ha a pilótaszövetség okluna az ökológiai kongresszuson és a terroristák problémáját a nemzetközi politikai élet szennyeződésének keretébe iktatná. Ezután pedig fordítsa figyelmét az északi Stockholmól dél felé, Izraelre. Itt ugyanis most folyik a környezetszennyeződés problémáinak gyakorlati technikai megoldásával foglalkozó nemzetközi kongresszus és ezt követi a vizszenyeződési szakértők kedden megnyíló nemzetközi gyűlése, amely ugyancsak a probléma gyakorlati, politikamentes, de HATÉKONY kezelésével foglalkozik.

A TERROR ELLEN LEHET VÉDEKEZNI

A pilóták előtt nem titok, hogy minden terrorista támadás után növekszik az EL-AL utasainak száma, mert a turisták meg vannak győződve az izraeli légiforgalmi társaság biztonsági intézkedéseinek hatékonyságáról. Ezt a bizalmat a luddi vértűrdő nem rendítette meg, hanem növelte. Főleg a Sabena-gép izraeli „kezelése” váltott ki általános hűvelést az utazó közönség körében szerzte a világon, hiába csóválták fejüket rosszallóan a kormánytényezők és a repülőársaságok igazgatói.

A légialkalmazkodás ellen ugyanis nem lehet hatékony lépéseket tenni, amint ezt éppen az EL-AL bizonyítja. Ezeknek a hiánya távolról sem függ össze politikával, bármit is magyaráznak Párizsban. Az Egyesült Államok polgári repülésének főmegbizotta nemrég igen erélyesen lehorta a repülőársaságok igazgatóit, mert nem hajították végre az elnök által elrendelt biztonsági intézkedéseket. Senki sem tételezi fel, hogy az amerikai repülőársaságok igazgatói rokonszenveznek az elrabolt gépeken Kubába díszidő elemekkel, vagy az egyszerű zsaroló banditákkal.

Távolról sem erről van szó. A biztonság pénzbe kerül. A motorosok és poggyászviszálátok lelassítják a közlekedést, több munkaidő és a gépek kisebb kihasználása pedig pénzbeli megterhelést jelent. Aztán vannak utasok, akik esetleg megharagudnak — és ez „nem jó business” a mai nagy konkurrencia mellett. Sokkal olcsóbb elszállítani a különböző haramiakat Havannába, vagy Algírba, kifizetni a váltásdíjat — és kockázni tenni az utasokat, vagy a pilótákat. Ha ezeknek esik bajuk, a biztosító fizet — nem a repülőársaság.

Persze vannak igen „meggyőző” ellenérvek: hogy a fegyveres ellenállás maga is veszélybe hozza a repülőgépet, hogy a légialkalmazkodás láttán bevalthatják fenyegetésüket és önmagukkal együtt felrobbantják a repülőgépet (még soha sehol sem történt meg), hogy a repülőársaságok nem avatkozhatnak be „politikai viszályokba” mert ezzel retortióknak teszik ki magukat — és hasonlókat.

Mindez mese, üres kifogás és önámítás. Ha minden repülőgépen lennének fegyveres

biztonsági tisztek és meg lennének azok a berendezések, amelyeket az EL-AL alkalmaz, ha elektronikus készülékekkel, vagy az izraeli „szaglógéppel” ellenőriznék az utasokat és poggyászukat — még egy fanatikus japán tömeggyilkos is kétszer meggondolná, mielőtt rossz szándékkal felszállna egy repülőgépre. Nem a repülőtereken vészforgó géppisztolyos rendőrök teljesen felesleges tömege, hanem a hatékony intézkedések teljes és lelkiismeretes betartása többet érne a Biztonsági Tanács határozatainak teljes gyűjteményénél.

Nem csupán repülőgépekről van szó. A terror egy és oszthatatlan. Mindegy, hogy a luddi repülőterén hajtanak végre tömegszárlást, ártatlan emberekkel zsúfolt áruházat robbantanak fel Londonban, vagy pedig iskolásgyermekek autóbúszát robbantják fel a Gálilában. Diplomáták és más, semleges személyek elhurcolása, tuszként való fogvatartása, vagy legyilkolása a Tupamaros által, teljesen egyeztetlen áll a német Baader-Meinhoff-csoport bankrablásával és gyilkosságaival.

Ez a probléma veje. A politikai mezbe öltöztetett terror, ártatlan emberek elhurcolása, megszorolása, sanyargatása és meggyilkolása az ideológiai, vagy politikai küzdelem hazug ürügye alatt — az az rákén, amelytől az emberiség nem tud megszabadulni.

A TERRORISTÁK PARTFOGÓJA

A napokban Muamer Gadafi, aki nem tudja mitévő legyen a libiai kinstárba özőn-16 milliárdokkal, azzal kérkedett, hogy ő pénzei és látja el fegyverrel, nemcsak a palesztinai terroristákat, hanem az ir földalati mozgalmat is és most „pártfogása alá veszi” szélsőséges amerikai néger csoportokat. Gadafi szervezte az Izrael elleni „népi háborút”, azaz zsoldosokat toboroz a terrorista szervezetekbe. Gadafi pénzei Idr Amin tábornok féktelen Izrael elleni uszítását, Gadafi szervezte a sikertelen marokkói puccskísérletet, ő vezeti „az egyetlen anti-imperialista kormányt a harmadik világban”. Gadafi volt az, aki Aziz Szidki egyiptomi miniszterelnökkel együtt a legteljesebben dícsérte a terrorista vérgesztét Luddon.

Gadafi pénzt ad és uszít. Libanon házi-sokot nyújt a terroristáknak, Egyiptom pedig gondoskodik politikai támogatásokról, Kairóból irányítják az arab pilótaszervezetek és a transzport-szakszervezetek ellenhojott fenyegetését az IFALPA által terbevelt lépés ellen, hogy a terroristákat befogadó és védelmező országokkal beszéltessek a repülőársaságokat. Az Air France (amelynek utasai is „gentleman-megállapodása” van a terroristákkal) és néhány amerikai társaság máris megijedt és szorítja pilótáit, ne merjenek részt venni az IFALPA sztrájkjában.

Amíg akadnak államok, amelyek pénze-lik, támogatják és védik a terrorista gyilkosokat és amig ezek az államok nagyhatalmi támogatásra találnak az UNO-ban, addig hiábaválók a pilóták erőfeszítései. Ők nem hozhatják helyre kormányaik bűneit, amelyek nem hajlandók együttműködni a terror ellen. Pedig a terjedő terror őket is fenyegeti...

DRÁGA JÓ APANK, NAGYAPANK ÉS DEDAPANK
POLLÁK ÁBRIS
 Arad — Málbén Párdesz-Chana
90-IK SZÜLETÉS NAPJÁRA
 HOSSZU ELETET ÉS JÓ EGESZSÉGET KÍVÁN
 fia Dezső, menyje Éva,
 unokái és dedunokái

POLLÁK DEZSŐNEK és EVÁNAK
 New York
 AZ ÖNÁLLÓSÍTÁS ALKALMÁBÓL SOK SIKERT KIVÁNNAK EDESAPJA ÉS GYERMEKEI
 Dr. GAL NOEMI és GYURI,
 FREUND MONIKA és ALEX,
 unokái DORON és ODÉD

SZIVBÓL GRATULALUNK ÉS MÁZÁL TOV KIVÁNSÁGAINKAT FEJEZZÜK KI
ROTH JÓZSEFNEK és CAROLENAK
 örökös diszelnökünknek és neinek
 első unokájuk **SAMANTHA**
 megszületése alkalmából
 A BNAI CION MISKOLCI CHAPTERE
 (New York) ÖSSZES TAGJAI

SZERÉTTTEL GRATULALUNK ÉS SOK SZERENCSET KÍVÁNUK
BRAIER DEZSŐNEK és IRÉNEK
 Haifa — Bál-Gálím
JÓSZI fíatok
 hadnaggvá avatása alkalmából
 KLEIN ARMIN, ZEEMA,
 (FED) és ARMIN hási

NAGY ÖRÖMMEL GRATULÁLUNK ÉS SZIVBÓL JÓVÓ MÁZÁL TOV KIVÁNSÁGAINKAT FEJEZZÜK KI
ROTH JÓZSEFNEK és CAROLENAK
 valamint
 Dr. ANDREV és Dr. TRISA ROTHNAK
 első unokájuk, illetve gyermekük,
 világrajövele alkalmából
 Robert R. Réti, Alex S. Roth,
 Péter Roth, valamint a new-yorki „K. R. B. R. A.” vállalat
 összes alkalmazottai

ÖRÖMTELJES MÁZÁL TOV KIVÁNSÁGAINK
ROTH JÓZSEFNEK és CAROLENAK
 első unokájuk
SAMANTHA
 megszületése alkalmából
 BNAI CION, MANHATTAN
 REGION (New York)

MIKE RÁTKI
 MERNOKKE AVATASA ALKALMÁBÓL
 SZIVBÓL GRATULALUNK SZÜLEINEK,
RÁTKI LÁSZLÓ alelnökünknek
 és feleségének, **MARIKANAK**
 A Bnai Cion Miskolci Chaptere (New York)

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

SAJT, SÖR, BUTOR:

DÁN HÉT A SÁLÓM ÁRUHÁZBAN

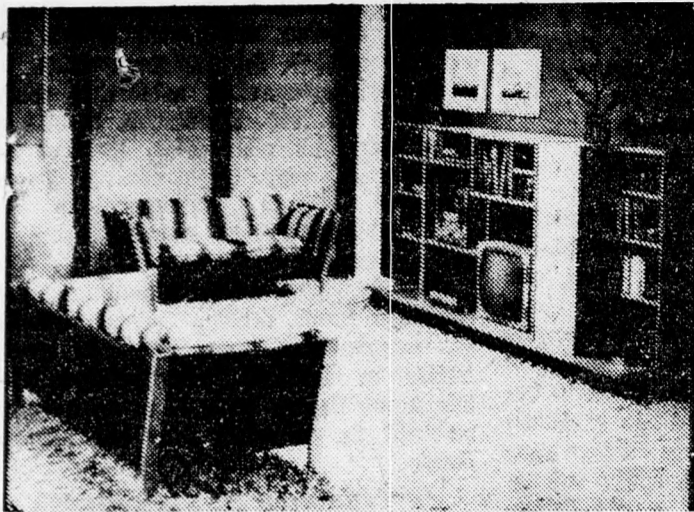
A tel-avivi Sáló árúház minden évben kétszer nagyszabású ruhiállítását — vásárt rendez egy-egy ország termékeiből. — Most a baráti Dánia került sorra.

legfőbb látványossága a százfélé dán butor. Képünk bemutat egy lakószobát — nagyon ajánlatjuk olvasóinknak. Akik a jóféle sajtokat kedvelik, vigyenek magukkal néhány

közöttük is talán legelső sorban Dánia. Aki az idén nem utazik oda, az legalább nézze meg a

dán árukiállítását a tel-avivi Sáló árúházban.

(h. s.)

Junius 18-ától a hónap utolsó napjáig tekinthető meg a dán árúház kiállítása, a szokottnál is nagyobb területet becsatolt erre a célra rendelkezésre az igazgatóság.

Aser Rosenbaum, az árúház helyettes vezérigazgatója, elmondta, hogy másfél éven át készítettek elő az eseményt, amelynek egyik legfőbb célja, hogy elmélyítse a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat.

— A másik cél — mondotta —, hogy gyárosaink, kereskedőink, tanuljanak ezen a kiállításon. A dánoktól van mit tanulni. Nagyszerű árukat termelnek, s a külsőre is sokat adnak. Nem véletlen, hogy éppen a butor világpiacán jutott a legmesszebbre... Egyébként a kiállítás egyik

fontos kiállításra, mert ezen a téren is utólrhetetlenek a dánok. A harmadik pedig a dán sör, amelyből mesebeli mennyiséget hoztak a kiállításra, ugyanis tekintetbe vették ezeket a jó meleg napokat.

A dán sör több alkoholt tartalmaz, mint a miénk, kéthárom üveget itassunk meg férjünkkel, s akkor közülük vele, hogy szeretnénk egy új dán szobabutort...

Megjegyezzük még, hogy különböző dániai kultúrcsoportok is fellépnek a kiállításon, naponként háromszor lesz előadás, tehát a közönség nívós szórakoztatásáról is gondoskodnak.

A turisztikai szakemberek szerint, nagyon érdekli az izraeli utast, valamennyi északi ország.

RIPIORT PALERMÓBÓL

Az újságírók nemzetközi kongresszusa

Találkozás izraeli és arab újságírók között — Néhány újságíró is tagja a napi-, heti- és havonta megjelenő lapok női rovatában dolgozó újságírók világszövetségének

A világszövetség központja Brüsszelben van. Tagjai között mintegy 500 újságíró és 20 újságíró szerepel. A napilapok női rovatának munkatársai, továbbá női hetilapok, havi folyóiratok szerkesztői, riporterei, rovatvezetői.

Most rendezték meg a világszövetség ötödik kongresszusát, amelyre az olaszországi Palermóban került sor. Az izraeli Újságíró Szövetség női tagozatának tagjai már hosszú évek óta szoros kapcsolatban vannak a világszövetséggel, de az arab kollégáink eddig távol tartották magukat. Most ők is bekapcsolódtak — egyelőre csak részlegesen — és Palermóban már jelen volt egy libanoni és egy tuniszi újságíró.

Izraelből négytagú delegáció utazott az olaszországi világszövetség kongresszusra.

Ezzel a szovjet tábor is képviselve volt. A Szovjetunióból érkezett egy asszony, aki nem vallotta magát újságírónak, hanem a szovjet demokratikus nőszövetséget képviselte és megfigyelőként vett részt a tanácskozáson. Eljött továbbá a romániai falusi asszonyok lapjának

szervezője, egy lengyel újságíró, két magyar újságíró, akiknek küldöttségét egy férfi egészítette ki „megfigyelő” minőségben és végül népes újságíró-delegáció érkezett Jugoszláviából.

Az izraeli újságírók elhatározták, hogy megismerkednek és összeharagóznak a két arab kollégájával. Ez nem volt könnyű, de végre sikerült. Először, hogy meghívták őket izraeli látogatásra. Az első pillanatban ez nagyon meglepte az arab újságírókat, de végül jó képet vágtak a dologhoz.

Azt hitték, csupán udvariassági formula a meghívás az izraeli újságírók részéről. Soha nem hallottak a „nyári látogatások” rendszeréről, amelynek keretében ezek és ezek érkeznek hozzánk a Jordán hidján és közvetlen kapcsolatot tartanak az Izraelben élő rokonokkal.

Miközben az izraeli és az arab országokból való újságírókkal beszélgettek, a többi kollégáink fényképező-gépeikkel megörökítették a barátságos tárgyalást. Most tehát fényképes bizonyíték is van arra, hogy nem dől össze a világ, ha izraeliek és arabok egy asztalnál ülnek és kiscserlik a nézeteiket. Sőt; a kölcsönös vendégeskedés lehetőségét latolgatják.

A tanácskozások során érdekes összecsapásra került sor Tó

ÉRDEKES ASSZONYOK:

A 90 ÉVES KAUDERS VILMOSNÉ

Valamikor tevékeny közéleti asszony volt, a nőegyleti szociális munkában vett részt, de az érdeklődése töretlen. Minden érdeklő, ami a világban és itthon történik, s fia, dr. Kauders Ben-Cion, a Bné Brit rend nemzetközi alelnöke, a HOH országos elnöke, minden fontosabb dologról beszámol a mamának.

vasó, rádió-hallgató és társaság is van. Otthonról már csak ritkán jár el, de unokái útján az ifjúsággal is élénk a kapcsolata.

Körmenően született, ott is ment férjhez Kauders Vilmoshoz, aki bécsi egyetemista korában a világ első cionista körének volt aktív tagja, dr. Herzl Tivadar szűkebb környezetébe tartozott. Legjobb barátja volt dr. Salitnak, Herzl titkáranak. Cionista szellem volt a körmenendi családi házában, s amikor a vészidőszak után megérkezett a férjével Haifára, nem voltak számára újszerű problémák, mindentől olvasott már az alijára való felkészülés éve során.

egyét sajnál. Ő maga így fogalmazza meg:

— Amikor alijáztam, már túl voltam a hatvanon. Gondoltam, ilyen korban már kár tanulni héberül, meg lesznek én közélet sodrását is. Boldog, hogy szép, s egyre gyarapodó család veszi körül, s ez beanyozza heteknapjait és az ünnepeit is, csak

Mióta Haifán él, csak privátul, távolról, de mégis rendkívüli élelkséggel figyeli az eseményeket, — a magyar-zsidó közélet sodrását is. Boldog, hogy szép, s egyre gyarapodó család veszi körül, s ez beanyozza heteknapjait és az ünnepeit is, csak

A „HAMÖGAPÉR” UJDONSÁGAI

Bemutatjuk a „Hamögáper”-gyár újdonságait. Manapság a divat egyik legfőbb szempontja, hogy a cipő kényelmes legyen. Nos, a „Hamögáper”-lábbelivel nem lehet versenyezni ezen a téren.

Megjegyezzük, hogy a „Hamögáper” egyik legkeresettebb gyártmánya a „Jaguar” cipő, amely olyan népszerű a hazai piacon, hogy utánozzák is. Aki azonban figyelemmel kíséri a márka-jelzést és súlyt helyez valóban a minőségre, azt nem lehet becsapni, mert minden darabon feltünteteti a gyár a minőséget garantáló márka-nevet.

Megjegyezzük végül, hogy a „Hamögáper”-cipők egyik legfőbb tulajdonsága a rugalmasság. Ez azt jelenti, hogy a cipő szinte automatikusan alkalmazkodik a lábunk formájához, ezért olyan kényelmes a viselése.

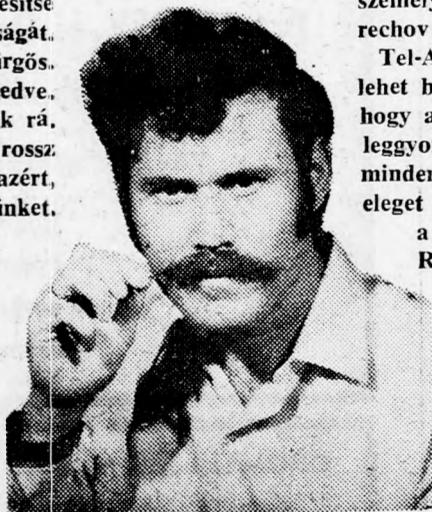
(h. s.)

EZ AZ EMBER BAJOKAT OKOZ NEKÜNK

RANI WAFFEL az az ember, aki sok bajt okoz nekünk. Valahányszor a „Pazgas” valamelyik vevője panaszkodik, megrohan bennünket, nem hagy minket nyugton, amíg nem teszünk meg mindent

— de azonnal! —, hogy teljesítse a panaszos kívánságát. Számára minden mindig sürgős. Sosincs megelégedve. Mi azonban nem haragszunk rá. Voltaképpen nem is rossz fizetést adunk neki azért, hogy hosszantson bennünket.

Rani Waffel a Pazgas fogyasztóinak képviselője és az a szerepe, hogy azonosítsa magát a panasztévővel akinek a szemszögéből kell néznie a dolgokat. (Csak néha sikerül

meggyőzniük, hogy egyik-másik panasz nem indokolt, ez azonban csak ritkán történik meg). Ha a „Pazgas” vevőjének olyan panaszai vannak, amelyeket a fióküzlet vagy az ügynökség

nem tud megoldani és gyos kezelést igényel, — közvetlenül fordulhat Rani Waffelhez (telefon: Tel-Aviv, 268211; postán vagy

személyesen — rechoy Hachasmonaim 91, Tel-Aviv) és biztos lehet benne, hogy a lehető leggyorsabban megtesz mindent, hogy eleget tegyen a panasztévő kívánságának.

Rani Waffel foglalkozik azokkal a panaszzalakkal is, amelyeket más helyről küldenek hozzá — újságok, szervezetek, vagy intézmények — ez azonban a dolog

természeténél fogva hosszab időt igényel. Ha ön a „Pazgas” vevője, van a „Pazgas” vállalatnál, aki gyorsan és alaposan foglalkozzék az ön panaszával. Forduljon hozzá szükség esetén. Ha ön nem „Pazgas” vevője, érdemes azzá lenni.

azt akarja, hogy ön meg legyen elégedve

A Taya újdonsága:

KÜLÖNLEGES NAPOLAJ

A Taya kozmetikai gyár újdonsággal szolgál a strandoló közönségnek. Mi érdekli a tengerparton az asszonyokat? Hogy szépen, egyenletesen sülljenek le barnára.

Nos, ez nem megy megfelelő

depilan
Depilan
A felesleges
hajszálak
eltávolítására
Svájci minőség
vitamol

Valósággal hézagpótló.

Megjegyezzük még, hogy rendkívül gazdaságos is a használata. Egy tubus ára mindössze 3.90-be kerül.

(h. s.)

KOZMETIKUSOKNAK „BELLA DONA” Tel-Aviv, Frischmann u. 45 (Dizengoff), tel. 243861 kozmetikai laboratórium ajánlja készítményeit és kozmetikai szalonok teljes felszerelését • Nyitva 9—18

EDIT — ITA FÜZŐSZALON

Kényelmes fűzők hátfájás ellen, állapotos fűzők. — Nagy választék kész fűzők és melltartókban: fehérnemű.

Ortopéd fűzők és melltartók a német kárterítésre is (Ocar) Bné-Brák, Rech. Zecharjá 5., (Akiba 121 sarok)

Hölgyeim!

Kitógástalan szabású elegáns szoknya

BINDER KONFEKCIO

Tel-Aviv, Nachlát Benjámin u. 21, tel. 623081 • Rendeléseket méret után vállalunk •

VAMOS ORTOPED ORVOSI MŰSZERESZ MODERN BETÉTEK MINDEN CIPOBEN HORDHATOK • EJJEL-NAPPAL VISELHETŐ SERVKÖTŐK • ORIOPED FÜZŐ, HASKÓLO • GUMIHARISNYA • Tel-Aviv, Passage, DIZENGOFF ST. 155 • Tel. 227-284.

MOUSON cosmetic

„Mouson” piperecikkek — a minőség és szépség találkozója. Jöjjön el Ön is erre a találkozóra, kényeztesse testét...

finomítsa és szépítse a „Mouson” szépségápolószereivel.

Krémek, szappanok, kölnivizek és deodorantok, amelyeknek kitűnő minőségét meg fogja kedvelni.

Deodorant választék

תמרוקי מוסון - המרגש בין טיב ליופי

KULCS EGY LAKÁSHOZ ÉS EGY PROBLÉMÁHOZ

— Halló, a szerkesztőséggel beszéllek?
— Parancsoljon.
— Lenne egy kérés. Olvastam a hírvatban, hogy erőszakot követtek el egy asszonyon, s a tettes éjjel 3 órakor hatolt be az áldozat lakásába. Szeretném megkérdezni — mert valamit nem értek —, hogyan lehet hajnali háromkor egy 40 éves magányos asszony lakásába behatolni?
— Ezt nem tudom kérem, mert nem vagyok negyven éves, nem vagyok magányos és nem vagyok asszony. De kapcsolom a hírszerkesztőt...

Megigértük, hogy kísérletet teszünk a probléma nyitójának megkeresésére. Ehhez kulcsra van szükség, vagy legalábbis álkulcsra, akár a tettesnek.

Mi is telefonáltunk. Előbb a 40 éves asszonyt akartuk hívni, de a szám folyton foglalt volt — bizonyára a barátainak mesélte vég nélkül a történeteket —, ezért hatóság-ember feltérésére támaszkodtunk.

A hallottakat saját logikánk termékével egészítettük ki, így lett kerek az alábbi történet.

A negyven éves asszony már napok óta ismerte a férfit, de a bizalmával csak aznap délután ajándékozta meg, ugyanis elfogadta a meghívását és moziba mentek.

Unalmas volt a film, annál szórakoztatóbb megjegyzésekkel kommentálta az újdonsült partner az egyes jeleneteket. A történet női főszereplője még habozott, ahogy se akarta magát a bonviván karjaiba vetni, holott ehhez a filmről kikövezté az utat, de a negyven éves asszony már elhatározta, hogy ezzel az újdonsült partnerrel komoly terveket sző, s duruzsoló hangon ismételt ajánlatát ráhelyezte erkölcsiségének mérlegére. Jó nagyot lendült a mérleg nyelve.

Az különösen imponált a negyven éves asszonyt, hogy a férfi olyan szakszerű

Irta: **BENEDEK PÁL**

volt, amikor véleményét mondott a filmről.
— Maga honnan ért ilyen jól a dologhoz? — kérdezte tőle, miközben arra gondolt, hogy ez az új kapcsolat kicsit közelebb viszi őt is a művészvilághoz.
— Rokonszakma! — fejezte ki magát tömören.
— Színtén filmes?
— Nem vagyok filmes, de a képzésem alapján az is lehetnék. Világosító vagyok, most egy kis társulattal dolgozom.
— Mi az, hogy világosító?
A férfi néhány mondattal elmagyarázta a negyven éves asszonynak a rivalda, a szűfita, a szűrt-fény, a hátulról való megvilágítás, és más, szakmai fogalmak lényegét, majd közölte, hogy husz éve van a szakmában, külföldön nagy színházaknál dolgozott, itt viszont nem köti le magát, a mozgóképet együtteseket szereti. Sokkal szabadabb, és így is van mit aprítani a zacskós tejbe.

— Ma este például, egy kibucban lép fel a társulat. Azért is hívtam meg délutáni előadásra, mert mozi után egy fél órával indulunk kell.
— Milyen kár, pedig hogy megittam volna magával egy kávét. No, majd legközelebb...
— Miért legközelebb? Mi még ma visszajövünk Tel Avivba, ez benne van a szerződésben, hazaszállítanak bennünket.
— Hánykor érkeznek meg?
— Egy órákor. Legfeljebb fél kettőkor.
— Olyan későn? Akkor én már régen a ludni szoktam.
— Mi lenne, ha most betársulnék? Amíg megjövök, aludjon egy sort, aztán pedig együtt álmodunk tovább. Akarja?
— Várjunk holnapig. Holnap hol játszanak?
— Ráánánán. De az ilyesmit nem lehet tudni, a műsorváltozás jogát fenntartja magának az igazgatóság. Miért várjunk hol-

napig? Elmúltak már azok az idők. Szóval, mi a pontos címe?
— Várjunk holnapig, én azt mondom. A címem különben ez és ez...

Annyi ideje még volt a férfinak, hogy elkísérte az asszonyt a lakása kapujáig, s ott így bucsuzott tőle:
— Legközelebb fél kettőkor itt leszek. Két rövidet és egy hosszút fogok csemetetni, remélem, nem alszik mélyen.
— Jaj, tudok is én aludni, mikor így felkavart ezzel a rámenősséggel. Talán le se fekszem.
— Azt nem kívánom, hogy virrasszon miattam. Inkább aludjon addig egy verset. Igérem, a holdvilág fényénél úgy csókolom majd meg a homlokát, mintha maga lenne a Hamupipőke és én a herceg. Jaj, hogy annak milyen nagy sikere volt a purimi gyermekelőadáson! Tudja, hogy ki játszotta a maga szerepét?
— Az én szerepemet?
— Már úgy értem, azt a szerepet, amit most kiosztottam magának. Jajfa Csurrumburszky, az ország első primadonnája. De a herceg se volt kutya, nem azért mondom...

Az asszonyt úgy olvadozott, miközben a nagy színésznőhöz hasonlították, mint a rá-mát-gáni aszfalt az ótnapos chamszin véget-fel-és hirtelen, „a tett halála az okoskodás” — elvi alapjaira helyezkedve, így szólt a férfinak:
— Tudja mit? Odaadom magának a lakáskulcsomat, szaladjon fel velem, otthon van egy másik is a szekrényben, s akkor nincs semmi probléma. Akarja?
— Hogy akarom-e? Kérdezze meg Othelót, akarja-e, hogy Desdemona csak öt szeresse és senki mást...
A férfi ugyanis észrevette, hogy ezek a színházi halandzsá-szóvegek ópiumként hatnak a negyven éves asszonnyra. Ezért szakasztottan bucsuzott. Shakespeare Vilmos egyik felejthetetlen műve lajostmizsei megszólaltatójának modorában:
Urnom, a bucsu elkölzegt, az ég áldjon, most elmegyek, szívem boros, akár a felleg, de messze távol napsgár már mosolyog, majd ránkvet, én ígérem, hogy visszatérek, mert nélküled nem élhetek.

Ehhez még egy rokokoszertű kézesök is járult, s a férfi olyan döngő léptekkel hagyta el a két és fél szobás lakást, mint Radames hadvezér a csatateret, mielőtt bevonulna az Aida második felvonásának színpadára.

A negyven éves asszony tízfel-utánig nem is tudott elaludni, valahogy nem jött álom a szemére. Aztán mégis csak elszenderedett valahogy és arra a bizonyos Hamupipőke-csókra csak hajnali 3 óra körül került sor, mert a férfi társulattal szállító autót késelt. Késelt, de azért megérkeztek a városba.
A késői szertőre újabb színházi előadással kezdődött. Elmondta, milyen siker volt aznap este, nem mulasztván el annak kihangsúlyozását, hogy az igazán értő publikum manapság a kibucok kulturtermének nézőterén taposja veresre a tenyerét.
A továbbiak folyamán az is kiderült, hogy

a világosító mesternek a színházról való áradozás a legerősebb oldala. Ha a hősszerelme szerepkörét kell betöltenie, alig tudja végigmondani a szerepét, noha a negyven éves asszony nem fukarkodott a végszó ismételtetésével.
Így aztán a negyven éves asszony valóban Hamupipőkének érezte magát, de még a herceg színlelése előtt felvonásban. Holott ő inkább Hőféhéket elszerte volna eljátszani — természetesen a hét törpével —, vagy még inkább a „Piroska és a farkas” női címszerepét.

Műsorváltozásra azonban, sajnos, éjszaka nem kerülhetett sor. Kora reggel a világosító még mindig napóleoni pózban hagyta el a lakást — de a borodinoi vereség utáni állapotokra emlékeztetett inkább a helyzete.

Allítólag szóváltásra is sor került közöttük. A világosító végül egy újabb színházi szöveget mondott:
— A pénztártól való távozás után reklamációk helye nincs...
Ezt azonban az asszony nem vette komolyan. Elszaladt a közeli rendőrségre és jelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki éjnek éjvadán behatolt a lakásába, megerőszakolta és ráadásul ellopott a retiküljéből száz fontot.
A férfi szerint pénzről nem volt szó, ő azt állítja, hogy a negyven éves asszony csak alá akarta fúrcelni ezzel a száz fonttal a vadat.

Körömszakadtáig tagadja a világosító, hogy hozzányult volna a pénzhez, pontosabban az volt a baj, hogy nem nyult hozzá semmihez. Megint csak színházi nyelven foglalja össze a történeteket:
— Se pénz, se posztó, bucsuzik a színpadostól...

MA ESTE TÉVÉ-BEN

5732. támu 4. 1972. június 16., PÉNTEK

ALLANÓ HÍRKOZLES (Csak hétköznapokon)
A-MUSOR 8, 9, 10, 11, 14 (és lapaszemlé) 15, 16, 17, 18, 19 (és hangos híradó) 20, 22, 23, 24 órák
B-MUSOR 6, 05, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 (Könyvű híradó) 20, 21, 22, 23, 24 órák
C-MUSOR 1, 00, 2, 00 órák
D-HADSEREG RÁDIOJA 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 órák

6:00: Mátóv. 6:10: Torna. 6:20: Hanglemezsek. 6:35: Műsorismertetés. 6:50: Egy perc héber nyelvtan. 7:20: Hanglemezsek. 7:35: Sotfórok. 8:05: Közlemények. 8:10: Reggeli zene. 8:55: Pár perc cionizmus. 9:05: Hanglemezsek. 10:05: Háziasszonyoknak. 11:40: Hová menjünk ma este? 12:07: A dolgozóknak és munkásoknak. 12:30: Zenés híradó. 14:10: Zenés hétvége — Joszi Bánajjal. — 16:05: Egy perc héber nyelvtan és a serdüli ifjúságnak. 16:30: Ki fél a klasszikus zenétől? 17:05: A hatnapos háború dalai. 18:05: Fiatal művészek első szereplése a mikrofon előtt. 21:05: A szombat fogadása dalban és prózában. 22:05: Musical. 23:05: Éjféltűnig — Jicchak Roelval. 1:05: Hátkívá.

7:00: Adon olám. 7:16: Hanglemezsek. 7:35: Műsorismertetés. — 8:05: Kedvelt lemezek. 8:55: Országismeret. 9:05: Kedvelt lemezek. 10:05: Könyvű és klasszikus. 11:05: Do-re és ki még? 12:05: Vidám jelenetek és könnyű dallamok. 13:05: A színház és a film világából. 13:40: Chátráru. — 14:10: Hová menjünk ma este. 14:35: Héber dalok. 14:53: Erecizálás emlékek. 15:05: Meni Per tarika műsora. 16:05: „Gólok és dalok” — labdarúgómérkőzések részletes elemzésének közvetítése hanglemezsekkel tarkítva. 18:05: Éjféli éneklés alatt. 18:30: Sport. 21:05: Héber dalok. 21:30: Jazz. 22:05: Izlés dolga. 22:54: Könyvű dallamok. 23:07: Táncczene. 1:05: Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:10: Collésum Musicum. — 9:05: Jazz. 10:05: Beethoven és Schubert művek. 11:05: Ének és dal. 11:15: Az elemistáknak. 11:50: Ének és dal. 14:10: Anyáknak és gyerekeknek. — 15:05: A szombat fogadása. — 16:04: Egy perc héber nyelvtan. majd közlekeleti magazin. 16:30: Klasszikus zene. 17:55: Közlemények. 18:05: A jövő heti zeneműsor ismertetése. 18:30: Irodalmi magazin. — 19:07: A héten történt. 20:10: Nigunim. 21:05: Péntek éjféli szertő koncert. Weber, Lallo és Brahms műveiből. 23:07: Rádionovella. — 23:35: Régi dallamok. 0:05: Egy perc líra és Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

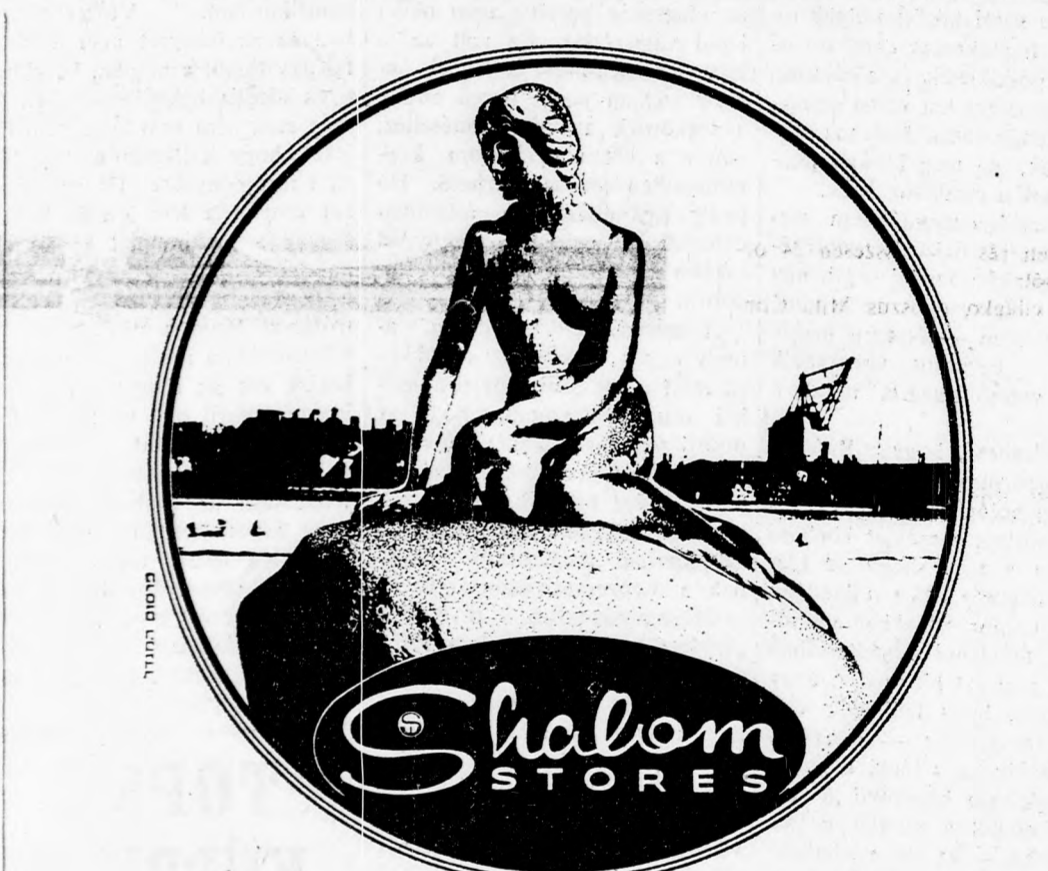
8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

8:05: Közlemények. 8:15: Mozart és Dvorzák műveiből. 9:05: A tudomány világából. 9:35: Zenés feltörő. 10:05: Hangos heti híradó. — 11:06: Hangjének. 12:05: Nyitit tárgyalás. 13:05: Szombat déli koncert. Haydn és Mendelssohn szerzemények. 17:05: Megemlékezés Broniszláv Hubermanról. 18:05: Edward Auer zongorázik. 18:40: Spanyol románcok. 19:50: Tűnch részletek. 20:10: Hívómadár és Melavé Malká. — 21:05: Pények és árnyak. 21:35: Énekszámok. 22:06: „Lelkiélet”. 23:07: Egy művész portréja. — 0:05: Egy perc líra és a Hátkívá.

A CSODÁLATOS DÁNIA KÉT HETE
6.18 — 6.30

HANGULAT ★ SZÓRAKOZÁS ★ ÁRUCIKKEK

NAPONTA HÁROMSZOR DÁN FOLKLOR-EGYÜTTES
VIKINGEK — EREDETI LURES KÜRTJÁTÉK
PIPE-GIRL — AZ EGÉSZ VILÁGON ISMERT PIPAFARAGÁS BEMUTATÓ
HANS CRISTIAN ANDERSEN MESE-KIÁLLÍTÁS (A „LEGO”-BAN)
ÓRIÁSI DIJ-REJTVENY A „LEGO”-BAN — A VILÁGHÓDÍTÓ ÖSSZE-
RAKHATÓ JÁTEK
SOKEZER, DÁNIABÓL ERRE AZ ALKALOMRA BEHOZOTT ÁRUCIKK:
ÉLELMISZEREK — sajt, halkonzerv, csemege, Touborg sör, stb. Különleges kutyaeledel.
HAZTARTÁSI CIKKEK ÉS DISZMŰARU — az ismert skandináv tervezés.
RUHAFELE FIATAL LÁNYOKNAK — női fehérnemű, kötött blúzok, facipők stb.
DANISH INTERIOR — a tökéletes dániai tervezésű bútorok kiállítása és árusítása.
Eredeti képek, poster-ek, táborozás, bélyegek, stb.

Ne utazzon külföldre!

A CSODÁLATOS DÁNIA VÁRJA ÖNÖKET A KOL-BO SHALOMBAN

Nyitva: naponta reggel 10.00-tól este 9.00-ig
szombat este (június 24) a szombat kimentelétől este 10.00-ig.

A IV. emeleti kiállítási pavilonban és a Kol-Bo minden osztályán.
Parkolás a Bét-Hárechek parkolóhelyén.

MA ESTE TÉVÉ-BEN

PÉNTEK
15:00: A meglepetések utcája.
15:50: A szombat fogadása.
18:30: Hírek arab nyelven.
18:32: „Tálalkozás az ismeretlennel” — Magdi hazatér külföldről, mert azt a hírt kapja, hogy testvérbátyját meggyilkolták. A rendőrségnek nem sikerül felfedezni a gyilkos kilitét, de Maedi nem nyugszik addig, míg ki nem deríti az igazságot (arab film).
20:15: Hírek arab nyelven.
20:30: Hangos híradó.
21:15: „Monsieur Barnett” — Jean Anouilh francia drámáiról tévére átdolgozott színdarabja. — A dráma egy milliósról szól, aki élete alkonyán visszatért múltjára... A főszerepben: Sir Michael Redgrave.
22:00: Hawaii 0-5 — „A csinos énekesnő.”
22:50: Hírek. Befejezésül egy mondat a Szentírásból. Hátkívá.

ISKOLATÉVÉ
8:15: Számítan a 7. osztálynak
9:10: Természetről a 7. osztálynak
10:00: Biológia a 10. osztálynak
11:00: Biológia a 10. osztálynak
11:25: Részletek a „Kis Lord”

„DO-RE-MI”
Tel-Aviv, Frischmann 37. Tel.: 236458
Új és használt zongorák. Nagy választék.

A KOL JISZRAEL ADÁSAINAK ÚJ HULLÁMHOSSZU
A-MUSOR: az egész országban (Éjfélt kivételével) 522 méter; Jeruzsálemben 522 és 254 méter; Ejlát 221 méter
B-MUSOR: Országszerte 457 méter; Jeruzsálemben 457 és 423 méter; Ejlát 256 méter; Haifa és Nyugat-Gálil 249 méter, Cfat 355 méter és Kirjat Smona 340 méter
AZ FM MUSOROKÖZVETÉSEK:
A-MUSOR Jeruzsálem 91.3; Haifa 97.8; Ejlát 99.25
B-MUSOR Jeruzsálem 95.5; Haifa 88.8
C-HADSEREG RÁDIOJA: 1286 ki-tóter (250 méter) az ország egész területén
Az izraeli rádió külföldre sugározott magyar avelvi adása minden este 20.45 órakor a 33.3 és 31.17 hullámhosszon hallható

TRIUMPH 1300
AZ ANGOL AUTÓ — TÁGAS ÉS GAZDASÁGOS.
4 AJTÓ, GAZDAG SZINVÁLASZTÉKBAN

MÉG A RÉGI ÁRON!

17.540.- IL.

AZ ÖSSZESEN 30%-A KOLCSÓN HARMÓ ÉVRE BANK-KAMATRA, IGEN KEDVEZŐ FELTÉTELEKKEL.

Rádió ingyen az autohoz még néhány napig!
Csak nálunk! Különleges akció!

BEMUTATÁS HELYBEN.

Ezenkívül minden Autocars gyártmány kapható
„AUTOCARS” és „TRIUMPH” ügynökség
Rámát-Gán * Jabotinsky 111.,
telefon: 73 84 74

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL? VÁLASSZON:

- * Csoportos repülőutazások kedvezményes áron: USA-ba * KANADABA * ROMÁNIÁBA
- EUROPA összes fővárosába, TAVOLKELETRE, SZTRALIÁBA, * EUROPÁI TARSASKIRANDULÁSOK (Kóser ellátással is.) — Külön utjásági csoportok
- * SUMMER SCHOOL: kirándulásokkal egybekötött angol nyelvoktatás középiskolások számára angliai intézetekben.
- * GYÓGYKURA ÉS ÜDÜLES OLASZORSZÁG, SVAJC, AUSZTRIA ÉS ROMÁNIA világhírű gyógyfürdőiben.
- * NYARI-ES SZUKÓTI HAJÓKIRANDULÁS (aug. 9-21; szept. 20-okt. 3.), a Földközi-tengeren
- * ROMÁNIAI MAGYARORSZÁGI CEHSZLOVAKIAI hozzátartozók részére utazási jegyek azonnali továbbítása.

BARMILYEN UTÁZÁSI ÜGYÉVEL FORDULJON BIZALOMMAL

CITOUR
UTÁZÁSI IRODAHOZ, TEL-AVIV, BRENNER 2. (Allenby sarok)
Telefon: 281-755 * 285-959
BESZELÜNK MAGYARUL!

1972. VI. 16. UJ KELET 5

Egymás között...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

Jókívánásokkal halmozták el a héten Schön Moset és Juditot, negyedik gyermekük, Ászáf brit milája alkalmából. Az örömszü- lők a tel-avivi Orvosi Kamara színházának termében fogadták a gratulálókat, akik a nagy- lőknök, Schön Dezsőnek, az Új Kelet felelős szerkesztőjének és feleségének is kifejezték szeren- csekívánataikat, az örvendetes csa- hádi esemény alkalmából.

Dán Ofry, az Új Kelet bels munkatársa a héten európai sza- badságra utazott.

A WIZO tel-avivi szervezeté- ben sikeres előadás volt, amely- nek keretében Frenkel Edit, Weissburg Etus, dr. Fodor Nó- ra és Salamon Mihály adott elő. Wellisch Bösi szerkesztette az előadást.

A Bné Brit-rend tel-avivi Nor- dau-pályóban szerda este dr. Kauders Ben Cion, a viágrend helyettes elnöke „A feladatok idő- szerűsítése” címmel tartott sike- res előadást. Bevezető dr. Fend- rich Ernő, a páholy elnöke mon- dott.

Faragó Sándor színművészek sikeres előadóját volt Tel Aviv- ban, az Aranykor klub közönsé- ge előtt. Gálaest-jellege volt a szerepének, ugyanis ebből az alkalmából avatták fel a klub új, modernizált otthonát. Löwenberg Jenő ügy. elnök köszöntötte szá- va után Smuel Ben Cvi mondott elnöki megnyitót. A műsorban Al pár Muci és Sándor György mű- ködött közre. Leichter Eli konfe- rált. A műsort Deutsch Oszkár kísérte zongorán, az estet dr. An- tal László rendezte.

Szép családi ünnepség keretei között jegyezte el Altmann Chá- jim József Zsuzsannát. A nő legény Ráv Mordecháj Hertik unokája, Benjámin és Rachel Al- mann fia. A menyasszony Ráv Avrahám Sáag unokja.

A jeruzsálemi Chug Joci Hun- gária klubestjén dr. Rosenzvi D. alijja és kitta-problémákról, Kár- mel Jochánán pedig idősebb po- litikai kérdésekről tartott elő- adást. Bevezető Fisch Avrahám, a szervezet elnöke mondott.

Bárdi Teréz színművésznő nagy sikerrel mutatta be irodalmi műsorát Kfár Glückson kibuc közönségének, a dr. Marton-kul- turházban rendezett előadásán. Sugár Jenő színművész konfe- rált. A vendéglátó kibucotagok nevében Becker Miksi mondott köszönetet.

Ismét Izraelbe érkezett Forral Eszter kéző, lapunk párizsi iro- dalmi levelezője. Ezután egy hónapot tölt az országban.

New-yorki tudósítónk írja, hogy dr. Sreter Oszkár, a neves orr-fül-gégész és feleségét, Zsu-

zit, meleg ünnepségekben részesít- ték a barátok és az egykori má- ramaros-szigeti földik — házasság kötésük harmincadik évforduló- ján.

A haifai Bét Chagall termé- ben sikeres kiállítást rendezett a héten Spiró Szára festőművésze- nő.

Antl Özönt, a Magyar Zsidó Világszövetség társelnökét, a new- yorki UHJA, a legérgebb ame- rikai magyar-zsidó egyesület leg- többi összejövetelén, díszelnök- ké választotta.

A natanjai baráti kör örömmel köszöntötte Grünfeld Józsefet, a Tnuva borpincészet munkavez- tőjét és feleségét Mit, abból az alkalmából, hogy vejük, Jóav Alon és lányuk, Bét Seva kitün- tetéssel nyerték el diplomájukat Rechovon, a Weizmann inté- zetben.

Megemlékeztek az öregek nap- járól a tel-avivi Aranykor klub- ban. Dr. Antal László és Löwen- berg Jenő méltatta annak jelen- tőségét.

A WIZO natanjai közönsége e- lőtt sikeres előadó-estet tartott Boros György, Benedek Pál konfe- rált. Az előadást Braun Kató vezette be.

New Yorkból írja tudósítónk, hogy Róth Józsefet és Carolet szerencsekívánatokkal áras- tották el első unokájuk, Samantha megszületése alkalmából. Az új- szülött dr. Róth Andrew sebész és dr. Trisa Róth gyermekorvos, a Harvard egyetem dékánhelyet- tesének kislánya.

Sok jókívánást kapott Jeru- zsálemben Stern Mordecháj és felesége, ugyanis Erika leányuk, aki középiskolai tanárnő és Dá- vid Áshery, a Discount Bank jeruzsálemi fiók-igazgatója, a Jesurun templomban házasságot kötöttek. A fiatal pár frigyét Katz Eljáhu, a volt csehszlová- kiai főrabbi — Beér Seva főrab- bíja — és Ráv Jehuda Amital áldotta meg.

A jeruzsálemi Zack and Co. kiadónál megjelent a „Chol umo ed báupán” című héber tankönyv második kötete, amelynek lapja- in közlik Jávur Viola, lapunk ciklírójának egyik, olékról szó- ló riportját, amely eredetileg az Új Kelet hasábjain jelent meg.

Szép családi ünnepség keretei között rendezték meg Stark Cvi és Farkas Dina esküvőjét. A násznép szeretettel ünnepelte a fiatal párt és az örömszü- lőket, Farkas Chánát és Dovot, akik a cfái mártírtemplom előjárói, s bethleni származásuk, illetve a vőlegény szüleit, az Olaszisz- káról elszármazott Stark Irént- és Sándort, akik jelenleg Meron mosáiban élnek.

Jókívánásokkal halmozták el a baráti kör és a chederai ma- gyar jisiv tagjai dr. Halász Fe- rencet abból az alkalmából, hogy 14 évi közszolgálat után megvált az adóhivataltól és önál- ló irodát nyitott. A HOH helyi szervezetének vezetősége nevé- ben dr. Michael István ny. fő- orvos köszöntötte dr. Halász Fe- rencet.

Dr. Dávid Bárány, a haifai Rámbám kórház osztályvezető főorvosa, egyetemi tanári kine- vezést kapott. Ebből az alkalm- ból meleg ünnepségekben részesít- ték és jókívánásokkal halmozták el magyar-zsidó feleségét, Dávidovics Erzsit is.

Pollák Ábriss, egykori aradi kereskedő, a párdesz-chánái Mál- ben otthonban ünnepelte 90-ik születésnapját. A rokonság és az aradiak jókívánásokkal keres- ték fel. A szép születésnap ünnepséget az árnyékolta be, hogy az ünnepet az utóbbi év- ben elvesztette a lányát és 65 évi házasság után, a feleségét.

A Chug Joci Hungária legutó- bi vezetőségi ülésén határozatot hozott, s annak értelmében a mártírjaink emlékére létesített kammatmentes kölcsönpénztár az eddigi kölcsönök alapösszegét 300 fonttól 500 fontra emelte. Elha- tározták továbbá, hogy ezután minden vasárnap és csütörtökön délután 4-től—8-ig nyitva lesz a szervezett klubterem (Jeruzsá- lem, Rechov Agripaz 8.)

Jeruzsálemben, az Olajfák he- gyén, rendezték meg a gyászho- nap letelével a budapesti Klein Simon ázkárját, s felavatták a síremléket. Gyászbeszédet az or- szágban időző Groszberg Jenő budapesti ortodox rabbi mondott és méltatta az elhunyt közéleti érdemeit, valamint az Erec Jisz- ráel iránti rajongó szeretetét.

Az Izraelben élő dunaszerda- helyiek, szomorjaiak, nagyma- gyariak és a környékről száma- zók, országos ázkárát tartottak a tel-avivi Héjchál Méir temp- lyomban. Engel Avrahám meg- nyitó szavai után Kaufheil Je- hoshua Arje rabbi mondott gyász- beszédet. Az El mále ráchámim imát Blumenfeld Sálom és Szam- met Jechezkel recitálta. A kádist a jelenlévők együtt mondták. Porjesz Mose Aser, Grün Biniá- min és Engel Avrahám készítette elő az ázkárát.

A Komárom és vidékéről el- származott ázkárát tartottak mártírjait kegyeletére szívn hó 24-én Natanján, az Ohel Dávid templomban. Gyászbeszé- det dr. Berg József és Kohn Je- nó mondott.

A Margittáról és környékéről elhurcoltak kegyeletére — ázkárát tartottak Natanján, a „Briszk”- templomban, s felavatták a temp- lom előcsarnokában a nemrég el- hunyt Berger Jakab emléktáblá- ját. Klein Elázar beér-szévi — volt margittai — rabbi, Bernáth Arthur és Fuchs Dezső mondott emlékbeszédet. A liturgiai funk- ciókat Berger Dov (Rechovot) látta el.

A vészorkszak hatvanézer má- ramarosi mártírja emlékére áz- kárát rendezett New Yorkban a Máramarosi Federáció a Mc- Alpin szálló nagytérében. Dr. Bernard Márton és Jehuda Joel Deutsch rabbi mondott emlékbé- szédet, felszólalt még Sam Kap- lowitz elnök, Klein Cheszel, Glaser Max, Hertik T. és Lö- winger Márton. A liturgiai funk- ciókat Riesel Sámuel, Löwinger Milton és D. Lefkovic kántorok látták el. A jelenlévők jelentős felajánlásokat tettek a Tel Aviv- ban épülő Bét Zikaron Mára- maros javára.

Az Izraelben élő egykori vág- sellyeiek országos ázkárát ren- deztek Natanján, a nagytém- plomban. Dr. Gordon mondott emlékbeszédet, a kántor-funkciót Ráv Lebovics látta el. Stern Hu- gó szervezte meg az ázkárát.

SPORT

NÉMETORSZÁG ÉS A SZOVJETUNIO AZ EURÓPA KUPA DÖNTŐJÉBEN

Az oroszok 1:0-ra győztek Magyarországgal szemben, a németek 2:1-re verték Belgiumot — Vasárnap játsszák a döntő mérkőzést

Szerdán este játszották le a Népek Európa Kupájának két középdöntő labdarúgó mérkőzé- sét. Antwerpenben Németország válogatottja 2:1 (1:0) arányban legyőzte Belgium válogatottját, míg a Brüsszelben megtartott meccsen a Szovjetunio 1:0 (0:0) arányban győzte le a magyar vá- logatott csapatot.

Tudósítók arról számolnak be, hogy mindkét mérkőzés ideges légkörben zajlott le. Az antwer- peni stadionban 60 ezer méző e- lőtt a németek már a 24. perc- ben góljhoz jutottak, amikor Ne- cer bombalövését a belga kapus kiöklözte egyenesen a neves né- met csatár, Gerd Miller fejére, aki azt értkecsietta. A második gólt a németek a 73. percben ér- ték el, ugyancsak Miller által, aki Necer beadását a kifutó bel- ga kapus mellett védtetetlenül a hálóba lötte. A belga csapat 5 perccel a mérkőzés befejezése e- lőtt érte el tiszteletgóját Polius révén.

Izrael-Románia válogatott mérkőzés Tel-Avivban és Bukarestben

Néhány nappal ezelőtt Izrael- be érkezett M. Rappaport, a ro- máni labdarúgó szövetség egyik vezetője, aki egyébként az FC Arges csapatának elnöke, hogy tárgyalásokat folytasson az izrá- eli labdarúgás vezetőivel a két csapat közötti válogatott mérkő- zés megtartásáról.

Jól értesült körök úgy vélik, hogy máris létrejött elvi meg- egyezés egy tel-avivi mérkőzés megtartásáról Románia és Izrá- el válogatottjai között és a román vendég annak a nézetének adott kifejezést, hogy a románok szí- vesen látnák az izráeli válogatott szereplését Bukarestben.

Mint ismeretes, a két válo- gatott legutóbbi találkozásaokor Bu- karestben a románok 3:1 arány- ban győzték le az izráeli csapa- tot.

A középdöntő másik mérkőzé- sén, amelyet a brüsszeli Ander- lecht stadionban tartottak meg, — mindössze 3500 néző előtt, — a Szovjetunio nagy küzdelem után 1:0 arányban győzte le Magyarországot válogatottját. A győztes gólt az 53. percben rusta Konkorev, közelről. A ma- gyarok vissza nem tért alkalmat szalasztottak el, amikor a skót bíró a 86. percben Albert elgán- csolása miatt 11-es büntetőgrúgást ítélt meg, amit a magyar Zam- bo, az orosz kapus Rudakov ke- zébe lött.

A harmadik helyért holnap este mérkőznek Brüsszelben a ma- gyarok a belga válogatottal. Az Európa Kupa döntőmérkőzését vasárnap játssza Németország és a Szovjetunio és a szakértők szinte egyhangulag a németek győzelmét jósolják. Itt jegyezzük meg, hogy a Szovjetunio csak egyszer, 1960-ban nyerte meg az Európa Kupát.

Néhány nappal ezelőtt Izrael- be érkezett M. Rappaport, a ro- máni labdarúgó szövetség egyik vezetője, aki egyébként az FC Arges csapatának elnöke, hogy tárgyalásokat folytasson az izrá- eli labdarúgás vezetőivel a két csapat közötti válogatott mérkő- zés megtartásáról.

Jól értesült körök úgy vélik, hogy máris létrejött elvi meg- egyezés egy tel-avivi mérkőzés megtartásáról Románia és Izrá- el válogatottjai között és a román vendég annak a nézetének adott kifejezést, hogy a románok szí- vesen látnák az izráeli válogatott szereplését Bukarestben.

Mint ismeretes, a két válo- gatott legutóbbi találkozásaokor Bu- karestben a románok 3:1 arány- ban győzték le az izráeli csapa- tot.

ROKONKERESÉS

Írta: EFRÁJIM KISHON

A z éjjel álmomban esmeg új olé- vol- tím. Ott szorongtam a repülőgép fa- ríban az asszonnyal, meg az öt gyé- rekekkel Jákob, Pjotr, André Ninocska és Je- hoshua. Kisvártatva feltűnt alattunk Tel Aviv csodálatos szépségű látképe. Elérzékenyül- tünk. Mégiscsak, az ember hazatér ősei föld- jére, ahelyett hogy Amerikába utazna, ami kézenfekvő. Szép dolog ez. Csendesen züm- mögtük a Hátikvát. En a magam részéről nagyot fújtam a zsebkendőbe és kihúztam a rokonaim levelét a zsebből: „A lényeg” írták kedves rokonaim, akik már emberemlékezet óta a fenséges Kfár Sámárhjúban élnek. „A lényeg nem beug- rani nekik! A repülőtérről azonnymóban a sivatagba fognak szállítani benneteket, de eb- ből nem esznek! Dugják be az öreganyjukat ezekbe a háromszobás tárgyalókukba, tik városi intelligencia vagytok, nektek a provine lassu halál. Legyetek elővigyázatosak, mert igen agyafurkát a piszokok. Mézédés érvek- kél rábeszélnek benneteket, hogy maradjatok csak egy hétig a Zaharában, de mindez szó- ba sem jöhet. Azonnal ívölteni, vitustánc és nyusztítás. Kórus: „Városba! Közel! Most!”.

A tapasztalat szerint három napon belül si- kúnt kaptok központi jelleggel. Előre a gyö- zelemért! Imádkozunk érteket Amnon és Lárissza.”

robbanásra. Két óras rázos utazás után meg- érkezünk néhány aprócska házhoz. Azonnal felismertük a csapdát. A gyerekek végtelen bömbölsébe kezdtek, az asszony hozzákötözte magát a volárhoz, én pedig torkonragadtam az alijja-ügyi maffia kiküldöttjét:

— Ez lakhely emberei lények részére? — bömböltem — Lakj itt te!

— Bárcsak tehetném — felelte a maffiás — ez Kfár Sámárhjúba... Vagyis kiderült, kezicsókólok, hogy elő- zőleg elhoztak bennünket a rokonokhoz. Igazán meglepő gesztus volt a hatóságok ré- széről. Amnon és Lárissza kintárogattak a villából, sápadtan a nagy örömtől. Bemutat- tam nekik a gyerekeket, Jákobot, Pjotr, And- rért, Ninocsát és Jehosuat. Lárissza idege- sen pislogott:

— Mimit? — motyogta — mit csináltak... ti itten most?... — Rokoni látogatás — így az alijás — kicsit lepihenünk. Azután, ha nem ellenzik, folytatnánk Beér Sévára...

— Ellenezni? — mosolygott Amnon — Lehet ezt ellenezni? Van szebb hely széles e világon Beér Sévánál, ahol a homokszem- csek aranyos párnája csokolja az égszínkék mennyboltzat csodálatos horizontját? Sies- setek drágáim, nehogy elhappolják előtetek ezt a soha vissza nem térő sükülethező- get...

Igy telepedtünk le a szépséges Beér Séván. És azóta, úgy álmomban, bevezették a ható- ságok a legeredményesebb alijja-módszert: a repülőtérről — egyenesen a rokonokhoz.

BÉKÉTLEN EGYÜTTÉLÉS

Írta: CHANA ZEMER

A szavak milliárdjait mondták el és írták le a kommentátorok a moszkvai csúcserkeztéseletről. Foglalkoztak ezzel a „kremlinoló- gusok” — azok a szakértők, akik a Pravda sorai között tudnak o- lni — és foglalkoztak ezzel diplo- maták, politikusok és újságírók. Valójában helye lett volna annak, hogy a magyarokókad hadháoz szo- ciológusok, de még inkább pszi- chológusok is csatlakozzanak.

Mert szerény megítésem szer- rint, a csustalálkozó központi té- nyezője pszichológiai jellegű, úgy- lántó okok, mint az eredmé- nyeket illetően — és ez a meg- állapítás egyaránt vonatkozik mind a vezető rétegre, mind a népekre. Feltételezhető, hogy Richard Nixon oroszországi látogatása ó- riási pszichológiai hatást gyako- ralt elsősorban a szovjet közönsé- re. Maga a tény, hogy az ide- ológiai ellenség, akit állandóan sötét és komor színekben mutat- nak be, fejedelemi fogadtatásban részesül, ami azt bizonyítja, hogy méltó arra, hogy leüljenek vele a tárgyalóasztalhoz — s ami a legfontosabb: az a tény, hogy az állami televízió képernyőjén ke- resztül behatol a szovjet polgá- rok házaiba, — ez olyan jelenség, amelynek hatását aligha lehet el- tulozni.

Emlékszem ennek a jelenségrek az ellenkező irányára: a szovjet vezér első hivatalos amerikai lá- togatására. Akkor is, amikor Eisenhower látta vendégül Chrus- covot, az ideológiai ellenséget fejedelmi pompával fogadták ő is behatolt az amerikai polgárok házaiba a televízió képernyőjén keresztül, s ők is olvastak a köl- csonös udvariassági gesztusokról és a közlekedés szelleméről, amely a tárgyalásokat áthatotta.

Annakidején tanuja voltam an- nak a pszichológiai hatásnak, a- melyet ez a látogatás az ameri- kai közönség széles rétegeire gyako- rolt. Hirtelen rádöbönt az út- lag amerikai polgár arra, hogy

a kommunistáknak sincs szarvuk, hogy Chruscovnak is van fele- sége és vannak gyermekei, hogy (többé-kevésbé) úgy viselkedik, mint minden politikus, és hogy az idegenség korlátai nem okvet lenül válaszlatok. Ez volt az a bizonyos megtörése a jégnek, a- mely sokban járult hozzá annak a légkörnek a megteremtéséhez, amely a két nagyhatalom kap- csolataiban ma is érezhető. Ha pedig egy demokráta államban hatottak így a dolgok, mennyivel inkább áll ez egy totalitáris ál- lamra.

A második érdekes dolog, a- mely közös vonása egy az akko- ri, mint a mostani szovjet-ameri- kai csustalálkozónak, hogy az uttóbb munkát mindkét esetben republikánus elnök végezte el. Ez paradoxként hangzik, mégis vál- tozatlan tény: amilyen mértékben az amerikai „kapitalisták” hajla- nak a konzervatívizmusra és az antikommunizmusra, olyan ará- nyban hajlékonyabbak a Szov- jetunioval kapcsolatok terén. Már pedig az oroszok szempontról az a kedvező, ami nekik kedvező — világszemléletre való tekintet nélkül. A Kreml vezetői bizonyí- ra nem tévesztették szem elől az a körülményt, hogy Nixon elnök választási kampányának igen komoly szolgálatot tettek.

A harmadik és legfontosabb dolog, amit az ilyen csustalál- kozókkal kapcsolatban észben kell tartani, hogy azok célja nem problémák megoldása, ha- nem azok semlegesítése. Nem is annyira a békés együttélést hi- vattottak megszilárdítani, mint inkább lehetővé akarják tenni a bé- kéttel együttélést. Lényegében o- dáig fejlesztik a dolgot, hogy a nagyhatalmak közötti vetékedés amolyan sportversennyé válik az- által, hogy megegyeznek a játék szabályokban. Az érdekellentétet továbbra is fennmaradnak, s nem mondanak le az érdekek kö- rüli küzdelemről. Egyszerűen o- lyan rendezéshez akarnak eljut- ni, amelynek keretén belül a ve-

telkedés ne legyen túl veszélyes, és ne legyen túl drága.

Üdös dolog volna, ha ezt az irányzatot érvényesíteni lehetne a Közel-Keleten is, az arab-zsidó konfliktusban. Végeredmény- ben ez az irányzat nem tételezi fel okvetlenül a minden körkös- nyek közötti béketörékeveseket, és még csak arra sem kötelezi a fe- leket, hogy hajlamot mutassanak az engedményekre. Ez az irány- zat csupán a létező érdekközös- ségnek a maximumát akarja ki- használni annak érdekében, hogy a küzdelem ne vezessen katasz- trofához. Hogy a mi övezeti kon- fliktusunkban mégsem alkalmaz- hatjuk ezt az irányzatot, annak igen egyszerű oka van: tudniillik feltételezi a logikát és a logiká- nak való engedelmséget. Vi- szont ami az arabokat illeti — vagy nincs okájuk, vagy nem hajlandók annak alávetni magu- kat. Ők szívesebben fizetik meg az árat, s ezért nincs arab-izrá- eli csustalálkozó, és ezért nem létezik a béketel együttélése- szelő szabályok.

TOPSY KÜPPERS

in them ONE-WOMAN-MUSICAL „Heute abend: LOLA BLAU”

Június 17., este 8.30. HOLNAP, SZOMBAT, TEL-AVIV, NACHMANI, Maradék jegyek: „Union” és az esti pénztárnál.

KEDD, 6.20. Khan, Jeruzsálem SZERDA, 6.21. Nachmani, TEL-AVIV CSÜTÖRTÖK, 6.22. Nachmani, TEL-AVIV SZOMBAT, 6.24. Beténu, HAIFA

Előadások kezdete este 8.30. Jegyek: „Tel-Aviv”, „Union”, „Dienstag”, 118, tel. 248518. Jeruzsálem: Cahane, — Haifa: „Nova”, Garber. Impreszárió: W.H. ROBERT

Feljethetetlen drágánk **GOTTESMANN SÁRI** — Dés — Haifa harmadik éves **ÁZKARAJÁT** 1972 június 20-án, kedden délután 4.30-kor tartjuk a Haifa, Kármel-parti temetőben. Találkozás a temető főbejáratánál. **A CSALÁD**

Feljethetetlen egyetlen lányunk, feleségem, anyánk, test- vérem **TOVA HALPERIN** (szül. Feldmann Magda) — (Nagyvárad) elsőéves **ÁZKARAJÁT ÉS SIRKOAVATASÁT** 1972 június 18-án, vasárnap délután 4 órakor tartjuk a ben- jáminai temetőben. **A GYASZOLÓ CSALÁD**

JISZRAEL WALIN BEMUTATJA:

MARY SOREANU

A JIDDIS SZINHÁZ KIRÁLYNŐJÉT

Rendező: M. GRÜNSTEIN

Zene: A. LUSTIG

Kitűnő szereposztás

DI OREME MILIONERKE

Péntek, június 16., 8.45 KIRJÁT-MOTZKIN — OROT

Hétfő, június 19., 8.30 LUDD — ORLY

Rámát-Gán — figyelem! — „Rámá”-terem Szombat, június 17., 2 előadás, 7 — 9.15

Kedd, június 20., 8.30 PARDESZ CHANA — DEKEL

Szerda, június 21., 8.30 ÁSDOD — ESZTER

TEL-AVIV — OHÉL SÉM

Csütörtök, június 22., — 8.30 Szombat, július 1., 2 előadás, 7.30 — 9.30

6 ÚJ KELET 1972. VI. 16

GANAANTOURS, Tel-Aviv, BEN JEHUDA STR. 118, Tel. 221126

Ejszi Tokura, Japán izraeli nagykövete:

«AZ ELFOGOTT GYILKOS FELETT IZRAELBEN KELL ITÉLKEZNI»

„Eszünkbe se jutna beavatkozni a törvényes eljárásba ilyen szörnyű katasztrófa után • Elégtétellel tölt el, hogy Izrael nem azonosítja Japán népét a gyilkosokkal • Spontán fejeztem ki részvételem a televízióban • A gyilkosok fanatikus örültek • Köszönöm Izrael népének megértő magatartását • Az áldozatok és családtagjaik kártérítése: precedens nélküli lépés a japán kormány részéről”

RAFAEL BÁSÁN RIPORTJA

Az már a világ rendje, hogy a külföldi államok követői nem szívesen adnak interjúutazásokat. Mindig azzal térnek ki, hogy mesterséges diszkreciót követel. S ha ez a szabály általában érvényes minden diplomata, akkor százaszoros érvényes a különben is óvatos és hallgatag japánokra. Csak a szörnyű méretű mészárlás, amit a három japán elkövetett, kényszerítette Ejsza Tokura urat, Japán izraeli nagykövete arra, hogy interjú adjon, s azt is egy szigorú kikötéssel: „Kérem, politika nélkül.”

Kérdés: Mikor kapta az első jelentést a luddi gyilkos merényletről?

Tokura nagykövete (nyugodtan): Az első jelentést a katasztrófáról hajnali 2 óra 30 perckor kaptam. Az ITIM hírgyűnköség telefonált a követtség főtitkárának és közölte vele, hogy a luddi öldöklést japánok követték el. A főtitkár hívott fel engem, s utána azonnal kiment a repülőterre. Csak 40 perccel később sikerült találok a közvetlen személyiséggel, aki közölte vele, hogy a büntető elkövetői minden valószínűség szerint japánok, vagy koraiak, bár a dolog még nem volt egészen biztos. Öhrási igazoló uralkodott Luddon, s a helyzet eleinte nem volt világos. Állandó összeköttetésben maradtam a főtitkárrel, s azonnal ülése hívta meg a követtség teljes személyzetét a házamban. (Sóhaj!) Amióta ez a szörnyű szerencsétlenség történt, alig aludtam összesen öt-hat órát. (enyhe mosollyal) Az egyetlen, amire most mindennél inkább vágyok, az: aludni, aludni, aludni. Tíz, husz, harminc órát...

KINZÓ FAJDALOM ÉS SZÖRNYŰ SZEGYEN

Mi történt azután?

A követ: Azután kezdtek befutni a világosabb értesülések. Azonnal érintkezésbe léptem Schneuron úrral, a külügyminisztérium távolkeleti osztályának főnökével. Ez reggel öt óra körül lehetett. Sajnálom, hogy fel kellett költönnöm, de nem volt választásom. (remegő hangon). Feleségem közben csak azon imádkozott, bárcsak tévedés történt volna. Hogy nem japánok követték el ezt a szörnyű tettet. En is ezért fohászkodtam a Teremtőhöz. Amikor minden kétség nélkül kiderült, hogy a luddi mészárlást japánok követték el (lehatja fejét) mélyszégyen megdöbbenés fogott el. Borzalmas érzés! Egyszerűen nem fogtam fel, hogyan lehet ezek hazám fiait ilyen embertelen tettet végrehajtani! Hűdéggel meggyilkolni ártatlan polgárokat! Súlyos felelősségterhet éreztem, kínos fájdalmat és szörnyű szégyent. Schneuron úrral folytatott első telefonbeszélgetésem során undoromat fejeztem ki a gaztett felett, bocsánatot kértem a japán nép nevében, és arra kértem, járjon közbe sürgősen, hogy találkozhassam magasrangú személyiségekkel és előttük is kifejezhessem juttathassam mélyszégyen élményeimet, bánatomat és szégyenemet. (elismeréssel) Schneuron ur volt oly szíves és készközölte, hogy reggel 9 óra 30 perckor fogadjon Gázit külügyi államtitkár ur, tekintve, hogy Even külügyminiszter ur a minisztertanácsban vett részt. Mélyszégyen sajnálkozástomat fejeztem ki Gázit ur előtt, aki volt oly szíves jegyzőkönyvbe foglalni szavamat és továbbította azokat a külügyminiszternek. Ily módon a kormány tagjai már a minisztertanács ülésén megvitatták, mit gondol a japán nép erről a gonosztettéről. Amikor visszatértem Jeruzsálemből Tel-Avivba, egymás után futottak be a telefonhívások Japánból. Napilapok, hetilapok, rádió- és tévé társaságok tudósítói kerestek.

„A SZIVEMBŐL FAKADT...”

Meglepetés az izraeli televízióban nagy meglepetésszerűen és rokonszenvvel keltett. Vajon utasítást kapott-e erre a gesztusra Tókiótól? A követ (határozottan): Nem, nem, nem! Ez spontán dolog volt, mondhatnám: ösztönös. A szivemből fakadt... Nem tudom, hogy megjelenésem a televízióban megfelel-e a protokoll előírásainak, de tekintettel a luddi büntető szörnyű méreteire, úgy éreztem, hogy nem várhatok pontos utasításokra Tókiótól és költésésem haladéknélkül bocsánatot kérek Izrael néptől. (Hosszas tünődés után) Nehéz, nagyon nehéz leírni, mi ment végbe a lekem-nemben ezekben a szörnyű órákban. Csak ennyit mondhatok: az izraeli televízióban elsősorban, mint ember beszéltem, gyászoló ember, aki meghajítja fejét az áldozatok előtt.

Igaz, hogy Tókióban eleinte nem hitték el, hogy a büntető elkövetői japánok?

A követ: Igen, ez igaz. Házamban nem akarták elhinni, hogy a bűnösök japánok. Az iródatomat telefonhívásokkal árasztották el Japánból. Kormányom minden részletet tudni akart, a lehető legpontosabban — hányan haltak meg, hányan sebesültek meg, milyen nemzetiségűek. Mindeneséggel részletes tisztázunk és a lehető leggyorsabban jelenretnünk kellett Tokiónak. A tel-avivi japán követtség

személyzete csak öt főből áll. Harminc-negyen órán át úgyszólván megszakítás nélkül dolgoztunk. Azt hittem, hogy az emberek összeesnek. Ekkor érkezett meg az erősítés Rómából és Tókióból, és megjött a vatikáni követünk. Háttéri ur is, aki azelőtt Izraelben szolgált. Másnap megérkezett Pukunaya ur, Japán miniszterelnökének, Sato urnak különleges megbízottja, hogy tolmácsolja Japán mélyszégyen megrendülését.

Hogyan reagáltak az izraeli polgárok a bűntettre?

A követ: Az első két nap nem regisztráltunk semmiféle reakciókat. Izrael polgárai tulságosan az esemény hatása alatt állottak. Miután megjelentem a televízióban, számos megható levelet kaptam. Mindenkitől, aki csak irt, vagy beszélt velem, bocsánatot kértem, és elégtétellel tölt el az a tudat, hogy az izraeliek megértéssel fogadták bocsánatkérő szavaimat. Sok levelet is kaptam izraeliektől, amelyekben rokonszenvről biztosítottak, és ez nagyon jól esett.

Mi áll ezekben a levelekben?

A követ: Ezt írják például: „Tudjuk, hogy a luddi gaztett elkövetői egy örült, fanatikus csoport tagjai, akik nem képviselik a japán népet.” Vagy: „Respektáljuk a japán kormány állásfoglalását, amely magára vállalta a felelősséget a büntetért, és méltányoljuk azt az elhatározását, hogy kártérítést szándékozik fizetni az áldozatoknak.” Mások annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy a Japán és Izrael között fennálló jóviszony nem szakad meg néhány örült gyilkos gonosztevő miatt.

FENYEGETŐ LEVELEK

Kapott fenyegető leveleket is a luddi mészárlás után?

A követ: Igen, érkezett néhány fenyegetés. Miféle fenyegetés?

A követ (nyugodtan): Megfenyegettek, hogy felrobbantják a követtséget és a házamat is.

Aggódott az életéért?

A követ: Egyáltalán nem. És köszönetemet fejeztem ki az izraeli hatóságoknak a hatóság biztonsági intézkedésekért, amelyeket fogantatosítottak.

Hogyan fogadták a sebesülteket, amikor látogatást tett a kórházban?

A követ (józanul): Fel voltam készülve, hogy kemény szavakkal fognak illetni, és ez csak természetes lett volna. De egyetlen rossz szót sem hallottam. (csodálkozva) Egyetlen egyet se! Sőt, a Siba kórház főorvosa, aki a bejáratnál várt, ezzel fogadtott: „Igen sok japánt ismertek és remélem, hogy a luddi tragédia nem fogja befolyásolni a két állam közötti jóviszonyt.” Ez a meleg fogadtatás felvidított és feloldotta belső feszültségemet. Meglátogattam a sebesülteket, láttam nagyon súlyos eseteket, és valósággal megszakadt a szívem.

Mit mondtak a sebesültek?

A követ: Voltak, akik ezt mondták: Jó, hogy eljött, köszönjük, hogy eljött. Voltak, akik azt mondták, hogy már jobban érzik magukat. Az egyik sebesült arra kért, hogy imádkozzam érte és kérem az Istent, hogy mielőbb gyógyuljon fel. Feleségemmel együtt több ízben voltunk a kórházban és megszakkadt a szívünk a sebesültek láttán.

Ejszi Tokura nagykövete zömök, energikus, magabiztos ember. Elegáns, sötét-kék ruhát visel. Izlésesen berendezett irodájában a legszebb látvány egy iiveszkekrénybe zárt óriási japán baba. Tokura úr, aki tökéletesen beszél angolul, németül és oroszul, veterán diplomata. Berlinben mint főkonzul szolgált, Tokióban a szovjet „desk” főnöke volt, majd a japán külügyminisztérium diplomáciai iskolájának igazgatója és végül Sato miniszterelnök külügyi tanácsosa. Izraelben másfél éve szolgál. A japán nagykövete és felesége igen népszerű tagjai az Izraelben állomásozó diplomáciai karnak.

A GYILKOS NEM MUTAT MEGBÁNÁST

Meglátogatta a merénylőt a börtönben?

A követ: Nem! Nem találkoztam vele. Látta őt a követtség egyik illetékes tagja, továbbá egy különleges megbízott, aki Tókióból jött.

Miféle karakter a merénylő?

A követ: Fanatikus. (gunyosan) Forrdalmárnak képzelte magát. Még a börtönben is a szélső baloldal előírásainak megfelelő magaviseletet tanusit.

Espedig?

A követ: Provokatív kérdéseket tesz fel, és szándékosan hosszú, bonyolult válaszokat ad. Nagyon fanatikus ember.

Nem mutat megbánást?

A követ (indulatosan): A legcsekélyebb jelet sem! Erte meg, ezek a fiatalok teljesen fanatikus örültek.

Volta különleges kérései?

A követ: Amennyire tudom — nem.

Milyenek a börtönfeltételek?

A követ: Jók.

Nem kívánt összeköttetésbe lépni a családjával?

A követ: Ezek a fiatalok azt hiszik, hogy minden emberi érzés nyilvánítása a gyengeség jele. Apa, anya, testvér, nővér, hagyomány és családi becsület, nem létezik számukra. (megvetéssel) Az ő fejükben csak a viláforradalom jár.

Állítólag a merénylő nem akart együttműködni az izraeli rendőrséggel és csak akkor kezdett beszélni, amikor megérkezett a tókiói rendőrsztek, akik értették a módját, hogy szólásra bírják. Igaz ez?

A követ: Ez lehetséges. A japán rendőrsztek és egy japán diák, aki Jeruzsálemben tanul és beszél héberül, segítettek ebben az ügyben. Általában nagyon jó az együttműködés közöttünk és az izraeli rendőrség között.

Az átlagos izraeli nehezen érti meg, mi készítette a merénylő apját arra, hogy levelet írjon a miniszterelnöknek és halálos ítéletet kérjen fia fejére. Mivel magyarázható ez?

A követ: Tudomásom szerint, az apa kife-

KÜLVÖNVELEMÉNY

NEM A JAPÁNOK!

Irta: KARMELO JOCHANAN

A három arab szolgálatban álló japán terrorista luddi rémtette után felkérték az Izraelben, legnagyobbbrést kibucokban, dolgozó japán fiatalokat, hogy egy ideig ne hagyják el a kibucokat, ahol élnek, nehogy eleskeredtek emberek részéről valamilyen sérelem érje őket.

Nálunk Izraelben, hamar bebizonyosodott, hogy az emberek még tudják különböztetni a japán népet azoktól az örült fanatikusoktól, akik az utóbbi évtizedek egyik legesetlenebb és legalávalóbb bűncselekményét követték el. De nem mindenütt volt ugyanez a helyzet. Porto-Ricót például kénytelen volt elhagyni néhány tucat japán család, mert tartott az áldozatok családtagjainak és barátainak, vagy általábanosságban, a helyi lakosság bosszujától.

Más országokból is olyan jelentések érkeztek, hogy különböző japán intézmények elé megerősített őrséget kellett állítani, mivel attól tartottak, hogy merényletet követnek el ellenük.

Nagyon meg tudok érteni mindenkit, aki bosszúért kiált azért, ami Luddon történt. Sőt nem csak, hogy megérttem ezeket az érzelmeket, de magam is égek a bosszuvágytól, és sok minden hajlandó lennék megtenni annak érdekében, hogy bosszút álljak azokért az ártatlan emberekért, akiket aljas és gyáva módon orvult meggyilkoltak.

Tudom, hogy sokan a bosszúállást kultur-emberhez méltatlan dolognak tartják, de megfelekednek arról, hogy minden kultúremberben megtalálható az ember is, minden jelző nélkül, és a bosszu az egyik legősőbb emberi érzelmek közé tartozik. Nem kell egyáltalán szégyelnie magát annak, aki úgy érzi, hogy az ártatlanul-kiontott vér bosszúért kiált.

Viszont bosszu és bosszu között különbség van. A kultúrember abban különbözik a primitívektől, hogy ezen a téren is meg tudja válogatni a módszereit, legfőképpen pedig azt, hogy tulajdonképpen ki az, aki érdemes a bosszura.

Caesare Borgia, az olasz renaissance egyik legjellegzetesebb figurája, egy alkalommal azt mondta, hogy a bosszu olyan étel, amely hidegen jó. Ez a mondás bizonyára nem fog bekerülni a szent férfiak kijelentései közé, ennek ellenére kétségtelen, hogy minden civilizáció ellenére igaza van. Ha azt akarjuk, hogy bosszunk ne ártatlanokat érjen, akkor még ezt a nagyon is érzelmi alapokon nyugvó cselekedetet is hideg fejjel és észrel kell mefontolni. Ha olvasnokat ér a bosszunk, akik ártatlanok a rémtettben, akkor csak az igazi bűnösöknek teszünk szolgálatot.

Elsősorban, ha megnézzük és megvizsgáljuk, hogy ki is a felelős azért a szörnyű éjszakai, amely május végén a luddi repülő-téren minden rémségében elénk tárult, akkor az első akit kihuzhatunk a listáról és teljes felmentést adhatunk számára — a japán nép.

A japán nép történelme során nem egy olyan cselekedetet hajtott már végre, amely a történelemlönyvek fekete oldalain fog szer-

lentette, hogy végezni kíván magával szegényében, (lassan és tagoltan) Nálunk, Japánban, egészen természetes dolog, hogy az apának magára kell vállalnia a felelősséget fia bűncselekményéért és ha a fia szegényt hozott rá és családjára — úgy érzi, hogy kötelessége véget vetni életének. Mi, japánok ezt természetesnek és embernek tartjuk. Mindenesetre ez a hagyományos japán gondolkodásmód.

AZ „EGYESÜLT VÖRÖS HADSZEREG”

„Hány tagja van az „Egyesült Vörös Hadseregnek”?

A követ: Fénynapjaiban lehetett vagy 300 tagja, de számuk állandóan fogy, és minél kisebb lett a szervezet, annál fanatikusabbak és veszélyesebbek lettek az emberei.

Hirk szerint, a „Vörös Hadsereg” újabb gyilkos merényletekre készül. Feltételezhető ez?

A követ: Ezek fanatikus, kétségbeesett és örült emberek. Tiszta szívből remélem, hogy ezek valótlan híresztelések.

Az ön véleménye szerint, hol kell itélkezni a merénylő felett?

A követ (határozottan): Kizárólag Izraelben! Mi nem akarjuk őt. Azonkívül, nincs kiadats egyezmény Izrael és Japán között. (felemeli hangját) Eszünkbe se jutna beavatkozni a törvényes procedurába egy ilyen szörnyű méretű katasztrófa után!

Véleménye szerint, katonai, vagy polgári vonások elvételére kell állítani a gyilkosokat?

A követ: Ez kizárólag Izrael ügye.

Mi az oka annak, hogy a japán kormány magára vállalta a teljes felelősséget egy maroknyi fanatikus bűntettért?

A követ (határozottan): A gyilkosok japánok voltak, és a japán kormány elhatározta, hogy a jogi szempontokon túl, Japán morális felelősséggel tartozik tetteikért. Így értelmezük mi a dolgokat Japánban. Eleinte nagyon aggódtunk, hogy Izrael népe azonosítani fogja a gyilkosokat a japán néppel, de Golda Meír miniszterelnök szavai után, amelyeket nagy elégtétellel fogadtak Tokióban, világossá vált előttünk, hogy Izrael tud disztigálni a gyilkosok és a nép között.

RESZVET ÉS KARTÉRITÉS

Japánban hagyomány kártérítést fizetni az áldozatoknak ilyen esetekben?

A követ: Japán „mélyszégyen részvétét” kívánja tanusítani az áldozatok családjával és a sebesültekkel szemben, teszi azt humánus okokból, minden politika kikapcsolásával és túl a törvények és rendeletek előírásain. Azt kérdi, hogy ez hagyományos japán szokás-e? Válaszom: Azt hiszem nincs precedens ilyen lépésre a japán kormány részéről, ámde a luddi tragédia ugyancsak valami precedens nélküli volt.

Mennyi időn belül kezdik meg a kártérítést fizetést?

A követ: Megígérhetem, hogy a lehető legrövidebb időn belül.

Milyen kihatásokkal lehet a luddi tragédia a jövőbeli japán-izraeli kapcsolatokra?

A követ: Ösztönöz remélem, hogy a kapcsolatok jók maradnak. (váratlanul) Képzelve, a héten levelet kaptam gyermekeimről Tokióból, amely levélből sok bátorizációt merítettem.

Mit irnak?

A követ (apai melegséggel): Azt írják, hogy elégtétellel tölti el őket az a mód, ahogyan Japán a tragédiát kezelte. (Meghatottan) Azt írják, hogy büszkék az apjukra és arra kérik engem és feleségemet, hogy vigyázzunk az egészségünkre...

„Palesztinai Felszabadító Front” nevű szervezetet tervezte, és hajtotta végre. Ennek a szervezetnek az élén dr. George Chabas áll és központja Beirutban van.

Chabas szervezetét nem csak vállalta a felelősséget a rémtettért, de még hangosan büszkélkedett is azzal. Nem kisebb azonban a felelőssége azoknak az arab kormányoknak sem, amelyek támogatják ezeket a terrorizmus-vezetőket. Soha sem szabad elfelejtünk, hogy Aziz Szidki egyiptomi miniszterelnök, mint „nagy arab győzelemmel” dicsekedett ártatlan polgárok orvult való legyilkolásával. De nem csak nekünk nem szabad elfelejteneünk Szidki gaz dicsekvését, hanem minden alkalommal az emlékeztetnie kell ideznünk az egész világnak, amikor az arabok, mint mérésékelték és békebarátok akarnak feltűnni.

A felelősség terén második helyen a nemzetközi új baloldal áll, amely az utolsó években egyre inkább az erőszakra és a gyilkosságra specializálta magát szerzte a világban. Németországban, szerencsésen, ugyanezekben a napokban, végre — sebesülten — rendőrkékre került az ottani „Vörös Hadsereg Frakció” vezére, Andreas Baader. Ezeknek a szervezeteknek valóban sikerült az elmebajt és a gyilkosságok nemzetközivé tenni, tehát senki nem csodálkozik már azon, hogy japán diákok portoricói polgárokat gyilkolnak le az izraeli-arab vizsály miatt, amelyhez tulajdonképpen se a gyilkosok, se a portoricói áldozatoknak semmi közik.

Azt sem szabad azonban elfelejtünk, hogy itt, Izraelben is vannak olyan alakulatok, amelyek ehhez a tömeggyilkosok nemzetközi szövetségéhez tartoznak ideológiailag. Ha nem akarjuk, hogy nálunk is tettesben éljenek ki véres ideológiájukat, itt az ideje, hogy szétverjük ezeket az áruló csoportokat.

Ajánlatosabb ezt ma megtenni, mint holnap, mielőtt késő lesz.

KÜLVÖLDI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE! AZ ÚJ KELET ELŐFIZETÉSI ÁRAI:

LEGIPOSTAN

	naponta	péntek és ünnepnap
Európa	3 hónap \$ 17.50	6 hónap \$ 13.-
USA, Kanada	3 hónap \$ 23.-	6 hónap \$ 17.50
Mexico	3 hónap \$ 28.-	6 hónap \$ 20.50
Délamerika	3 hónap \$ 35.-	6 hónap \$ 26.-
Ausztrália	3 hónap \$ 36.50	6 hónap \$ 28.50

ÚJ KELET

kiadóhivatala

FÜRTH MARGIT:

HÉT NÁSZT ÜNNEPEL A KIBUC

Hét pár nászt ünnepli a kibuc a maga módján. Négy vőlegény katonai korában ismerete meg szive választottját, párját, akik más-más kibuc születtei. Csak egy hozott menyasszonyt a városból. Egy pár ulpanista volt, az ulpanban ismerkedtek meg és chavérok akarnak lenni. A hetedik ara kibucunk születte, akinek élete párja gyermekkorában itt azonosult szülvévé.

Hét lagi egyszerre... Kibucvi viszonylatban ez monstre teljesítmény. A „váad háchátunot”, a lakodalmak tanácsa, már hetekkel előbb hozzáfogott a szervezéshez. Villanyszerelőink időben hozzáláttak az örömszülők lakása előtti térség illó kivilágításához, nemkülönben a hatalmas pázsit, a „dese háchátunot”-éhoz, hogy a kétezeröttszáz ülőalkalmatosság, az emelvény, a kibuc zenekar tarka sátra, az ünnephez méltóan, „fényárban usson”.

Az örömszülők előtti téren felállított asztalok sokaságát az oda beosztott chavérok chavérrak terítik fehér abrosszal, virággal, étellel-italall dusan ellátva a vacsorához.

A kapuban kisiskolások várták az érkezőket. Illedelmesen tudakolták, kinek a vendégei és egyikük mindjárt elkauzolta őket a kibuc névtelen utcák labirintusában illetőségi helyükre, ahol a csomagokkal, ajándékkal érkezők hangos mázáltoval köszöntötték be. Akik elég korán jöttek, még részt vehettek a „chupa kidusin” szertartásnál is. Az ezzel a tiszteleggel megbízott chavér hozta el autót a rabbit, kántort, a chupát. Három pár már előbb, a városi rabbinál kapta az áldást.

Vacsora után az egymást rég nem látott rokonok, barátok lelkesedő diskurzusától lett hangos a mások őrülőkül csendes kibuc. De aztán felkerekedett a hétféle násznép, hogy elfoglalja előre kijelölt helyét a „dese náchátunot”. Az ülőhelyek ugyanis nagy mezeőre osztódtak, hogy a családok, ismerősök, barátok együtt maradhassanak. Külön mezőn azok a chavérok, akiknek nem volt funkciójuk és együtt vacsoráltak a „chádár ochelben” az ulpannál, az önkéntesekkel, a moszadnyikokkal (köziskolások) és a kibuc többi gyerekeivel, de már mind begyűléstek és elfoglalták a helyüket. A gyerekek, a virgoc, vidám kis szücsök ugrándoztak, szaladgáltak. Mindehü volt az eszel sem.

Kiderült, hogy nem volt elég a kétezeröttszáz ülőhely. Sokan álltak. A zenekar rendezett az elhelyezkedést ösztönző, csalogató melódiaira. A szokottnál nagyobb emelvényen megjelent a kibuc rutinos „szertartásvezetője”, Slomo és a beállott csendben

üdvözölte az örömszülöket, az ifju párokat, a násznépet. A pódiumra felkerültek az asztalok, rajtuk fehér abrossz, virág, fonatos lakodalmi kalács, bor, virág.

Slomo most felszólítja név szerint a párokat, jöjjenek fel az emelvényre. A szembeni két mezőny közötti sétányon már sorfalat álltak az iskolások, kezükben nagy levél, hosszú palmaágak. Közöttük vonultak fel a párok, a menyasszonyok divatos, hosszú fehér ruhában, elegánsan. A vőlegények csak a kibucj ünneplőben: nyakkendőtlén, kihajtott gallérú fehér ingben. Ingujjban. Mindegyik párt külön-külön megtapsolták, — hangos — vidám mázál-tov kivánságok kíséretében és zenekisérettel értek fel az emelvényre. Ott szép sorban álltak fel a boldogságukban ragyogó mosolyu édes fiatalok.

Slomo köszönti őket, a Biblia ősi szavával tündélt mondókéval. Ot felváltja egy fiatal chavéra, aki az Énekek Énekeiből recitál ideillő, idevágó szakaszokat.

Most a kibuc titkára lép az emelvényre. Kezében papírtokercs, a kibucj „ketuba”, a házasságvelevek. Ő is üdvözi az örömszülöket, a fiatalokat, akiknek rövid jellemzését adja, a násznépet, külön, a Jád Mordecháj, Száridi, Sámiri, Jechi-Ami-i chavérait, a kibucokat, amelyekkel immár nászok vagyunk. Feolvassa a ketubát, melynek a nyelvezete, hagyományos frazológiája, fordulatai, hasonlatosak a rituálé ketubájához, csak éppen megtoldották a kibuc iránti hűségre emlékeztetéssel. Felkéri a párokat, írják alá. Ami sorban megtörténik. A titkár most átadja a kibuc nászajándékát, sorban kezét fog a fiatalokkal. Slomo felhívja az emelvényre azt a fiatal házaspárt, akit az előző „chátunai möszibán” ünnepltek a kibuc, jöjjenek, irassák be az új párokkal a nevüket a kibuc Aranykönyvébe. Az ifju férjek megszögik a kalácsot, bort töltenek a poharakba. „Lechájim” ivás, zenekari tuss, mázál tov kiáltások, nagy tapsolás közben megüresedik az emelvény.

Kezdődik a műsor, a hagyományos „serelével”. Valamikor, a kibuc első gyermekeinek a möszibáján—chátunáján, a „stett lik”-ből származó szülők lejtették az „ott-honról” oly igen jól ismert, tudott mozdulatokkal a hamisítatlan, igazi „serel”, nagy-mamai kosztümökben, zsebkendővel a kezben, csak így érintkezve a csüngő cídákis, pájésos férfi a negédes mozgásu menyecskeivel... Most a gyerekek lejtik, kosztümjükben, stílusukban a koreográfiában is inkább csak jelezve emlékeztetnek a régre. De édesek, bájosak, a hangulat andalító, deris, lelkesen megtapsolják a kedveseket.

Pizmonok, tréfás jelenetek, minden, a táncok, a felnöttek is, hazai, kibuc termék, originális és szép, a felnöttek sereje, kibuc csoporttánca is, az ereinek deklarált népi viseletben. Majd a Jechi Am-i színjátszók adnak elő, nagy nevetést kiváltó jeleneteket. A kibuc vegyes-kórus bájos lakodalmi dalt énekel és ezzel a „mösziba” itt befejeződik.

Mert messze van még a befejezéstől az este. Csak azok távoznak, utaznak el, akik később nem kapnának csatlakozást távolabbi lakóhelyükre. Dán és Éjját között. A lakodalmi népség zöme fel igyekszik a chádár ochelbe, amely már elő van készítve a tánchoz. Körül székek a nézőknek, a pihenőknek, középen tér a táncolóknak. Es ropják a fiatalok és akik „nem hagyják magukat”. Közben a pihenőknek finom kavét kapnak süteménnyel.

Másnap reggel, amikor felmegevek a chádár ochelbe, mint mindig a cécek után, — azon tündööm: miféle tündércekek állították vissza régi, szokott helyükre az asztalokat, székeket és készítették elő a reggeliző asztalokat és az önkiszolgáláshoz szükséges mindenféle salátát és a többi jót? Mintha nem táncoltak volna hajnalig, de legalábbis éjjel utánig, a megelőző nagy nap és az azt megelőző hetek túlórázásai után.

Aldottak a chátunak és áldottak legyenek a dolgos hétköznapok.

Dr. HERZL TIVÁDAR ŐSUJORSZÁG (ALTNEULAND) Regény (HA AKARJÁTOK, NEM MESE)

13.
— Litvák úr, Litvák úr! ...
— Ah, ön az? Mi tetszik?
— A reggeli lapok azt a hírt közölték, hogy ön részt vesz Akkóban egy ülésen. Igaz ez?
— Valóban odakészültem, de közben fontosabb dolgom akadt. Majd megtelefonálom, hogy nem mehetek.
— Szívesen telefonálok én is, ha megtehetem ön helyett.
— Ó, nagyon leköteleztem...
— Bizonyára váratlan vendégeket kapott, Litvák úr, — kíváncsiskodott tovább a másik.
Dávid nem válaszolt, csak mosolygott. Aztán bement a címet a sofőrnek.
— A Frigyes-lakba.
Frigyesnek ismerősen tünt fel az előbbi érdeklődő. Mintha valaha látta volna ezt az arcot, de ősz pofaszakál és szemüveg nélkül. Meg is említette Dávidnak.
— Nem téved, — felelte — mert ez is bécsi, sőt ön ismeri is, de most nem akartam idegenedni, nehogy lefoglalja önt a maga számára. Szeretném, ha ma csak egyedül az enyém lenne. Nos, nem találja ki, ki lehet az illető?
Frigyesnek hirtelen eszébe villant.
— Schiffmann — kiáltott fel nevetve.
— Hát ő is itt van?
— Még sokan mások is. Európa minden városából.
Kingscourt nem hagyta szó nélkül.
— Csak nem akarja ezzel azt mondani, hogy a zsidó nép visszatért Palesztinába?
— De igen, éppen erről akartam beszélni.
— Az ördögöt — méltatlankodott az öreg —, hát kikérgették a zsidókat Európából?
Dávid elnézően mosolygott.
— No nem egészen így történt, a középkori recept szerint, legalábbis a kultúrálamokban nem. A kivándorlás ezeken a helyeken vér nélkül folyt le. De annyi bizonyos, hogy a század elején már tűrhetelenné tették a zsidóság helyzetét.
— Egyszóval kinézték magukat.
— A kizsárolás a gazdasági téren történt. A szociális helyzet egyre rosszabbodott. Bojkottálni kezdték a zsidó kereskedőket, lenyomták a zsidó munkások munkabéretét és ugyancsak megszorították létfenntartási lehetőségeit a szabad pályákon dolgozó zsidóknak. Az antiszemitizmus nem volt válogatós az eszközökben, új várdát koholtak, aztán a zsidókra hengerítették azt a vádat is, hogy elmergezik a sajtót, mint régekte a kutakat. Az egész társadalom a zsidók ellen fordult. Minden vonalon a legnagyobb ellenszenvvel találkoztak, minden életlehetőséget elzártak előlük. Két út maradt csak a zsidóság előtt: vagy az, hogy örök harcban álljanak azzal a társadalommal, amelynek keretei között ők maguk is élnek, vagy új utthont keresnek maguknak. S inkább az utóbbit választották.
— Új házat építettek az ősi földön — mondta halkán Frigyes.
— Igen — bólintott Litvák Dávid komoly elrekenyüléssel. — Oseink földjén új társadalmat rendeztünk be. Majd meg fogják ismerni, hogy milyen ez az új társadalom.
— Az ördögöt, ez igen érdekes. Itt csakugyan van látnivaló. De hallja csak, tisztelt zsidó uram. Félreértések elkerülése végett, felhívom arra a figyelmét, hogy én nem vagyok zsidó. Nem fognak engem innen emiatt kidobni, vagy legalábbis csöndesen kiutálni?
— Hová gondol, uram? Mi itt nem teszünk különbséget ember és ember között. Akármilyen fajtához vagy felekezethez tartozik is.
— Az ördögöt, és itt mindenki így gondolkozik, mint ön?
— Azt nem merném állítani, mert itt is találkozhat különböző irányzatokkal.
— No, azt sejtettem is.
— De én most nem akarom önöket a mi politikai küzdelmeink ismertetésével

Itt néhány előkelő mohamedán lakik — mondotta Dávid —, köztük Besyd bey, az én kitűnő barátom.
Az autó egy kovácsolt vasból készült kapu előtt haladt el. Előtte egy harmincöt esztendő török-külsejű férfi állott, aki keleti szokás szerint üdvözölte az érkezőket. Dávid törökül üdvözölte, mire a bey németül válaszolt.

— Kellemes szórakozást!
Kingscourt meglepődöttel felfigyelt.
— Miféle mohamedán ez?
— Berlinben diákoskodott. Atyja az első között volt, aki beléta a zsidók bevándorlásának hasznosságát. Besyd bey maga is tagja az Uj Társaságnak.
— Hát ez meg micsoda?
— Majd el fogom mondani önöknek, ahogy meg fogom ismertetni mindkettőjüket a mi új társadalmunk berendezkedésével is.

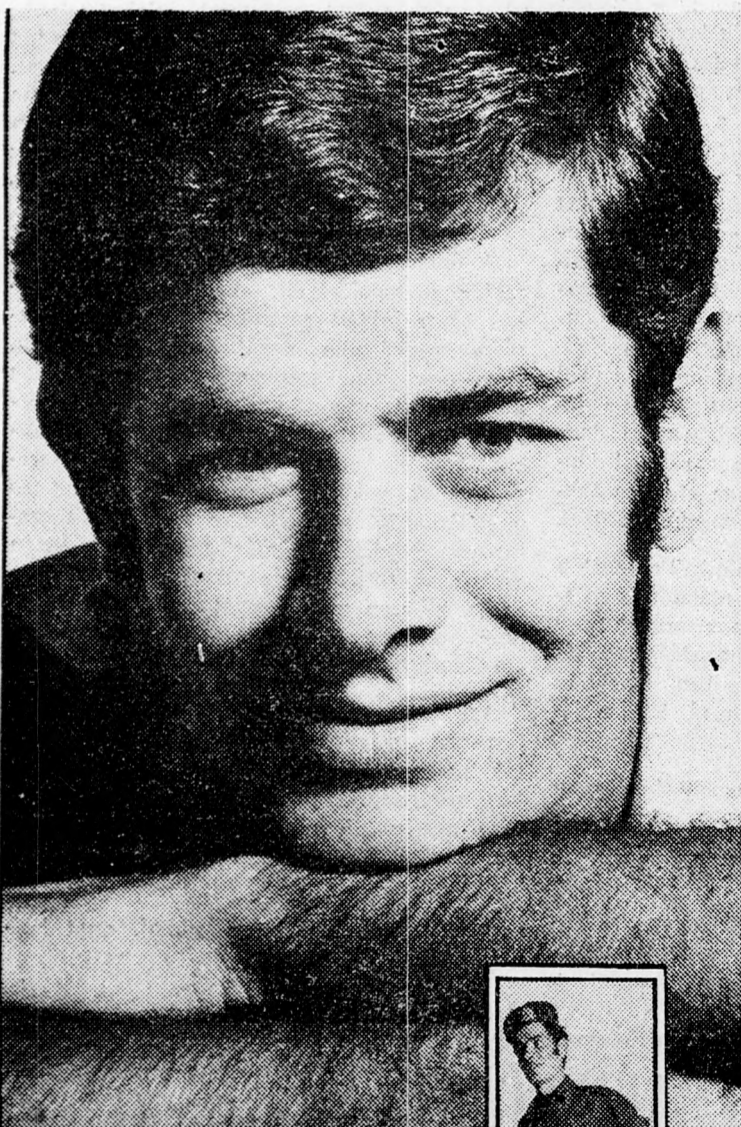
Már fent jártak a Kármel északi lejtőjén. Haifa messze alattuk terült el, és a kikötő, a kertekkel övezett villasorok bámulatosan szép látványt nyújtottak. Láttak az északra és délre elhúzó parti-déket és a kéken tündöklő tengert. Dávid megállította az autót és mindnyájan kiszállottak.

— Látja — fordult Dávid Frigyeshez — ez a mi ősi földünk.

Frigyes meghatódottan nézett el a messzeségben elterülő vidék fölött. Milyen más hangulat fogta most el, mint húsz esztendővel ezelőtt Jeruzsálemben. Milyen másképp látja most az egész életet. Milyen más ember ez a Litvák Dávid is, mint akiket eddig ismert. Szabad és komoly ember. Lám, mi lett a kis ványadi koldusfiúból! Tekintélyes polgár, akit mindenki tisztelettel köszönt. És most itt áll előtte a Kármel magaslatán, arcán azzal a kifejezéssel, amit egyszer már látott rajta Frigyes, ott valahol a brigittenau partokon, amikor annyi hitelt mondta, hogy vissza fog térni Izráel földjére.

HARMADIK FEJEZET
Kerttel övezett, mór-stílusban épült impozáns kastély volt a Frigyes-lak. Fehér lépcsőzet előtt hatalmas kőoroszlán őrködött, mintha csak Júda oroszlánjait szimbolizálna.
Litvák Dávid az elébe siető inasnak meghagyta, hogy feleségét és hűgát értesítse hazaérkezéséről és lehívatta őket a földszinti szalonba.

(Folytatjuk)

A fiuk bevonul tényleges katonai szolgálatra
megérdemli, hogy takarékoskodjanak jövője érdekében, amíg katonai szolgálatot teljesít. Mire leszerel, szép összeg áll majd rendelkezésére, biztosíthatja jövőjét. Takarékoskodjanak számára a „Choszen Lechájál” különleges, e célnak megfelelő takarékosági program keretében.

»Choszen Lechájál»
A Bank Hápoalim kizárólagos terve.

BANK HAPOALIM B.M.

MIT KAPHAT MA OLCSÓBBAN MINT

20000.- IL ?

NAGY AUTÓ

5 kenyelmes, elegáns ülésel

Az autó, amely elnyerte „az év autója” címet, 903 köbcenti, elsőkerék meghajtással — töltesz nála sokkal nagyobb motorok teljesítmőképességén. Kiténő biztonsági berendezések, köztük radiális abroncsok. Minimális üzemanyag fogyasztás és ára... 19.950.- IL.

HETI FILMLEVÉL

RYAN LÁNYA

(Semadar mozi, Jeruzsálem)

David Lean valószínűleg képtelen egy igazán rossz filmet csinálni, mint ahogy nem tud rövid, vagy átlagos hosszúságú filmeket készíteni. Gondoljunk csak két remekművére („Hid a Kwai folyón” és „Lawrence of Arabia”), amelyeknek monumentális tömegjelenetei oly természetesen illeszkednek be a cselekménybe. Egy Lean-film ritkán rövidebb három óránál és Ryan Lányá nem kivétel a szabály alól. A film kétszeresen aktuális szerelmi történet: Elsősorban, mert a szerelem mindig aktuális, másodsorban, mert az ir forradalom és a háború áll a háttérben. Nem a jelenleg dúló polgárháború, hanem az első világháború. A rendező simán szövi egybe a szerelmi históriát az eseményekkel, előadása közvetlen és a szereplők többsége kompetens alakítást nyújt. Mindamellett, a háromórás sztori időnként fárasztó.

A szín Kirary, egy ír falu, az első világháború idején, ahol erős angol-ellenes hangulat uralkodik. A sztori egy fiatalasszony, férje, szeretője, lelkipásztora, édesapja és a falu bolondja körül forog. Rosy Ryan (Sarah Miles) ráun a házasság rutinjára és egy angol őrnagy szeretője lesz (Christopher Jones), egy színtelen fiatalemberé, akit átéltek a fronttól és átveszi a helyi garnizon parancsnokságát. Rosy tanító-férje (Robert Mitchum) felfedezi felesége viszonyát és vérbeli gentlemanre valló megértést tanúsít: a pap (Howard Trevor) lelki prédikációkkal próbál hatni Rosyra és a falu bolondja (John Mills), aki éppúgy biceg, mint az őrnagy, a szépasszony következő szeretőjének képzeletét. Rosy apja, (Leo McKern) a helyi kocsmá tulajdonosa, a besugó mellékfogalkozását, őrzi. Beárul egy fegyvercsempész ir lázadó csoportot, és a község, logikusan, Rosyt gyanúsítja árulásáért.

A három óra elég jól kezdődik. A legjobb jelenetek: Rosy első randevuja az őrnaggal egy erdei buvóhelyen. Romantika, vihar, majd miután a szerelmek szenvedélye lecsillapul, békés nyugalom — mindaddig, amíg rajtakapja őket a környéken ólalkodó falu bolondja. De a hangulatot aláfestő tájak, felhők a hegy felett, távoli tenger — mindez, bizonyos idő után unalmasá válik. Nem egyszer látjuk az őrnagyot mélabus hangulatban egyedül a hegytetőn, mintha lelki elszigeteltségét kívánna értésünkre adni és ilyenkor az egész kis-sé giccsesnek tűnik.

Robert Mitchum a felszarvazott, de mégis gyengéd és megértő férj szerepében kitűnő John Mills, mint a falu bolondja, csaknem rémfilmben illő make-upjával, groteszkül szánalmas. Leo McKern, Rosy kocsmáros apja, meggyőzően nagyhangú és gyáva, és Trevor Howard, mint a falusi pap őszinte humanitást áraszt — számára az Isten ellen elkövetett vétek egyben személyes sértés is. Sarah Miles, Rosy szerepében, nincs a legjobb formában, ami elmondható Christopher Jonesról, a morózus őrnagyról is. Mindent egybevéve, Ryan Lányá középfilm.

HOROSZKOP

VIZONTÓ — (Január 21-től február 19-ig)
Sajnálni fogja, ha most elszakasz egy egyszerű alkalmat, mert még nem tanult meg hosszútávon gondolkodni. Az a baj, hogy a felmerülő problémát nem látja alakulásában. Ha lehet, még próbálgasson a késői alkalommal.

HALAK — (Február 20-tól március 20-ig)
Szó lehet egy bizonyos változtatásról, de ne nagyon éles formában, mert az nem vezetne igazi eredményhez. Az ön érdekei azt kívánják, hogy lassan, fontolva haladjon előre és amire most vágyik, azt néhány év alatt el is érheti.

KOS — (Március 21-től április 20-ig)
Ha úgy dönt, hogy elfogadja azt a bizonyos ajánlatot, fordítson elegendő időt a tanulásra, saját továbbképzésére. Sokkal többre menne, ha magas kvalifikációval indulna útnak a cél érdekében.

BIKA — (Április 21-től május 20-ig)
Soha nem lehet tudni, valóban komolytalan-e az annak látszó ajánlat. Ön mindenképp vizsgálja meg, mennyire komoly az ajánlattevő, és annak megfelelően fogadja el, vagy hátrítsa el a dolgot.

IKRPFK — (Május 21-től június 21-ig)
Egészségügyi szempontokat is figyelembe kell vennie döntés előtt. Ha elmulasztja, abból később komplikációk, esetleg komoly bajok származhatnak. Ki kell találnia valamit — valaki érdekében. Az illető megérdemli.

RAK — (június 22-től július 22-ig)
Azért, mert valaki fél öntől, még nem jelenti, hogy az ön magatartása helytelen vele kapcsolatban. Próbálgasson az illető felé emberi magatartást tanúsítani, de ez nem jelenti, hogy lazítania kell a fegyelmén.

OROSZLÁN — (Július 23-tól augusztus 23-ig)
Biztató kilátások ellenére, nem tanácsoljuk önmagát, hogy felrúgja a múlt biztos eredményeit és nekiloduljon a bizonytalan jövőnek. Saját életével nem gazdálkodhat a házárdjáték módszer szerint.

SZŰZ — (Augusztus 24-től szeptember 22-ig)
Önök többet kell adni a formáknak, talán saját külsejére is. Ne hanyagolja el ugyanakkor egy régi kapcsolatot sem, amely ma fontosság nélkül való, de egy újabb fordulat változathat ezen a helyzeten.

MÉRLEG — (Szeptember 23-tól október 22-ig)
Sok kicsi sokra megy, ezen az alapon kell a jövőjéről gondoskodnia. Ne higgye, hogy a takarékoság elve nem méltó egy önhöz hasonló komoly emberhez. Most még nem késő, kezdjen hozzá.

SKORPIO — (Október 23-tól november 21-ig)
Nem fontos elutaznia, de ha itthon marad, szervezzen meg egy tartós kikapcsolódást, amely legyen feltétel nélküli és az élet minden területére kiterjedő. Vagyis ne csak a munkáját hagyja abba, de vegyen ki szabadságot a magánélet minden vonalán is.

NYIL — (November 22-től december 21-ig)
Bizza magát egy jóbarátja tanácsára. Az illető sokkal tapasztaltabb és sokkal kevesebbet, mint segíteni önmagának. Ereztesse vele a föltétel nélküli bizalmat.

BAK — (December 22-től január 20-ig)
Hagyja, hogy a tények meggyőzzék, ne makacsodjon, mert bizonyos veszélyeket rejt magában az ön számára, ha nem látja át hamarosan, hogy ezek a veszélyek milyen közvetlenek és nyilvánvalóak. Levelet soha ne hagyjon megválaszolatlanul.

KERESZTREJTVE NY 428

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14												
15				16					17			
18				19		20			21			
	22			23	24			25		26		
27			28					29		30	31	32
		33				34		35			36	
37	38					39			40			41
42				43	44			45			46	
47			48		49					50		
51				52		53				54		
		55						56				
57	58					59		60		61		62
63						64			65			66
67		68		69					70		71	
72			73					74		75		
									76			
										77		

Vizsintes. 1. Vissza: Észak-afrikai város, ennek közelében verte meg Scipio idősámitás előtt 202-ben Hannibált. Ezzel eldőlt a második pün háború. 5. Az iszlámban a kolduló szerzetes neve. 10. Gépjármű. 14. Stefan Zweig osztrák-zsidó író utolsó művének, önéletrajzi vallomásának címe. 15. Ekezetten írt felfogja. 16. A hosszúfarkú, tizlábú rákok egyik legnagyobb faja. A Földközi-tengerben él. 17. Latin év, évben. 18. Ilyen költemény is van. 20. Ekezetten írt betegségi tünet. 21. Riadó. 22. Dal fele. 23. Szürkésfehér puha fém. Nedves levegőn gyorsan oxidálódik, a vizet közönséges hőmérsékleten is elbontja. 26. A bánat édesestvére. 27. Feltételek között. 28. Okori görög törzs. 29. Friss. 31. Hires francia színész monogramja. 33. Az 1514-es magyar parasztfelkelés vezére, tizes trónon elevenen megölték, teljes név. 37. Bellini olasz operaszerző ismert operájának címe. 39. Maró folyadék. 40. A karvezető kézféléből kialakult hangjegytípus, a gregoriánus dallamkincs eredeti lejegyzésének kottája. 42. Francia területmérték. 43. Mindazok az elvek és szabályok, amelyeknek alapján a csapatokat a harci feladat érdekében ütközet előtt és alatt alkalmazni kell. 46. A középkortól főleg kézműiparosok egyesülése volt érdekei védelmében. 47. Főrend, főúr (Franciaországban 1848 előtt). 49. Vissza: ekezetten teremt, létesít, alkot. 50. Tanyabirtok az angol-szász államokban. 51. Vissza: fűrdőszoba felszerelési tárgy. 53. Téneff! — 54. Kötőszer. 55. Konzervatív párti angol miniszterelnök volt. 56. Kislányok kedvenc játékszere. 57. Normann vezér, az orosz birodalom szervezője. 59. Német névelő. 61. Egyik személye sem. 63. Idegen ó. 64. Nobel-díjas angol fizikus. Elektron-elmélete a kvantumtechnika fejlődésének fontos állomása. 66. Ózon fele. 67. Hajó része. 69. Fogorvosok használják. 71. Fórum egynemű betűi. 72. Szobeszed tárgyává tesz. 74. Világhírű francia pantomimművész (Marcel). 76. Nem tud tovább menni. 77. Elcsépejt szolás vagy kifejezés, nagyképű üres beszéd.

A 425. SZÁMÚ KERESZTREJTVE NY MEGFEJTÉSE
Vizsintes: 5. Duala — 14. Mint hajdan Dávid — 33. Ratifikálás — 37. Flora — 43. Látomás — 57. Lávrí — 64. Duero — 69. Porsena — 72. Orizaba — 74. Zalogol. 77. Mimoso.
Függőleges: 2. Ribera — 3. Indus — 7. 1) Isokrates — 11. Avala — 21. Komló — 27. Alfred Vitkon — 32. József Attila — 33. Romanov — 34. Fátum 36. Solario 50. Derce — 59. Murat.
Nyerevénykönyv: KAFFKA MARGIT: HANGYABOLY

PÁRIZSI LEVÉL :

Költészet vagy tánc...

A párizsi „Theatre de la Ville” modern, lépcsős, szinpadra „rálátásos” termében csodálhat meg tegnap este a világhírű „Bát-sheva” táncgyűjtemény műsorát. A párizsi közönség először látta ezt a fiatal, izraeli táncosokból álló gárdát. A francia sajtó, így a „Figaro”, a „France soir” és a „Le Monde” is igen szép kritikát írt a műsorról, de mint szem és fültanú — hallhattam, és láthattam is, milyen óriási sikerrel szerepeltek az izraeli táncosok.
A műsor kár, hogy rövid, csak kétórás, elnéztük volna még sokkal tovább. A zene, a költészet és a tánc szorosan összekovácsolt egységet csodálhatjuk, s a fiatal művészek elragadják valahová messze a lelkiüket és szinte varázserővel visznek az örök szépség, a művészet világába.
A egyszerű szótáncosok, elsősorban Rina Schönfeld és Jákov Sárir, megérdemelték az óriási tapsokant. Harmonikus és dinamikus mozdulataik összhangban álltak a szinte festői megvilágításu háttérrel.
A zene: Ruth Ben Cvi, Sternberg dallamai, szép aláfestője és kísérője volt elegáns kecses mozdulataiknak. A nagy zsidó költő, Bialik és Grinberg verseit, majd a Bibliából az Énekek Énekét láthattuk — tánc formájában. Cháná Márton bársonybugó hangon mondta a verseket s a táncosok zenével, táncal feloldva, ritmusegységet, igazi költészetet adtak vissza mozdulataikkal.

Akik nem tudnak héberül, azok is megértették és megcsodálták a verseket — hiszen a ritmus, a dallam, a tánc olyan egységet csodálhatunk meg, hogy az szinte már költészet...
FORRAI ESZTER

BRIDZS

Hogyan folytassuk a licitet ?

(120)
1. Mint délnék, a következő lapunk van:
P: ADBxx Kő: Dxx Ká: KDX T: xx

A licit a következő:
Észak Déli
1 kör 1 pikk
2 kör ?

Mi a helyes folytatás? (Partnerünknek, mint nyitónak, legkevesebb 13 ponttal kell rendelkeznie. Lapunkkal együtt 26 pontunk van. Semmiképpen sem szabad 3 körrel folytatnunk a licitet, rögtön be kell mondanunk a 4 kört).

2. Mint Délnék, a következő lapunk van:
P: ADBxx Kő: Bxx Ká: DBx T: xx

A licit a következő:
Észak Déli
1 kör 1 pikk
2 kör ?

Mi a helyes folytatás? (11 pontos lapunk van, partnerünknek 13. Nem garantálhatjuk, hogy feltétlenül együtt van a manhoz szükséges pontszám. Passzolnunk sem kell okvetlenül, miután a két lap együtt 24 pontot tesz ki, és lehet, hogy partnerünk bizonyos előnyökkel rendelkezik. Leghelyesebb, ha nyitva tartjuk a licitet s rábizzuk a választást. Mondjunk 3 kört).

(Folytatjuk)

Nehéz választás

Az alábbi partit a deauville-i olimpián játszották le az amerikai és olasz csapatok között. Az egyik asztalnál belicitáltak a hat kárót, a másik asztalnál ugyanezen lapból öt pikkot mondtak be. Melyik a helyes?

♠	10 8 6 2
♥	B 9 6 5
♦	B 5
♣	10 4 3

♠	3	É	♠	A 9 4
♥	K 7 2	Ny	♥	A 10 8
♦	KD 7 6 3	K	♦	A 9 8 2
♣	AD 7 6	D	♣	K 9 8

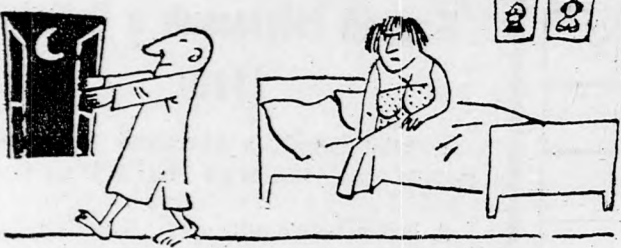

♠	K D B 7 5
♥	D 4 3
♦	10 4
♣	B 5 2

A játék: Az első asztalnál Déli a pikk királylyal indult. A másik asztalnál Nyugat viszont a pikk 3-mal. Hogyan kell folytatnia a játékot?
(kim)

Akik nem tudnak héberül, azok is megértették és megcsodálták a verseket — hiszen a ritmus, a dallam, a tánc olyan egységet csodálhatunk meg, hogy az szinte már költészet...
FORRAI ESZTER

EGY SÜLYOS HOLDKÖROS ESET

SZIVVERÉS

A feleség sirva mondja a férjének:

— Nem értelek, Jenő. Szívednek nevezet, közben folyton versz.

— De drágám, — feleli a férj —, a szív verés nélkül nem ér semmit...

MAI HÁZASSÁG

A mama aggóva kérde a lányát:

— Tényleg olyan boldog vagy a férjeddél?

— De anyuka, miért olyan hitetlen, mikor mondom, hogy boldog vagyok. Ugy szeretik egymást, hogy már harmadszor halasztottuk el a válóperünket...

CSÓK ÉS RANTÓTTA

A feleség így szól a vacsoraszalhoz ülő férjéhez:

— Baj van, drágám. A szakácsnő odaégette a rantóttát. Megelégednél helyette néhány csókkal?

— Meg én. Küld be a szakácsnőt...

RÉMES RIMEK

Állatvédő napokat rendeztek a héten, örülnek az állatok, ketrechen, s a réten.

Nagyon fontos dolog ez, hisz olvasunk mi lapokat, reméljük, rendeznek egyszer embervédő napokat?

(merek)

MEXICÓI EMLÉK

A feleség: Találtál már valami emléket, fiam, amit szívesen hazavinnél?

ARANYOS FELESEG

Két asszony beszélget. A férfőről. Az egyik így szól: — Husz éve vagyunk házasok, de tegnap este fordult elő első alkalommal, hogy valamilyen tökéletesen egyet értettünk. — Miről volt szó? — Hogy kár volt összeházasodnunk...

FÉRFIAK

I. — Akárhogy ellene vagy a házasságnak, lefogadom, hogy kétszer is megdöglöd, mielőtt este egyedül hagyd otthon a feleségedet. — Ez igaz. Először megdöglödtem, hogy milyen jogom alapján mehettél el hazuról, azután ki kell gondolnom egy jó kifogást, hogy miért kell egyedül mennem...

II.

— Képzeld, olyan érzésem van, hogy megcsal az asszony. — Miből gondold? — Azt mondta, hogy az elmúlt éjszaka Juditnál, a barátjánál aludt. — Lehet, hogy tényleg ott aludt. — Ki van zárva. — Miért van kizárva? — Mert Juditnál én aludtam... — Hallom, üzletet akarsz nyitni és társat keresel. Beszéltem már Eisenstetterrel? Ő is valami hasonlóan törli a fejét. Talán társulj vele. — Arról szó se lehet. — Mi kifogásod van ellene? Szolid, becsületes kereskedő. — Más baj van. Ezelőtt 20 évvel jegyben járt a feleségemmel, s a végén nem vette el. — Már megbesálsz, ez igazán nem lehet akadály. — De igen. Nálam okosabb emberrel nem társulok...

BÍRÓSÁGON

A bíró így szól a feleséghez: — Miért akar elválni a férjéd? — Mert úgy bánik velem, mint egy kutyával. A bíró őszinte részvétellel néz az asszonnyra és újabb kérdést tesz fel: — Veri magát? — Verni éppen nem ver, de megköveteli, hogy hü legyen hozzá...

AZ EGYETLEN FELTÉTEL Valaki megkérde az üzemi pszichológustól, hogyan lehet bekerülni a vállalatba. Így felel: — Csak a tesztetemen keresztül...

FILOZÓFIA A MELLÉNYZSEBBEN

Az se jó, ha valaki különösen derék feleséget talált magának. Az asszonyt a hibáért is szeretjük. Az álom csak akkor szép, ha rövid. Előfordul, hogy ha valamit meg akarunk világítani, előbb el kell oltanunk a villanyt. Ha az asszony azt mondja, hogy nem érdeklik a drágakövek, akkor vagy hazudik, vagy ő maga értékesebb, mint a drágakövek.

SZINES KOCKÁK

Dr. Kenneth Jakobs professzort 21 év után furdalni kezdte a lelkiismeret, és levelet írt a Georgiai Műszaki Egyetemhez:

„Atlapozva tanszékem iratárát, rájöttem, hogy 1951-ben hibát követtem el, amikor egy hallgatónak rossz osztályzatot adtam, hiszen ez a diák most már bebizonyította, hogy tud valamit a komplex gépekről.” Ez az egyetemi hallgató John Young, az Apollo-16 parancsnoka, valóban ért a gépekhez. (Egyébként dr. Jacobson rossz osztályzata ellenére régen megszerelte az oklevelet).

Nem mindennapi zsákmánnyal tért haza a minap a Donyecről egy horgász. Jókora pontyot fogott, ami önmagában még nem szenzáció. Ez a ponty azonban bekerült a szovjet lapok krónikájába.

Gyomrából ugyanis a második világháború idején használt pénzek kerültek elő. Német márkák és olasz lírák, emlékeztetve arra, hogy egykor a Donyec partján német és olasz csapatok állomásoztak.

A verekedő kedv ellen zöld szemüveget kaptak a fácánok a bulgáriai Jamból város melletti állattenyésztési kísérleti telepen. A szakemberek megállapították, hogy a zöld szemüveggel felszerelt ezer értékes madár harci kedve teljesen eltűnt, s a békés fánányukok hamarabb kezdtek meg a tojásrakást.

A sulya akadályozta meg Giuseppe Speranzit, hogy megszökjön a börtönből, ahová lopás miatt zárták. Három társával együtt szökést tervezett a veronai börtönből. Úgyesen leszerelték az ablakon a vasrácsot s a lepedőből készített kétféle leereszkedtek és megszöktek.

Mármint Speranzit három cellatársa, O alatta ugyanis elszakadt a kötél, és ottmaradt a földön, összetört tagokkal.

Bűnügyi filmben illő jelenetek játszódtak le nemrég egy éjszaka Varsó Rudawek negyedének egyik villájában. Maria Nowakowska 76 éves magányos asszony első emeleti hálószobájában arra ébredt, hogy házában betörő jár.

Az idős hölgy a baltás betörő láttán nem vesztette el lélekjelenlétét. Nyomban kiugrott az ablakon — öt méter magasból, — átszaladt a szomszédjához, riasztotta a rendőrséget és a betörőt percek alatt elfogták.

Georg Trautza nyugatnémet tisztviselőt 73-30 szám alatt tartja nyilván az anyakönyvi hivatal. A bajor hatóságok ugyan is már két éve nem hajlandók bejegyezni abba, hogy a gyermek azt a nevet viselje, amelyet szülei kiválasztottak. A szülők ugyanis Che Guevara, az ismert latin-amerikai forradalmár nevet választották.

Halló, itt a rendőrség. Házkutatást tartunk irodáiban. Ez csak gyakorlat!

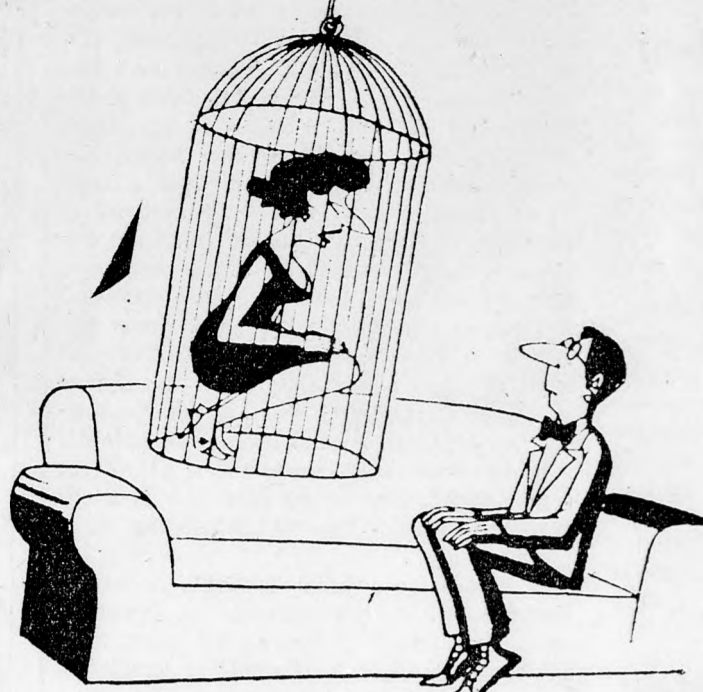
Nem sokkal e telefonhívás után egy felfegyverzett álarcos férfi hatolt be egy mitói (Japán) cég irodahelyiségeibe, s onnan 410.000 jennel távozott.

A cég vezetői csak néhány órával később jöttek rá, mi történt. Nem gyakorlatról volt szó, hanem jól szervezett rablásról.

A genovai rendőrök alig tudták magukhoz térni a meglepetéstől, amikor egy apát azzal lépett a rendőrpárancsnok elé, hogy robbanóanyagot hozott. És csakugyan, gépkocsijából 127 rud dinamit és 100 gyutacs került elő.

Az apát elmondta, hogy a robbanó anyagot egy fiatallembertől kapta gyónás közben, s ezért nem fedheti fel a nevet.

Egy frankfurti kutatóintézet megalapította, hogy a külföldön, elsősorban Olaszországban, Franciaországban, és Spanyolországban nyaralt nyugatnémet turisták szabadságuk idején összesen 15 millió kilót hiztak. Az intézet szakértői szerint ezért az említett országok gazdag konyhája a hibás.

ÓVATOS SZÜLŐK

— Meg kell értened, drágám, engem nagyon féltenek a szüleim...

SZÓTARLAPOK

VEKKER: Olyan emberek ébresztő szerkezete, akiknek a házában nincs kishaba.

LOKAL: Olyan szórakoztató üzlet, ahol a sztriptiz-táncosnő tüzei a hangulatot és a tulajdonos akkor örül, ha pezsgővel oltják ezt a tüzet.

KAMASZKOR: A fiúgyermek akkor lép a kamaszkorba, amikor kezdi észrevenni, hogy a lányok kezdik őt észrevenni.

KÖLTŐ FELESEGÉ: Lángra lobbantja a férje fantáziáját és lángra lobbantja az elfuserált kéziratlapokat.

HÁZASSÁG: Nagyszerű állapot, csak nem szabad nagyon hozzászokni.

SZEMTELENSÉG: Ha az érettségi előtt álló gimnazista tisztességtelen ajánlatot tesz a csinos kémia tanárnőnek, s visszatartatván, azt mondja, hogy ez csak egy rosszul sikerült kísérlet volt.

GYANAKVÓ FELESEG

— Ha minden ok nélkül virágot hozol akkor biztos van annak valami oka...

KONFEKCIÓNT BÖLCSESSÉGEK

Egy nő számára az a legnehezebb, hogy bebizonyítsa a férfinak, miszerint komolyak a szándékai. Mármint a férfi szándékai.

A temető tele van olyan emberek tetemével, akik életükben pótolhatatlannak hitték magukat.

Vannak olyan asszonyok, akik képtelenek magukhoz való férfit találni. Különösen gyakori ez a jelenség férjes asszonyok körében.

Aki soha nem akar hülyét látni, az mindenekelőtt törje össze a saját tükrét.

Ha a rómaiaknak idegen nyelvként kellett volna tanulniuk a latint, aligha maradt volna idejük a világ meghódítására.

Azt nem lehet mondani, hogy az asszonyoknak nincs karakterük. Sőt. Naponta más és más karakterrel rendelkeznek.

A LÁNYOK, A LÁNYOK...

— Ha megkérném, hozzájövök? — Szívesen. De előre figyelmeztetem, hogy 11-re otthon kell lennem...

VANNAK MÉG TITKÁRNÖK

— Hol a titkárnőd? — kérde a főmőrnök az vezérigazgatót, aki mellest jó barátja is. — Faképnél hagyott, öregem, egyedül maradtam. — De miért? — Rajtakapott, amint megcsókoltam a feleségemet...

TENGERPARTI TÖRTÉNET

— Hát maga meg mit szomorkodik itt, a tengerparton? — Szegény feleségem itt fulladt a vízbe. — De hiszen maga már egy fél éve újra megöszült. Akkor miért szomorkodik? — Mert a második asszony csak zuhanyozni szeret...

ART BUCHWALD:

SEHOL EGY BOMBA

WASHINGTON. — Amire senki sem számított, bekövetkezett: 1972 októberében kifogyott az Egyesült Államok bombakészlete. A rossz hírt Melvin Laird hadügyminiszter jelentette az elnöknek. „Sajnálom, elnök ur, de egyetlen bombánk sem maradt s így kénytelenek vagyunk beszüntetni Vietnám bombázását. Teljesen kifogyott a készlet.” „De ez lehetetlen” — mondta az elnök. „Biztosítottak, hogy elegendő bombánk van legalább öt évre.” „Normális körülmények között elegendő lett volna, de olyan gyorsított ütemben dobtuk le őket, hogy a múlt péntek óta leállt a verki. Nincs egyetlen bomba az Egyesült Államokban, sőt tengeren túli bázisain se.” „Nem kölcsönözhetünk néhányat a szövetségeseinktől?” „Már kölcsön vettünk minden bombát, amit csak kaphattunk Angliától, Franciaországtól, Belgiumtól, Nyugat-Németországtól, Spanyolországtól és Görögországtól. Kétmilliárd négyszázhusz millió bombával tartozunk nekik és azt mondják, nem adnak többet, amíg nem fizetjük meg a kamatokat s már kaptak utána. Hat percent mellett ez szörnyű sok bombára jön fel.” „De Melvin, nekünk a föld alól is elő kell teremtenünk bombákat, ha tényleg akarjuk kényseríteni Hanoi. Különben kudarcot vall a politikánk. Ez igazán nem lehet probléma egy olyan hatalmas ipari államban, mint az Egyesült Államok!”

„Megpróbáltuk, Sir, de a produkció egyszerűen képtelen lépést tartani a kereslettel. Valahányszor egy bomba lejön a futószalagról, azonnal felkapja egy bombázógép és ledobja Vietnámra. S ami a legrosszabb, a légierők, a haditengerészek és a tengerészgyalogság most egymás között verekednek mindenegetes új bombáért. A napokban ádáz közelharc folyt le San Diegoban a Lockheed művek felett és a haditengerészet lelőtte a légierők egyik B-52 gépét, mert azt állította, hogy a légierők ellopták a bombáikat.”

„Ez komoly, Melvin. Ha lelassítjuk a bombázás ütemét, azt az észak-vietnámiak a gyengeség jeleként fogják értelmezni. Próbálkozzon valamelyik fejlődő országnal? Azoknál bizonyára vehetnének még néhányat.” „Megkíséreltük, elnök ur, de a fejlődő országok nem hajlandók eladni bombáikat. Rájöttek, hogy a bombák értékesebbek, mint az arany, és a hiány miatt most fizetési eszközként használják fel azokat. A legutolsó árfolyam: 100 teherautó egy bombáért.” „Hogyan kerülünk ebbe a lehetetlen helyzetbe?” — kérdezte az elnök kétségbeesett hangon. „Azt hiszem, a mi hibánk volt, elnök ur. Amikor azt mondtuk, hogy csakis katonai célpontokat fogunk bombázni Vietnám-ban, még elegendő készletünk volt. De amikor ön parancsot adott, hogy mindent bombázzunk, amit csak akarnak, a légierők és a haditengerészet megőrültek.” „Azonkívül a dél-vietnámi hadsereg sem segített sokat. Valahányszor láttak egy vizilovat a rizsföldeken, légítámadásért rádióztak. Egy fán kuksoló orvlövész 200.000 tonna bombánkba került. Több bombát dobtunk le az 1. számú országtúra, mint amennyit ledobtunk összesen a második világháború alatt.” „Hát, ha így áll a helyzet, elrendelem, hogy minden tejetem lásson azonnal hozzá a bombagyártáshoz az Egyesült Államokban.” „Minden tejetem?” — kérdezte a hadügyminiszter. „Ugy van. Nyilvánvaló, hogy a vaj és bomba-politikám csődöt mondott. Ígyhát, amíg nem lesz elég bombánk, hogy leállítsuk a kommunista agressziót, senki sem kap vajat ebben az országban.” „Ez drasztikus intézkedés egy választási évben, elnök ur.” „Nincs alternatíva, Melvin. Nem akarom, hogy úgy emlékezzen meg rólam a történelem, mint az Egyesült Államok első elnökéről, akinek kifogyott a bombakészlete.” (Sz. i. fordítása)

profesz
alni kezd-
levelet irt
Egyetem-

m irat-
951-ben hi
sor egy
lyzatot ad
k most
gy tud va
51."

gató John
parancsno-
pekhez. —
on rossz
gen meg-

kmánnyal
Donyecről
ontyt fo-
még nem
azonban
ok króni-

a második
znált pén-
met már-
mlékeztet-
a Donyec
sz csapa-

len zöld
ácánok a
melletti
telepen.
apították,
gel felsze-
r harci
a békés
kezdtek

meg Giu-
megszök-
lopás mi-

szökést
örtönből.
ablakon
ből ké-
dtek és

rom cel-
is elszá-
dt a föl-

elenetek
gy éjsza-
gyedének
Nowa-
yos asz-
szobájá-
házában

as betö-
el lélek-
grott az
magasból.
hához ri
es a be-

zatnémet
am alatt
nyvi hi-
k ugyan
ajlandók
a gyer-
e, ame-

he Gu-
amerikai
sztották.

ndőrség-
dáiban.

ívás u-
álarcos
eti (Ja-
be. s s
ávozott.
ny órá-
történt-
zó, ha-

z tudtak
petéstől.
lépett a
gy rob
csak-
27 rud
került

ogy a
atalem-
zben. s
névét.

intézet
földön.
Fran-
blorsze-
turis-
szesen

int ez-
gazdag

CSAK A TÉNYEK MEGGYŐZŐEK!

**ÉJLÁTBAN, DIMONÁN ÉS BÉT-SEÁNBAN
43 ORVOSUNK, 73 ÁPOLÓNŐNK
7 RENDELŐNK, 3 LABÓRATORIUMUNK
VAN.**

A TÖBBI KUPÁT-CHOLIMOKNAK — SEMMI

- A KÉPEKEN : 1. KEZELÉS AZ ÉJLÁTI RENDELŐBEN.
2. A BÉT-SEÁNI RENDELŐ — ANYA- ÉS GYERMEKGONDOZÓ ÁLLOMÁSA.
3. A DIMONAI RENDELŐ ÉPÜLETE.

**EZÉRT — 2,131,000 EMBER LÉPETT BE A HISZTÁDRUTI KUPÁT-CHOLIMBA
HALADJON A TÖBBSÉGGEL! LÉPJEN BE TAGJAINK SORÁBA**

KUPAT HOLIM SHEL HAHISTADRUT

LILIA UNTMANN KÁLVÁRIÁJA A SZOVJETUNIÓTÓL IZRÁELIG

Egy szovjet mérnök, aki megszenvedett az alijáért — Börtön és kényszermunka „a Szovjetunió becsmerlése” miatt — A kis család egyesült Izraelben

Az Afula melletti Givat Hámorén lévő sikunban, teljesen butornélküli szobában lakik egy oroszországi új oia, akinek sorstragédiája minden vádiratnál ékebben beszél a szovjet hatóságok gyakran brutális és embertelen magatartása ellen. Ugyanakkor magában foglalja az alijá és az emberi szabadságjogaiért küzdő szovjet zsidóság kálváriáját is.

Lilia Untmann mérnök május utolsó hetében, sokévi kemény harc után alijázott a Szovjetunióból családjával együtt és most nap, mint nap begyalogol az afulai klitaközpontra, ahol szorgalmasan tanul héberül és igyekszik beilleszkedni új környezetébe. Lilia Untmannnak egyetlen kérése van csak: Kiját Chájimban élő édesapja, vagy az Askelonban és Rechovonban lakó rokonai és családtagjai közelében — és ne a távoli Afulán — utaljanak ki számára lakást. Nem kell neki Tel Aviv, sem Haifa, sem Jeruzsálem, mindössze szeretne közelében szeretne élni és dolgozni, azoknak a szomszéd-ságában, akikről hosszú hónapokra kénytelen volt elszakadni az alijá jogáért folytatott töretlen harcában.

A hatnapos háború után nyújtotta be az első kiutazási kérvényt, amelyre még választ sem kapott és az ezt követő felfolyomlásait is csak mindössze két esetben „meltátták” elutasító válasza. Mikor 1969-ben újabb levelekkel ostromolta a legfelsőbb szovjet és Kozsigit, valamint más szovjet vezetők, a hatóságok retorziója nem sokat váratozt magára:

„1969 december 2-án Csernovitzban letartóztatták, először 1970 februárjában ugyanabban a városban, majd néhány hónappal később Kievből két és fél évi kényszermunkával egybekötött fegyházbüntetésre ítélték. Ez volt a hatóságok válasza az alijá-jogomért folytatott szabad küzdelemre — emlékezik vissza Lilia Untmann.

LEMOND A SZOVJET ÁLLAMPOLGÁRSÁGRÓL

„Amikor az első kiutazási kérvényemet benyújtottam — meséli — úgy néztek rám, mint az elmebőrödöttre... Amikor megmutatta a hiábavaló kérvényemet, felment a milicijára és kijelentette, éni akar törvényadta jogával, amely mozgási szabadságot biztosít neki, vagyis Izraelbe akar utazni. Az ügyleves tiszta asztalra helyezte okmányait és férjére, a 34 éves Micháel, továbbá az édesanyja és az apja személyi iratait és únnepélyesen kijelentette, hogy lemond a szovjet állampolgárságáról. „Ezt drágán fogja megfizetni...” — mondotta a rendőrtiszt és beváltotta a fenyegetést.

Lilia Untmann, aki foglalkozására nézve építésmérnök és egy nagy építkezési projektumon dolgozott, az állampolgárságról való lemondását követő napon utastitást kapott a helyi kommunista párttitkártól, hogy mondjon le az állásáról. Amikor megtagadta az utastitást, a vállalati igazgató összehívta a dolgozók közgyűlését és az összes dolgozóból álló feyelmi bizottság előtt felelősségre vonták. Mindenkinél megadták a szót, csak Lilia Untmann nem beszélhetett. Végül is tüntetően elhagyta a közgyűlést és utólag közölte, hogy a történetben demokratikus jogai megsértését látja.

BOJKOTT A MUNKAHELYEN

A kollégák feyelmi bizottsága egyhangu határozatával általános bojkott alá helyezte. A dolgozóknak tilos volt szóbanltni vele és válaszolni a kérdéseire. Lilia Untmann minden nap munkába ment, mert tudta, hogy a munka megtapasztalása az egyetlen út arra, hogy elbocsássák. „Ezt az élvezetet pedig nem akartam nekik megadni. Az általános bojkott ellenére — amelyben a megfélemlített zsidók is résztvettek —, folytattam a munkámat.”

HÁJSA A CSALAD TAGJAI ELLEN

Micháel Untmann mint autóbussz sofőr dolgozott. A felesége ellen indított feyelmi elárast követő napon huliának az éjszaka sötétjében megrongálták autójának motorját és másnap az utasokkal teli autóbussz motorja kigyulladt. Mire a tűzoltók megérkeztek, a jármű teljesen elégett. „Férlíemnek csak nagynehezen sikerült kiszabadítani a szorongatott helyzetben lévő utasokat” — emlékezik vissza Lilia Untmann.

Micháel Untmann bíróság elé állították, de szerencsére a hivatalos szabórt felfedezte, hogy szándékosan megrongálták az autóbussz motorját és így nem felelős a történetért. A bíróság felmentette, mégis kidobták munkahelyéről és egészen az alijázásáig alkalmi „feketemunkát” végzett.

Lilia húgát, aki orvosnállgató volt, minden indokolás nélkül kizárták az ezve-temről. Ma egy nemzsidó tatár férfi felesége, aki családjával együtt Izraelbe akar jónni, de nem engedik meg a kiutazását.

„A történet nyomán levelet írtam Kozsiginak és megkérdeztem, hogy miért üldöznek engem és családomat. Választ azonban nem kaptam. Ezután levelet küldtem Valentina Tyereskovának, a szovjet asszony-szervezetek országos elnökének, de ő sem válaszolt. Ekkor elhatároztam, hogy New Yorkban élő nagynénémhez és Izraelben lakó rokonaimhoz fordulok, akiket kértem, hogy a helyi sajtóban ismertessék a velem történeteket.” — mondja.

A levelek természetesen nem jutottak el a címzetekhez, viszont Lilia Untmann letartóztatták és „szovjet-ellenes usító propaganda kísérlete” vádjával bíróság elé állították. Letartóztatásakor összezárták gyilkosokkal, tolvajokkal és utcalányokkal. A rendőrok és a bírósági tisztviselők gunyolták: „Izrael akartad? — nos megkaptad!” Hivatalosan azonban azt mondták, hogy nem az alijá-kérvénye, hanem a külföldre irt levelek miatt vették őrizetbe.

EGY DEREK VEDOUGYVÉD

Micháel Untmann egy moszkvai ügyvédet, a lengyel származású Alexander Kocsovskit kérte fel felesége védelmére. Kocsovskit minden tőle telhető elkövetett, olyannyira, hogy nem tartottk adminisztratív módra fogva, hanem végül bíróság elé állították, amely bűnösnek mondotta ki. Az ügyvéd a kievi felsőbírósághoz fellebbezett, amely több vádpont alól felmentette, de más pontokban jóváhagyta az elsőfoku ítéletet. „Soha nem felejttem el az ügyvéd merész kijáslását. Nem tudom milyen módon, de védőbeszédét már másnap közzétette a BBC.”

A tárgyalás idején és az azt követő napokban néhány olyan eset történt, ami bizonyítja, hogy a becsületes szovjet polgárok nem értenek egyet a hatóságok barbár viselkedésével.

„EGYÉL A CIPŐBŐL”

A tárgyalás idején egy teljesen ismeretlen férfi hangosan közbekiállott: „Mit akarnak tőle, az igazat mondja”. Azonnyomban letartóztatták és 15 napra börtönbe vetették. Még a börtönben is voltak olyan örszőnők, akik melléálltak és bátorították. Voltak azonban olyan asszonyok is, akik nem rejtették véka alá nézetüket: „Kár hogy Hitler felmunkát-végzett!” — mondták.

A három napig tartó tárgyalásnak csak az utolsó napján adtak enni az elcsigázott fiatalasszonyok. A börtönből hozták egy

tányér levest, de kanalat nem adtak hozzá. Amikor evészközt kért, gunyosan kinevették: „Egyél a cipőből!”

A börtönbe való átszállítását követő első négy hónapot szűk sötétzárkában töltötte, ahol egy matraccélküli prices volt. 18 kilót fogyott négy hónap alatt, úgy hogy 5 hónappal később, amikor először találkozott családjtagjaival, kislfia, aki az ítélet kihirdetésekor 2 és fél éves volt, nem ismerte meg az anyját.

A sötétzárkából szűk cellába került, ahol négy, sokszorosan rovtomultu nő volt a szomszédja, majd innen átvitték egy nagyobb zárkába, ahol 14 bűnözővel tették össze.

„Időnként beloptak közénk egy provokátort, aki igyekezett szovjet-ellenes kijelentésekre rávenni. Az is megtörtént, hogy cellatársaim figyelmeztettek a provokátor jelenlétére.”

Hat hónapot töltött a börtönben, majd átszállították az Odessa melletti 311-74 számú munkatáborba. „Az előírások szerint napi 8 óra volt a munkaidő, de általában 18-20 órát dolgoztattak bennünket és figyelmeztettek rá, hogy ha feltárjuk a helyzetet az ellenőrző bizottságok egyike előtt, akkor nem hagyjuk el élve a tábor területét.”

MÁSFÉL ÉVI POKOL UTÁN — SZABADSÁG

A Szovjetunióban érvényben lévő törvények egyike szerint büntetése felének kitöltése után nyomban szabadlábra kell helyezni olyan asszonyt, akinek kis gyermeke van és először ítélték el. Lilia Untmann esetében senki nem törődött a törvénnyel és a fiatalasszonyok másfél évi pokoli szenvedés után csak rokonai erőyes intervenciója segítségével sikerült szabadlábra kerülni.

Első lépésként újabb alijákérvényt nyújtott be és miközben türelmesen várakozott, a csernoviczi gyermekórházban padlómosással kereste kenyerét. 1972 május 5-én végre megérkezett a hír, hogy a család valamennyi tagja megkapta az engedélyt.

A hatóságok azonban még egy utolsó bosszút álltak Lilia Untmann és családján. Öt nappal később, május 10-én a család minden tagját kidobták a lakásból, egyenesen az utcára. Ma körülbent tartózkodik Lilia Untmann, férje a 34 éves Micháel, az 5 éves Vladimir nevű fia és 85 éves édesanyja. Május 21-én bezártuk mögöttük a szovjet paradicsom kapuját.

Vagyonmentés

Irta: RÖSSEL MORDECHAJ

Talán nem kellene nyilvánosság előtt bevallanom, de teszem, mert ez az igazság: kevés fontos dátum van, amelyre emlékszem életemben. Ez nem a korral járó feledékenység, hanem velem született hiányosság. Van azonban egy dátum, amelyet — úgy érzem —, sosem fogok elfelejteni — alijázásom napját. Nem is csoda, hiszen oly nehezen jutottam el ehhez a naphoz, oly sok reszketés, félelem, álmatlan éjszaka és keserves napját. Már teljesen kizártam a lehetetlentől vésszódott emlékezetembe.

Már teljesen kizártam a lehetetlentől, hogy alijázhatom, sokakkal együtt bele is törődtem a változhatatlanba és rezignáltnál állapototam meg, hogy befellegzett, ha csak... ha csak nem történik csoda. Ez a csoda megtörtént.

Amikor megkaptam az utlevelet és a kiutazási vizumot, nagy volt az izgalom a családomban és barátaim között. Több utazással összefüggő kérdés megtárgyalása mellett, szóba került a poggyász ügye is. Mit érdemes vinni és mit nem?

Parázs vita keletkezett, mert mindenki a javamat akarta és megértődött, ha kitűnt, hogy ajánlata nem a legjobb. Megvásároltuk a ládákat, beszeresem kitűnő lakatokat, majd biztonsági pántokkal veretem azokat körül. Mert ugye nem egyszerű dolgról volt szó: eddigi életem anyagiakban nem túl gazdag eredményét kellett becsomagolnom.

Indulás előtt három nappal beállított hozzám az ószipes, egy harcabsajszu sváb polgárral, aki hajlandó volt megvenni nehéz diófából készült hálószoza butoromat. Meg is egyeztünk. A könyvszekrény kivételével mindent elvitt. Az utóbbi butoradarába nem volt szüksége, mert — így mondta — ruha- és fehéreműt készlete kényelmesen elfér a két nagy szekrényben.

Fogtam a butorét kapott összeget és vettem érte egy ezüst „bzsomim bizlit”. Ez nem csupán kegytárgy, de legalább kétszáz gramm ezüst van benne, így hát komoly értékű tárgy számba ment azokban az időkben.

Valaki, aki elismert szaktekinély volt a tengeri szállításokban, megjegyezte, hogy a ládáim túl gyengék, nem bírják ki a hosszú tengeri utat és átrakódásokat. Ajánlotta, szerezzek be új masszív ládákat. Hátráltam még két nap az utazásig. Gondoltam, ha „vagyonom” megmentéséről van szó, semmi sem lehet túl drága. Találtam egy asztalost, aki kétszeres árért hajlandó volt sürgősen megcsinálni az új ládákat, bádogost, aki nem pléh, hanem vas-abroncsokat erősített rájuk. Wertheim-lakatokat vettem, hogy senki emberfia ki ne nyithassa azokat. A varrógép értéke ráment a ládákat, a pántok és a lakatok beszerzésére.

A könyvekre, konyhaberendezésre és sok egyéb holmira nem akadt vevő, azokat emlébe adtam Vikás barátomnak, aki a nehéz időkben „dublánsom” volt, acélból, hogy átvegye munkahelyemet a Birnfeld cégnél.

Cégetmől végkielégítés címén vásároltam néhány kiló zsirt, két pár nadrágot, játékmackót Noémának, tengeri betegség elleni pirulákat, egy hibás kristályvázát, és egy

kopott darócsonyvetet. Ot órával vonatindulás előtt barátaim elhatározták, hogy most már végrelegesen és visszavonhatatlanul csomagolni fognak. Mintha egy életen keresztül csak erre a pillanatra készülttem volna. Ünnepléses mozdulattal felemeltem a súlyos láda fedelét és egy percere elgondolkodtam: mivel is kezdjem?

Barátaim és rokonaim jóakaratan felretaszították. „Te csak ülj és pihenj!” — mondták. „Fárasztó ut előtt állsz, még szükség lesz az erődre.”

És én leültem tehetetlenül és idegesen az utazási láztól.

Barátaim csomagoltak. Micsoda csomagolás! A gyuródeszkát, a lavort, a súlyos, leptogzott zománcu pészachi edényeket, egy vászonzsákban husz kiló tojásos tarhonyát és laskát, házasságunk ideje alatt összegyűlt összes félretaposott kérgű cipőket, a megrongált gyerekkeszít, tíz csomag készletsülte, hat úres szodásüvevet, az édesanyim mellette sziliskin bundáját, amely családi örökségként szállt anyáról-leányra nemzedékeken keresztül és a pár nappal azelőtt kimult kanári madarunk üres kalitkáját.

Hátha megessz az Isten és sikerül majd az Igelet Földjén is szereznünk ilyen kedves kis állatkát.

Rubin fivérem egy lószörrel bélelt matracosot gyömöszölt a ládába minden erejével. Ki tudja — mondta gondterhelten —, lesz-e ott a pusztaságban min aludnotok?

A szállító kocsi megállt a kapu előtt, nem lehetett folytatni tovább a holmik gondos kiválogatását, kénytelenek voltunk lezárni a ládákat.

Mikor már eltettem a finom Wertheim-lakatok kulcsait, megérkezett régi, jó barátom, kezében két csomag elsőosztályu toalettpapírral. Nem sérthettem meg őt sem, kinvitáltam az egyik ládát, a tarhonya és a libamáj közé raktam az ajándékot.

— Ki tudja — mondta a barátom hátha...?

Két perccel a vonat indulása előtt indulunk ki a pályaudvarra. Lélekszakadva kapaszkodunk fel a zsufolt vagonra. De a tudat, hogy vagyonunkról, minden hasznos és fontos holminkról gondoskodtunk, megértette a fáradságot.

Három nappal később haion megérkezünk a haifai kikötőbe és négy héttel azután kiváltottuk poggyászunkat a vámházból. A tarhonya, a laska, a libaszir megavasodott. A sziliskin-bundát kivégezték a molylók. Szodás-üvegeim eltörték, a gyuródeszka használatatlanná repedt.

Csak a kitanosott cipők, a kanári-kalitka és a higiéniai jelzésű papír maradt épen. Ezeket eladtam és bentartam a Saár Alijából Haifára, hogy átadjam egyes címeken ismerőseim üdvözlétét.

Igy sikerült a vagyonmentési akcióm a polgári idősámítás 1950-ik esztendejében.

Állítólag olyanok is voltak, akik ezt jobban csinálták, mint én.

Hát nincs rá minden okom, hogy emlékezzek erre a dátumra?

Mezőcsáti musszozok találkozója

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). — A mezőcsáti munkaszázadok megmaradt, Izraelben élő bajtársai nemrég tartották meg bevonulásuk harminc éves évfordulója alkalmából rendezett találkozójukat a haifai HOH nagytermében.

Huszonnégy idős ex-muszos és családtag-

ták, hogy a kintveszett bajtársak nevét a Jád Vásemnél öröklék meg.

A Magyarországon élő és a nagyvilágban szétszórt, volt mezőcsáti musszozok többsége táviratilag, vagy levélben üdvözölte a találkozózt és fejezte ki együttérzését izraeli bajtársaival.

jai vett részt a meghatározó összejövetelen, amelyet Kovács Aladár bajtársuk kezdeményezett. A kintmaradtakról és az azóta elhunytakról dr. Sugár Gyula, az Uj Kelet cikkírója emlékezett meg.

A két század május 14-én indult el Mezőcsátról Ukrajnába és egy része ezernyi kinszenvedés után 1944 végén verődött vissza Magyarországra. A többieket Németországba vitték és a náboru végén, becsles szerint, 120-an maradtak életben. Elhatároz-

AKIK VISSZAJOTTEK UKRAJNABOL ... Ülő sor, balról: Kovács Aladár, Egon Ferba, Geescheit Gyula, Reich Zoltán, Vince Elemér, Roth Dezső, Geller Miklós, Glatstein Miklós, Perlmann Simon, Beck József.

Álló sor, balról: Blumberser Miklós, Brucker Imre, Szabó Imre, dr. Kadmon Zeev, Schweiger Samu, Hecks László dr. Laner Dezső, dr. Sugár Gyula, Rosenfeld Lajos, Schwarcz Béla, Weinberger Géza, Friedman József, Csillag Miklós és Ferenczi László.

- ★ SZORAKOZTATÓ HÉTVEG
- ★ ÁLOMSZERŰ NÁSZUT
- ★ ÜDITŐ, PIHENTETŐ VAKÁCIÓ
- ★ KELEMES, NYUGODT LÉGKÖR
- ★ BÁR, PÁZSITOK ÉS GYERMEKJÁTSZÓTÉR
- ★ TELJES LÉGHÜTÉS

Vannak még helyek a „Gálei Zohár” luxusszállóban, a Holt-tenger partján.

HELYRENDELÉS:
I.A., ROTHSCILD 66.,
telefon 625955
és „GALEI ZOHAR” hotel
telefon 057—96051

מכרז
גאלי זוהר
GALEI ZOHAR HOTEL

Jó lesz-e McGovern Izraelnek?

A demokrata elnökjelölt választások valószínű győztese nem mindig beszélt lelkesen Izraelről — Az amerikai zsidók nem egységesek McGovern támogatása kérdésében

Amerika elnökválasztásra készül és ahogy az a kortárs-hadjárat különböző szakaszaiban szokásos, a szavazatokra vadászó különböző jelöltek sokmindent ígérnek, amelyről megválasztásuk után elfeledkeznek. A jövő hónapban ül össze New Yorkban az amerikai Demokrata Párt elektori nagygyűlése, ahol megválasztják a párt jelöltjét, aki Richard Nixon elnökkel, a Republikánus Párt jelöltjével megmérkőzik, az Egyesült Államok elnöki székéért.

Hónapokkal ezelőtt, amikor megkezdődtek az amerikai Demokrata Párt belső előzetes választásai, (a választókkal bíró elektorok megszerzéséért) két potenciális jelölt nevére emlegették: az egyik Muskie szenátor volt (aki még Izraelbe is eljött, az amerikai zsidók szavazatának megszerzése érdekében), és Hubert Humphrey, volt alelnök.

Az utóbbi hetek folyamán azonban gyökeresen megváltozott a helyzet. Muskie neve lekerült a napirendről. Humphrey kénytelen minden elektorért elkészíteni harcot vívni, viszont magukat az amerikaiakat is meglepte az új csillag, George McGovern szenátor istóköszörü feltűnése és gyakran meglepetésszámba menő nagyarányú győzelme.

EGY ELNÖK-JELŐLT PORTRÉJA

Ki ez a George McGovern szenátor és „vagyis jö-e a zsidóknak és Izraelnek?”

Eisenhower elnöksége, vagyis a Szináj-hadjárat idején parlamenti képviselő volt és 9 évvel ezelőtt Dél-Dakota állam képviselőjében került a szenátusba.

Még politikai ellenfelei is elismerik, hogy McGovern egyenes, tisztességes és becsülts ember. „Akihez kevés hasonló található az amerikai közéletben”. Csak hogy az 50 éves energikus és következetesen liberális felfogású szenátor, egyáltalán politikus is. Jól tudja, hogy hol, mikor és milyen összetételű közönség előtt mit kell mondania, milyen formában, vagyis milyen hangot kell megütnie.

Az utóbbi választási beszédei során feltűnően, gyakran szélsőségesen Izrael-barát hangokat üt meg McGovern, akinek komoly esélye van arra, hogy Nixon ellenfele legyen.

Általában Izrael-barátként ismerik McGovern-t. A Szináj-hadjárat után 73 demokrata parlamenti képviselő között volt, akik felszólították Eisenhowert, követelje Nasszertől, hogy

még mielőtt Izrael kiűrti a megszállt egyiptomi területeket, kötelezze magát a szabaddíjazás biztosítására a Szezi-csatornán és a Tírán-szorosban, beleértve az izraeli hajókat is. Később a szenátusban nyíltan támogatta azokat a javaslatokat, amelyek Izrael és arab szomszédjai közötti közvetlen békétárgyalásokat szorgalmazták.

A RÉGI BŰNÖK

Nem sokkal a választási kampány megindítása előtt közel két éve, McGovern hírtelen más hangokat ütött meg, amelyek elégedetlenséget okoztak az Izrael-barát körökben. McGovern ugyanis a következőket mondta az izraeli szempontból nagy jelentőséggel és fontossággal bíró több lényeges kérdésben: Jeruzsálem számára legjobban megoldás lesz, ha nemzetközileg nyilvánítják, ami pedig a határokat illeti, Izraelnek az összes területéről ki kell vonulnia, kivéve néhány lényegtelen határkiigazítást. A Golán-fennsík semleges zónának kell nyilvánítani és nemzetközi haderőt kell létesíteni az UNO békehadserge néven. Ezeket a bék-katonákat a jövődéli határ mindkét oldalán létesített állásokba kell vezényelni, az esetleges határvillongások megakadályozása végett.

McGovern támogatta az Izraelbe irányuló fegyverszállításokat, azonban még nem felejtették el, hogy 1970 június 20-án elhangzott beszédében követelte, hogy csak az esetben szállítsanak Izraelnek Phantomokat, ha Jeruzsálem kötelezi magát, hogy amerikai repülőgépekkel nem támad arab területeket. Hozzátette, hogy ha Amerika megfékezi Izraelt, akkor sikerül visszaszereznie az arab államok bizalmát. McGovern kijelentette még, hogy az amerikai megszigorításokért cserében az arabok kötelezik magukat, hogy megszüntetik a formális háborút Izraellel. Később azonban hozzátette, hogy ez az arab lépés nem is annyira fontos, mint az, hogy első, békéltető lépésként Izrael (a kifulladászó háború idején) megszüntesse a légítámadásokat. Az arab menekült problémával kapcsolatban McGovern azt a nézetet vallotta, helyesen teszi Izrael, ha megkezdi egy külön pénzalap-felállítását, amelyből azokat a menekülteket kártalanítják, akik valamilyen ok miatt nem tudnak visszatérni Izraelbe. Nemesak az arab vagyon, hanem „az arab pszichológiai veszteségért is” kárpótolni kell

a menekülteket — McGovern nézete szerint. **KAPÉLVEL A FEJÉN ZSIDÓ TEMPLOMBAN**

Az utóbbi hetek folyamán azonban ismét egészen más hangot üt meg McGovern, aki Los Angelesben kortesbeszédét kápelivel a fején mondta el az egyik zsidó templomban.

Izraelnek a nagyszabású gazdasági támogatás mellett nagyméretű katonai segítséget is kell nyújtani, még hozzá minden politikai előfeltétellel, vagy kikötés nélkül. — jelentette ki a szenátor, majd hozzátette, hogy Amerikának kötelessége segíteni Izraelt a szovjet olék befogadása terén.

Beszédére a következőkkel kijelentéssel tett rá koronát: Az Egyesült Államok kötelessége

elismerni Jeruzsálemet, mint Izrael fővárosát és haladéktalanul a fővárosba költöztetni a nagykövetséget. Mi több: „Igérem, hogy megválasztásom esetén én leszek az első amerikai elnök, aki hivatalos látogatást tesz Izraelben” — mondotta.

A zsidó szavazatokért folytatott kortes-beszédekben gyakran említi izraeli közéleti személyiségek, mint Teddy Kollek, Dávid Ben Gurion, Mose Dáán és nem utóljára Golda Méir miniszterelnök nevét. Egyik utóbbi beszédében kijelentette: „Biztosra veszem, hogy a tehetős Teddy Kollek polgármester idején, a zsidók és arabok javát gyarantáló szolgáló romhamos fejlődésnek indul Jeruzsálem.”

Politikai ellenfelei természetesen könyörgő-főnöknek nevezik, támogatói azonban azt állítják, hogy „McGovern azért nem ismerje jól az izraeli-arab problémát.”

ZSIDÓ KÖRÖK FENNTARTÁSAI

Mindenesetre tény az, hogy azok az amerikai zsidók, akik a Demokrata Pártra szavaznak, nagyrésztben haitlandok hinni abban, hogy McGovern őszintén megváltoztatta nézetét. Az is tény, hogy a szenátor következő-következően küzd a vietnámi háború megszüntetéséért, a munkanélküliség és a naemérvül nyomor felszámolásáért, sőt speciális családi problémákra is kiterjed a figyelmé. Támogatja a felesleges lakosság-szanorulat megakadályozására vonatkozó törvénykezést, a magzatelhárítást, de hevesen ellenzi a nők magzatlanítását. „A magzatehárítás kizárólag az aszsony és a kezelő-orvosnokok az ügye” — mondotta egy alkalommal.

Az Izrael-barát köröket — McGovern utóbbi nyilatkozataitól függetlenül — még két tényező aggasztja: McGovern követeli az amerikai hadügyi költségvetés drasztikus csökkentését, amely maga után vonja, hogy elvezényli a Földközi-tengeren cirkáló „hatodik flotta” egy részét, amely így elveszti elrettentő erejét. McGovern követeli még az amerikai csapatok

totális kivonását Vietnámból és az Egyesült Államok különböző nemzetközi vállalati kötelezésekének a törlesztését. Másrészt McGovern ismételt hangoztatja, hogy Izraelt nem lehet összehasonlítani Dél-Vietnámmal, s az Egyesült Államok feltétlenül támogatja Izraelt. Az aggodalmaskodók rámutatnak arra, hogy ha McGovern-nek megválasztása esetén sikerül ezt a két tervét megvalósítania, akkor nem lesz elég ereje ahhoz, hogy elrettentse a Szovjetuniót Izrael-ellenes, drasztikus lépésektől, — még akkor is, ha ez a komoly szándéka.

ROBERT KENNEDY LÁNYA — AZ EGYIK KORTES

A new-yorki 42-ik utca egyik 24 emeletes épületében lévő főhadiszállásáról „ostromolták” az utóbbi hetekben McGovern New York közel 3 millió főnyi lakosságát. Június 20-án lesz ugyanis New Yorkban a Demokrata Párt elektorainak megválasztása és az innen származó 278 választó-képviselőnek döntő sulya és beleszólása van az elnökjelölési küzdelemben. McGovern-nek sikerült fontos kortesre szert tenni Catheline Kennedy, a meggyilkolt Robert Kennedy szenátor 20 éves lányának személyében, aki Brooklynban és Bronxban igyekszik híveket szerezni számára.

Csak hogy a bájos, meggyőző beszédű és külsejű Catheline Kennedy is zavarba került, amikor az egyik hallgatója megkérdezte tőle: „Milyen politikát folytat McGovern Izraellel kapcsolatban? Vajon hozzájárul ahhoz, hogy Izrael megtartsan olyan területeket, amelyeket a hatnapos háborúban megszálltak?”

„A helyzet a következő... — dadogta a fiatal lány — azt mondtam ugyanis, hogy... az igazat megvallva nem ismerem az álláspontját.”

McGovern azonban tudja, hogy mit akar: „Teljes mértékben, minden fenntartás nélkül támogatom Izraelt — mondotta, majd hozzátette: Most pedig térjünk át egy fontosabb problémára, a Demokrata Párt-apparátussal való együttműködésre.”

SOKSZÁZ ÜGYVÉD KÖVETELI A MAMMUT IRODÁK ÁLLAMI MUNKÁINAK IGAZSÁGOS FELOSZTÁSÁT

Nem hajtják végre az igazságügyminisztérium által kinevezett bizottság javaslatait — Nyolcszáz ügyvéd jelentkezett állami vállalatok jogi teendőinek ellátására, de csak tizenkettő kapott munkát

A kincstár által fizetett ügyvédi honoráriumok kérdése nem a Vitkon-bizottság határozatával kerül először napirendre, 1969 májusában a kormány, Mose Nacht, a bíróságok igazgatójának vezetésével, bizottságot nevezett ki azoknak a kritériumoknak a megállapítására, amelyek szemmel tartása mellett a kormány, a különböző állami hivatalok és közéleti társaságok jogtanácsost választanak és honoráriumot fizetnek. A bizottság, amelynek tagjai között volt Cvi Terlo igazságügyi államtitkár, Jákov Szálmán, az állami vállalatok központi vezetőségének igazgatója és Jichák Gánon ügyvéd, első lépéseként automatikusan két évvel meghosszabbította a már érvényben lévő szerződéseket. A bizottság kötelezte az állami és közéleti vállalatokat, hogy minden megállapodás előtt vizsgálják meg a szobanforgó ügyvéd speciális felkészültségét, csakis szükséges esetekben forduljanak hozzájuk jogi tanácsért, gondoskodjanak arról, hogy az említett ügyvéd személyesen és a vállalat által meghatározott időpontban álljon a rendelkezésére és ami talán a leglényegesebb: egyezzenek meg minél nagyobb számú ügyvéddel foglalkoztatni. A szándék nyilvánvaló volt: nem akarták, hogy a busás haszonnal járó sok munka maroknyi kivételzett ügyvéd kezébe kerüljön

fál Petrochimium, Netivé Ajalon, Kebele Cion.

- Herman - Pinkusz - Schwartz - Peled ügyvédek: El Al, Hachevra Láfituach Migdál Háemek, Agrexco, Arkijá.
- D. M. Schlossberger ügyvéd: Sérut Neft kft., Afridár, Handasza Vohátpálé Lejzsráel, a Timnai Rézbánya, Káv Mocrá-Delek.

Két, vagy több állami vállalat jogtanácsosa a következők: Báruchstein és társai, Piron-Sápirá, Goddard és Efrát, Avitár Le vin, Szálo Wolff, Ervin Simron, Hurwitz és társai, Árje Pinczuk és S. Friedmann.

ALKUDOZÁS ORIASI HONORÁRIUMOKRÓL

A rövid vizsgálat megállapította, hogy a különleges ügyvédi beavatkozásért rendkívüli honoráriumokat hajtának be az állami, vagy a részben állami vállalatoktól. A közelmúltban például a Cádok-féle ügyvédi iroda (amelynek Chájim Cádok képviselő, volt kereskedelmi miniszter, a Kneszet külügyi- és hadügyi bizottságának az elnöke a társlajdonosa) lebonvított egy 50 millió dolláros kölcsönügyletet a Tfáchtól és egy svájci építkezési bank között. A szerződés elkészítéséért 200 ezer font honoráriumot kapott. Dávid Táne, a Tfáchtól igazgatótanácsának elnöke, ezzel kapcsolatban a következőket mondotta: Ez az összeg csak egy ezrelékét képezi a kölcsön összegének és még mindig vita tárgyát képezi...

A Piron-Sápirá ügyvédi iroda 200 ezer fontot követelt a „Chimicháim Ufoszfátim Lejzsráel” (Izraeli vegyipari és foszfátművek) bevezetéséért és csak a közéleti vihar nyomában sikerült a kormánynak az ügyvédi honoráriumot 150 ezer fontra lenvonnai. Jákov Simson Sapira, annakidején cégtárs volt ebben az ügyvédi irodában. (A miniszter már kivált az irodából, amikor miniszterre nevezték ki és helyét fia vette át.) A Netivé Neft ügyi kirobanásakor kitudódott, hogy ennek az állami vállalatnak a vezérigazgatója (Mordecháj Friedmann) annakidején a Continental nevű magán-közlépfel-táró vállalatát a PironSápirá ügyvédi iroda segítségével jegyeztette be, amikor a jelenlegi igazságügyminiszter még aktív társ volt (a miniszter kinevezése előtt) az ügyvédi irodában.

Amikor később ezt Sapira igazságügyminiszter szemére vetették, kijelentette, hogy az iroda sokrétű elfoglaltsága miatt nem tudott erről a tranzakcióról, annak ellenére, hogy nem egy alkalommal „kistárs”-nak nevezte Piron ügyvédet. Friedmann később átadta a jogi teendőket a Szalomon-Lifschitz ügyvédi irodának, amely szintén a „jogászok exkluzív klubjához” tartozik.

EGY IRODA CSAK EGY VÁLLALATOT KÉPVISEL

Hosszas viták, tanácskozások és megbeszélés után a Nacht-bizottság elhatározta, jóváhagyja annak a 63 jogtanácsosnak a működését, aki egyetlen állami vállalat ügyével

foglalkozik, de 20 állami vállalatnak nem engedte meg, hogy fenntartsa kapcsolatát állandó ügyvédjeivel. A bizottság azzal érvelt, hogy ezek az ügyvédek túlságosan nagyszámú klientúrával rendelkeznek. A Nacht-bizottság többek között, felkérte az olyan nagy állami vállalatokat, mint az Agrexco, Chimicháim Ufoszfátim (Vegyí és Foszfátművek), Mifálé Toválá (állami szállítványozási vállalat), Sikun Ufítuach Lejzsráel (Izraeli építkezési és Fejlesztési Társaság, Aldá és Áltám (Finommechanikai Vállalatok), Mifálé Jám-Hámélach (Holttengeri kálisómfűvek, valamint hasonló mammutvállalatokat, hogy cseréljék fel külső jogtanácsosaikat.

A bizottság további határozatában felszólított hat nagy állami céget, hogy ossza fel a munkát több ügyvéd között (az intézkedés folyamán további 25 ügyvédi iroda kapott megbízást. Az új állami cégekkel kapcsolatban a bizottság nyolc ügyvédi iroda állandó jelölését hagyta jóvá — a kormány által megállapított új feltételek szerint.

A gyakorlat azonban megbonyolította, hogy a bizottság javaslatait elsősorban az új vállalatok ügyvédjeivel kapcsolatban javították végre, viszont a bizottság által javasolt ügyvéd-csere, vagy az ügyvédi munkák felosztása, feltűnően lassan folyik, sőt bizonyos esetekben semmibe veszik a Nacht-bizottság javaslatait.

AZ ELÉGEDETLLEN ÜGYVEDEK AKCIÓJA

A történet nyomán ismét forrongás indult meg az ügyvédek körében. Ennek az elégedetlenségnek feltűnő jelei megtaláljuk abban a levélben, amelyet Mose Aridor televízió ügyvéd küldött néhány héttel ezelőtt az igazságügyminiszternek: Ezennel felhívom a figyelmet elégedetlenségünk kifejezésére mellett arra, hogy fokozódik a megélhetésünkre vonatkozó gazdasági megkülönböztetés közöttünk és a jogászok egy szűk, zártkörű csoportja között, amelynek kitűnő kapcsolatai vannak a hatóságokkal... Másfél éve kezdte meg működését az az állami bizottság, amelynek megbízata szerint módozatot kellett találnia az állami vállalatoknak nyújtott ügyvédi tanácsadás és más jogi segítség rendezése tárgyában. Több mint 800 képzett ügyvéd jelöltette magát a bizottságnál. Ma már mindnyájan tudjuk, hogy csak 12 kis állami vállalat ügyeit bízza más jogászokra, vagyis valóban ez lényegtelen, minden gyakorlati fontosságát nélkülöző lépés.

Aridor ügyvéd nem érte be a levélírással, hanem felkérte az igazságügyminisztert, tudassa vele, hogy az állami vállalatok által foglalkoztatott ügyvédeknek mennyi honoráriumot fizettek az utóbbi években. Ezzel párhuzamosan követelte független közéleti bizottság felállítását, amelynek az lenne a feladata, hogy elossa az ügyvédi megbí-

(Folytatása a 15. oldalon)

Hangoskodó kis csoportok az izraeli szélsőbaloldalon

MIT AKAR A »MÁCPÉN« A »BALOLDALI SZÖVETSÉG« ÉS A »SZIÁCH«?

Soha nem volt az izraeli szélsőbaloldal úgy szétforgócsalva mint most, öt esztendővel a hatnapos háború után. Kezdetben volt a „Macpén”, aztán kialakult Jákov (Kuba) Ríftin „Baloldali Szövetség”-e, végül a „Sziách” (Szmal Jiszraéli Chádás, Izraeli Új Baloldal) nevű szélsőséges miniatűrű létrehozása.

Ami közös a három csoportosulás között, hogy lényegében leszorultak az izraeli közélet térképéről annak margójára, s olyan kevesen vannak, hogy inkább csak a hangjukat hallatják, tényleges hatáserővel nem rendelkeznek.

Az is közös vonás hogy e három baloldali mozgalmaszágban a családostok tömörülnek. Egyesek a kommunista pártban, mások a cionista munkásmozgalom balszárnyában, esetleg Uri Avnérben csatlakoztak, a most új ideológus utáni kutatva, jutottak el a három szélsőbaloldali csoport valamelyikébe.

Megjegyzendő, hogy az izraeli szélsőbaloldal igyekezett kapcsolatot találni európai eszmetársakkal, onnan várták az ideológiai elsősegélyt. Mindenek előtt az új-trocskistákkal érintkeztek. Ez a csoport Párizsban szervezte meg világ-központját, s valóban hatást gyakorol számos ország utkereső baloldali ifjúságára.

A külföldi kapcsolat-keresés közben a forrófejű izraeli „új-baloldali” tagjai nem határozták el magukat hermetikusan a különböző arab felszabadítási mozgalmaktól sem. Megemlítjük például Maxím Gilánt, a költőt — azelettél Tel Avívban élt, most Párizsban található —, aki tucatnyi hivatásos „Kezdeményező erő” névvel szervezett mozgalmat néhány évvel ezelőtt.

Maxím Gilán nem volt marxista viszont nagyon jó kapcsolata alakultak ki az izraeli „El Árd” nevű arab szélsőséges mozgalommal. Az izraeli biztonsági hatóság betiltotta az „El Árd” mozgalmat, amelynek vezetői fedőszerveket tekintették a „Kezdeményező erő”-t, s annak sorában folytatták tevékenységüket — a jóhangos arab-izraeli együttműködés jelszavait hangoztatván.

A „Macpén” inkább a londoni szélsőbaloldallal építette ki kapcsolatát. Két izraeli macpénista már évek óta az angol fővárosban él, kiadnak egy kis lapot, amely a politikai pornográfia eszközeivel gyalgizza Izraelt, hadseregünket, s minden módon próbálják aláásni külföldi tájékoztató szolgálatunk tevékenységének sikerét.

Módszerük annyira szélsőséges, hogy utóbb az izraeli Macpén-tagok is kénytelenek voltak elhatárolni magukat ettől a londoni kiadványtól.

Látszólag a „Baloldali Szövetség”-nek van a legösszegyurtabb ideológiája. E mozgalom élén Jákov (Kuba) Ríftin, a Macpém volt Kneszet-képviselője áll, aki a Szovjetunióval való jó kapcsolatokat látja jövőnk zálogát. Aktivitása főként ezen a síkon nyilvánul meg. Vezető tagja az izraeli-szovjet baráti ligának, nemrég Moszkvában járt és ott hatodrangu közéleti férfakkal tárgyalt.

Határozottan Jákov Ríftin, nagyhangú nyilatkozatot adott a sajtónak. Azt nyilatkozta, hogy a Szovjetunió részéről semmi akadály a barátkozásnak, csupán egy feltétel nélkül, valamennyi elfoglalt területtel, s akkor a Kremel visszaköszön nekünk. Addig is, Ríftin és néhány társa egyoldalúan „köszönget” a Kremel gazdáinak.

Felvetődik a kérdés, hogy miért ennyire gyökerelének az izraeli szélsőbaloldali mozgalmak?

A válasz egyszerű. Azért, mert nem gyökereznek a hazai valóság talajába. Külföldi ideológiákkal operálnak azoknak a tevékenységük alkalmazni az izraeli események által felvetett kérdésekre.

Nos, az izraeli közélet sajátos törvényei nem teszik lehetővé az ilyen mozgalmaknak, hogy tömegekhez jussanak, mert a tömegek elfordulnak e mozgalmak igeiherdőtől.

Márpedig tömegek hiányában csak egy lehetőségük marad, azzal élnek is. **A hangoskodás.**

AZ ELFELEJTETT MICPE RIMON

A negevi kisváros lakosai olékat és fejlesztést követeltek a múlt heti tünetések során
— A fiatalok elöltöznek, új lakosok nem érkeznek

Egy egész városka sztrájkolt a múlt héten. Nem a nyomor és nem a munkanélküliség miatt, de mindenesetre az illetékes állami hivatalok nemtörődősége és közönye ellen. Micpe Rimon lakosai eltorlaszolták a város mellett elhúzódó Beér-Séva — Ejlát országutat. Bezárták a közintézményeket és az üzleteket, sőt a posta sem működött.

Amikor a rendőrség a délelőtti órákban kiszállt, a városka lakói nem vitakoztak, az ellenállásnak semmi jelét nem mutatták, s hagyták, hogy a rendőrök eltávolítsák az egyébként is szimbolikus torlaszokat. A városka lakói autókra ültek és a környéken található mindenféle típusú járművekből álló furcsa karaván indult Jeruzsálembe. A Kneszet előtt esendes tüntetést rendeztek, színes röpcédulákat osztogattak, amelyeken további munkahelyek létesítését, lakások építését és új lakosok, érds: új olék Micpe Rimonba történő irányítását követelték.

Mi történt ebben, a Beér Sévától 80 kilométerre délre, a negevi hegység 1000 méter magas pontján, a szinpompás és vadregényes Rimon-katlan peremére épített városkával és 2500 lakosával, hogy ilyen eszközök folyomadtak?

ELVITTEK AZ ORSZÁGUTAT

Amikor 16 évvel ezelőtt az első fabarakkokat felállították, az építőmunkásokból álló alkalmi légió számára, még úgy látszott, hogy fényes jövő vár az Ejlátba vezető egyetlen országút mentén épülő városkára. Néhány évvel később azonban a szerencse elpártolt Micpe Rimontól, mert megépítették Dimonán és a Szdom déli részén Ejlátba vezető Áráva-országutat. Az 50-es évek derekán Micpe Rimon építését nem tervezték elegendő előrelátással és perspek-

tívával. Az ország déli kikötőjéhez vezető országút „megszokott” a városkától és vele együtt elmaradtak az átutazó kirándulók és turisták tizezrei, akiknek számára kioszkokat és vendéglőket építettek, s akiknek részben az lett volna a „feladata”, hogy eltartják a városka lakóinak egy részét.

Miközben Kirját Gát, Dimona és Árad rohamosan fejlődött, Micpe Rimon a lassu „de biztos” elnéptelenedés közepette állandóan cserélte lakosait. Az sem sokat változtatott a helyzeten, hogy ez a városka a 60-as évek elején egy szokatlan kísérlet objektumává vált: Micpe Rimon rövid időre a világ első és talán az egyetlen kooperációs alapon működő városa lett.

SZETMALLANAK AZ ELSŐ BARAKKOK

Éveken át ez a városka volt az egyetlen hely Izráelben, ahol az üres lakások száza (bizonyos időben 300 lakás) várta lakót. Ma súlyos lakásmizéria van Micpe Rimonban, ahol lakhatatlanná váltak a sebítben épített, előregyártott aszbeszton elemekből épített első házak. Másfél évtizeddel ezelőtt szűkreszabott lakásokat, úgy hogy az állandóan szaporodó népes családok számára kénytelenek voltak két lakásból egy lakást csinálni, hogy megakadályozzák a nagy családok és ezzel együtt, a munkaezők és adófizetők elköltözését.

Ma is vannak üres lakások Micpe Rimonban, amennyiben lakásnak lehet nevezni azokat a szűk és levegőtlen helyiségeket, amelyekbe beesik az eső és amelyeknek maladozó falai között az itteni kemény telegen (minden évben hó van) vígan fűtőül a szél. Az utóbbi években néhány tuat új lakás épült a városkában, azonban ezeket a kör-

nyéken lévő különféle vállalkozások és telepek kivételzett dolgozói foglalták el.

Nem a városka vezetői hibásak abban, hogy már évek óta egyhelyben topog Micpe Rimon „iparnegyede”, ha annak nevezhetjük azt a 2-3 üzemet, amely krónikus munkáshiánnyal küzd. Legutóbb arról volt szó, hogy a hiszdrutai Kur vállalat nagyobb üzemet nyit. A terv és a vele kapcsolatos fejlődési és fejlesztési kilátások azonban kutba-estek, mert helyettük Kirját Smonán épült fel a vállalat, amelyhez sok reményű fűzték Micpe Rimon vezetői.

EGY BIZOTTSÁG, AMELY NEM MŰKÖDIK

A városka mindenkor vezetősege állandó beadványokkal ostromolta a jeruzsálemi kormányhivatalokat, a Hiszdrut és más közéleti szektorok központjait, azonban, azonkívül, hogy mintegy két évvel ezelőtt kineveztek egy azóta is télenkedő bizottságot, mi sem történt Micpe Rimon jövőjét illetően.

A városka első lakói a Negevi meghódítására készülő idealistákból és kisebb mértékben kalandorszámabamból, vállalkozó szellemű fiatalemberekből állott. Ezek közül ma már csak kevesen laknak a klimatikus levegőjű Micpe Rimonban. Lakosainak többsége most észak-afrikai és romániai származású „régii” olékból áll. Ezek közül is sokan csak azért nem költöznek el a városból, mert nincs pénzük új lakást vásárolni, vagy bérelni.

A bizonytalan gazdasági helyzet, a kilátástalan jövő, valamint a helyi intrikáktól és nem mindig pozitív pártközi fogásoktól szétűző lakosság kénytelen volt rá a mult-

MICPE RIMON

Az első általános sztrájk egyik eredménye: modern templom, előtte a hősi halottak emlékméce

AZ ÚJ KÖVETELESÉK

heti drasztikus módszert választani.

Nem ez volt az első eset, hogy Micpe Rimon lakosai kénytelenek voltak kiállni a barrikádra, elszánolni a városukat és tüntetni a kormányhivatalok nemtörődősége ellen. A 60-as évek derekán, amikor az Áráva-országutat megnyitották és a városka fejlődése leállt, tüntettek, jobb lakásokat követeltek és még néhány, ma már furcsának tűnő elemi dolgot: építsenek Kupát Cholim rendelőt, elemi-iskolát, óvodát, szövetkezeti boltot és egy kis kereskedelmi központot. Addig ugyanis naponta a Szde Bokérben lévő iskolába vitték a gyerekeket, aki pedig orvosi segítségre szorult, az kénytelen volt Beér Sévára utazni (Dimona még nem létezett). Szde Bokérben volt a legközelebbi postahivatal — és általában a mindennapos elintézési dolgok miatt Beér Sévára kellett utazni, amely olyan távolságra fekszik Micpe Rimontól, mint Tel Avivtól. Akkor késettették el az első utcákat is.

Ma már van Kupát Cholim rendelője, elemi-iskola, óvodája, szövetkezeti boltja, sőt két kereskedelmi központja Micpe Rimonnak. Az utcái szélesek és a legnehezebb időjárásban is járhatók. A legszükségesebb közszolgáltatások megteremtését azonban egyetlen különlegesen érdekelt minisztérium segítségével réven harcolta ki a városvezetés. Most, amikor a múlt héten tüntettek, már középiskola felállítását is követelték a lakosok, akik nem akarják, hogy gyerekeik a zimankós télen és a forró nyári napokon a távoli Szde Bokérba utazzanak naponta.

Az 1969. évi választások óta a Máaráchhoz tartozó Cvi Cházán állt a községtanács élén. Ez tény sem sokat változtatott Micpe Rimon és lakosai, valamint a városka vezetői helyzetén, mert Jeruzsálemben „továbbra is fűtölnek” rájuk.

FUCHS ÁVRAM

Az izraeli légiipar fokozatosan bekapcsolódik a nemzetközi üzleti életbe

Az Áráva-201 szép sikert aratott a hannoveri légiszalomban

A németországi Hannoverben a múlt hónapban megrendezett légiszalon tulajdonképpen egy korszak befejezését jelentette az izraeli légiipar számára, amely ezúttal nem a demonstratív jellegű tevékenységre, hanem inkább az eredményes kereskedelmi aktivitásra fekteti a súlyt.

Az izraeli légiipar igazgatósága elhatározta, hogy a jövőben összhangba hozza az előállított repülőgépeket az irántuk érdeklődést tanúsító államok szükségleteivel, ahelyett, hogy a kitermelt repülőgépeket évente egyszer, vagy kétszer nemzetközi kiállításokon demonstrálja.

A KIRAKATBÓL — A PIACRA ...

Alig két évvel ezelőtt határozta el magát a fiatal izraeli légiipar arra, hogy a potenciális vásárlók érdeklődésének fókuszába állítja magát. Addig a légiipar félig-meddig „a föld alatt” végezte tevékenységét és gondot fordított arra, hogy minden adásvételi szerződésben ott legyen a titoktartást biztosító cikkely. Attól tartott ugyanis, hogy ellenséges tényezők esetleg aláaknázhadják az ügyeket.

A tavalyi párizsi légiszalon, amelyet a Le Bourget-repülőtérén rendeztek, valamint az idei hannoveri légiszalon után, az izraeli légiipar vezetői kijelentették, hogy ezzel átmentünk a kirakatból a piacra.

A legutóbbi hannoveri kiállítás komoly sikert jelentett az izraeli légiipar számára. Az Áráva-gép katonai változata, az Áráva-201 igen nagy érdeklődést váltott ki Hannoverben. A világ egyik legjelentősebb re-

pülőgépi szaklapja, az Aviation Week azt írta a hannoveri szalon összegezésében, hogy az Áráva nélkül ez a rendezvény szokványos és unalmas lett volna.

Rövidesen három németországi küldöttség jön Izráelbe, hogy tüzesebb vizsgálat tárgyává tegye a hannoveri szalon keretében kiállított izraeli légiipari termékeket.

AZ IZRAELI GEP ELŐNYEI

Az Áráva-201 jó tulajdonságai közé tartozik, hogy aránylag igen rövid és rossz minőségű kifutópályákon is képes a fel- és leszállásra. A szalon lezárása után a gépet néhány napig a német légihaderő szakértői vizsgálták az egyik katonai támaszponton és utána jelentést nyújtottak be az illetékes kormánytényezőknél. Innen a gép, a pilótákkal együtt egy más európai államba folytatta útját, ahol szintén szakértők vizsgálták meg és a legnagyobb foku meelégedésüknek adták kifejezést. A kedvező véleményezés más államok által előállított hasonló típusú repülőgépekkel való összehasonlítás eredménye volt. Azt sem hagyták figyelmen kívül, hogy az Áráva ára valamivel alacsonyabb két más, hasonló típusnál.

A hannoveri szalonban nagyszabású nemzetközi ügyleteket kötöttek. Az izraeli pavilonban állandóan nagy volt a forgalom egymásnak adták a kilincset a különböző államok katonái, illetve légügyi attaséi, akik érdeklődéssel szemlélték az Áráva ultramodern elektronikus berendezéseit. Még a szovjet szakértők is hosszasan, figyelemmel tanulmányozták az izraeli légiipar leányvállalatát, az ELTA által készített uiszerű jelzőberendezést. Még az arab küldöttek is látogatást tettek a izraeli pavilonban.

Dáni Sápír, a légiipar vezető próba-pilótája, igen tetszetős mutatókat demonstrált a közönség előtt: sikerült megállítania az Árávát alig 70 méteres futás után. A Commodore-Jet nevű „igazgatói gépével” Dáni Sápír akrobata mutatványokat végzett, ami miatt az izraeli pavilon vezetőinek több alkalommal pénzbírságokat kellett fizetniük, mert a pilóta a megengedettnél nagyobb légiteret használt, hogy bemutathassa a Commodore-Jet minden jótulajdonosságát.

MIRE JÓ AZ ÁRÁVA?

Az Áráva gép katonai változata 12 különböző célra használható: csapatszállítás, ejtőernyősök leszállítása, mozog felügyelet a földön lévő célpontok felett, de mint repülő tanker, ambulans, valamint más feladatokban is megállja a helyét. Jelenleg négy fejlődő állam (Dél-Amerikában, a Távol-Keleten és Afrikában) tanúsít komoly érdeklődést a gép iránt, s az egyik már közölte,

hogy 15 Árávát akar rendelni. Egy más állam azt a javaslatot tette, hogy az izraeli légiipar alvállalatot létesítsen területén.

Az export megkezdése előtt azonban a légiipar az izraeli légihaderő rendelkezésére bocsátja az Árávát két östípust, hogy a légiipar szakértői megtehessék észrevételeiket és ezek figyelembe vételével további korszerűsítéseket hajthassanak végre az Áráván.

Az első polgári „ügyfél” az Arkia belföldi légitársaság lesz, amely belső vonalakon 20 utast szállít az Áráva gépeken.

Az Áráva iránt érdeklődést tanúsító fejlődő államok az első stádiumban szintén a légihaderő igénybevételével, akarják kipróbálni az Árávát. Az a tény, hogy a gép igen rövid kifutópályákon képes fel- és leszállni, arra vall, hogy ilymódon megoldható lesz több külföldi légihaderő operatív és anyagi problémáikja. A helikopterek ugyanis igen drágák, míg a nagy szállítógépek nem minden esetben felelnek meg azokra a célokra, amelyekre az Áráva felhasználható.

A terv szerint 1973 végéig az izraeli légiipar 17 Áráva gépet állít elő. Miután a gép megkapta az amerikai légügyi hatóságok hivatalos engedélyét, most már semmi sem akadályozza annak szabad árusítását a nemzetközi piacon. A siker persze az izraeli légiipar kereskedelmi rátermettségétől függ.

A hannoveri szalon nyomában az izraeli légiipar most két nemzetközi versenypályázaton vesz részt, amelyeket Európában írtak ki „igazgatói gépek” megvásárlására. A légiipar a Commodore-Jet géppel áll ki, amelynek ára egymillió dollár körül mozog. Kilátás van arra, hogy a légiipar két hónap múlva adja el az első ilyen gépet egy amerikai nagyiparosnak. Remélik, hogy a Commodore-Jet eladása idővel elérí a 20 százalékos az ilyen kategóriájú repülőgépek amerikai piacán.

ATTENTION! ATTENTION!

UJ OLÉ — használja ki a lehetőséget!

3 EVIG BEHOZHAI VAMMENTES ARON
(katonáknak, diákoknak 3 év után is). Ujjonnan érkeznek 6 hónapig nagyobb kedvezmények. • VILÁG-MARKAS TELEVIZIOI, rádió-patent, mixert, MOSÓ-GEPEKEI, DIOLEN FUGGONYI, eredeti perzsaszőnyeg, gázkálybát. • GYORS SZALLITAS. • R. M. Aser • Tel. 62-49-45

SHARON T. A. ALLENBY 93

The Werner family

Steven Nadasi epikus regénye a magyar zsidóság tragédiájáról

Két világháború, a vészévek, a „fel-szabadulás”, a Rákosi-rézsím, az 56-os forradalom — a magyar-zsidó történelem legtragikusabb félélszadát eleveníti fel Steven Nadasi (dr. Nádasi István) félélmetes galúti regénye, amely néhány hónappal ezelőtt jelent meg, angol nyelven, a new-yorki Vantage Press kiadásában. Habár a szerző, hiszen a formalitásokhoz, hangsúlyozza a fedőlapon, hogy képzetelebeli személyekről és eseményekről ír, a beavatott kortárs, a történelmi szemtanú nem téveszthető meg. Wernerék, ez a jellegzetes, vidéki polgári zsidó család, éppen úgy, mint a könyv többi hőse, kevés kivétellel, élő figurák, és a regény, ha nem is teljességében, de lényeges vonatkozásaiban, személyesen átélte élményre, sőt tulzatosan részletes életrajzi adatokra épült. Ezt tudom, a családfejt, „Werner Márton”, a néhány évvel ezelőtt 95 éves korában Haifán elhunyt Neumann bácsit, az idealista, talpig becsületes, dolgos, magyar-zsidó mintaképet, személyesen ismerem.

A szerző grandiózus feladatra vállalkozott. Kanadában írta meg könyvét, bizonyos történelmi távlatból, nyilván valami ellenállhatatlan lelki kényszer hatása alatt, egy nagy epikus író lélegzetével. Kompozíciója, stílusa egyetlen helyenként költői magaslatokba csap fel, másutt megfogható naiv, időnként elmerül az elhanyagolható részletekben. Egy östehetség, aki miközben megszabadul fojtó terhétől, a modern best-seller technika mellőzésével, kisebbfajta mesterművet, fájdalmas dokumentum-regényt produkál.

A cselekmény ismertetése hasábkot tene ki. Kitalapott talajon járunk — Debrecen, Budapest, Auschwitz — minden bokor, a Werner család minden tagja régi ismerősünk. Márton az apa, a jó zsidó és törvénytisztelő hazafi Zsófi, a „jűdise Ma-

me” Iszák fiú, az idealista, aki még a munkatáborban is a világ megváltásáról álmodik ikerhuga Rachel, egy képzetelebeli, de nagyon élő figura, aki először keresztény férje mellett, majd Auschwitzot átvészelve, a kommunizmusban keres oltalmat, s végül, tengernyi kinszenvedés után, visszatér a zsidósághoz Nana, a dada, az aranyzívfű keresztény családtag; Schlesinger rabbi, aki hiába prédikálja a cionizmust a civiske városában Rabay tanár, a jó keresztény, akit megölnek Rónai Iván, a „Vadölő” félszidó, a hívő, harcós kommunista, akit Rákosi pribékei koncolnak fel gyilkos nyilasok, kiknek többségét nem ölik meg, mert jó kommunisták lesznek belőlük. Az emberi gonoszság, az ideológiai őrtilek hihetetlen krónikája, a világ. A veterán izraeli száászor is leteszi tehetetlen diühében aztán mazochista önkínzással olvassa tovább: hihetetlennek tűnik, de tudja, hogy így volt.

A Werner család másik tragédiája, már mint a könyv é, hogy a nyugat világ, amelynek számára íródott, közömbösen megy el mellette. A vészévek iródalma nem keresett cikk manapság. Nádasi csak egy new-yorki zsidó kulturális segítségével jutott ki-adóhoz. Pedig, s ez a legkülönösebb, a „Werner család” nem is régreghény: Nádasi pátosz nélkül regisztrálja a borzalmas magyar félszad eseményeit, mint valami pszichiáter, aki mindent természetesnek talál, sőt talán megbecsült. És a végén felcsillan az örök zsidó optimizmus: a Werner család életben maradt tagjai új hazára találnak Izráelben. Márton, az aggasztán, könnyes szemmel, de mosolyogva intetet, miközben a bécsi pályaudvaron felszáll a vonatra és bucsuzik Iszákfejtől és keresztény feleségfejtől, akik Kanadába vándorolnak.

SZEKELY ISTVAN

UJ KELET

USA-ban

Felvilágosítással szolgál előfizetési, hirdetési és szerkesztésügyi ügyekben

KALMAN KAHAN
619 E.2nd Street
BROOKLYN,
NEW YORK 11218

Phone:
633-0564; 633-0543
Munkanapokon
9-5 óra között
925 3700 (Mr. Kahan)

BRÜSSZELI RIPIORT :

SZEMTŐL SZEMBEN A BELGA KIRÁLYVAL

Írta: S. HIMMELFARB

Napi hírből megtudtuk, hogy a szabad világ lapkiadói a minap kongresszust tartottak Brüsszelben. Ezen a nagyjelentőségű találkozáson, ahol a szabad sajtó sorsdöntő problémáit tárgyalták, Izráelt Sáh-táj Himmelfarb, az Új Kelet vezérigazgatója képviselte. Ebből az alkalomból fogadta őt a belga királyi pár. Az alábbi akban közöljük a fogadásról szóló riportját.

A monarchikus rendszer lassanként eltűnik, s vele együtt a királyi előjogok is. Manapság kevés országban őrzik a monarchikus államformát, s a régi, évszázados dinasztiák helyét átveszi a köztársasági államforma.

A nagy változások ellenére még mindig megmaradt néhány monarchia, a zóme Európában. S jöhetnek, a lakosság tudja, hogy a királynak nincs tényleges hatásköre és inkább csak jelképe a hatalomnak, mégis, az évszázadokon át megszokott hódolattal tekint a trón és az uralkodó felé.

Európa haladó szellemű és demokratikus államainak élvonalában áll Belgium, ahol még mindig monarchikus rendszer uralkodik és a királyi pár óriási népszerűségnek örvend a akosság körében.

A mutban többiben volt alkalom látogatásokat tenni királyi palotákban, amelyekben már nem élnek királyok és csak idegenforgalmi attrakció gyanánt szolgálnak. E pompás paloták rendszerint múkincsekkel vannak zsufolva, és megőrzik a letűnt korok izlését, légkörét és művészeti irányzatát. Érthető, hogy ezek a kastély-látogatások népszerűek a turisták körében. Gyakran előfordul, hogy az idegenvezető nemcsak az egyes tárgyak koráról, eredetéről beszél, hanem az egykori uralkodók zsarnokságát is kihangsúlyozza.

Igaz, mi a huszadik században élünk, s a mai uralkodók csak a hatalom árnyéká-

val bírnak. Ezért nincs is alkalmuk olyan kegyetlenkedésekre, mint elődeiknek akár még csak két-háromszáz évvel ezelőtt.

Érthető, hogy különös érzés fogja el az embert, amikor tudja, hogy királyi pár előtt kell megjelennie. Amikor tudja, hogy ott fog állni szemtől szembe egy hűsből-verből való uralkodó előtt, akinek neve és képe nem kerül le a sajtó hasábjairól és sok szempontból ma is szokatlanul nagy tényező.

Amikor közölték velem, hogy Baudouin belga király és Fabiola királynő fogadni fog, érdeklődni kezdtem olyan embereknél, akik ismerik az ilyen fogadások részleteit. Hogyan kell öltözködni egy közönséges halandónak, amikor meglátogat egy királyt és egy királynét, hogyan kell kezét nyújtania a királyi párnak, tétérít kell-e hajtania, egyszóval a ceremóniával kapcsolatos ilyen és hasonló kérdések fordultak meg az agyamban.

Nagy meglepetés volt számomra, amikor közölték velem, hogyan kell a fogadás alkalmából öltözködnöm. Se szmoking, se más különleges ruhadarab, elég egy sötét öltöny és természetesen nyakkendő. — nem pedig nyitott ing, ahogy nálunk Izráelben szokás.

A királyi fogadás számára kitzűzött napon a kapott utasításoknak megfelelően öltözköd-

tem, és be kell vallanom: aznap reggel a szokásosnál intenzívebben néztem meg magam a tükörben.

Attól tartottam, hogy külső megjelenésem révén esetleg valami hibát követhetek el. S minthogy az én esetemben végeredményben egy izráeliről van szó, akinek érdeke, hogy a király és a királyné nemcsak a velem folytatott beszélgetésről nyerjen jó benyomást, hanem a külső megjelenésemről is, igyekeztem nem ismert határt. Gondosan tanulmányoztam minden apró részletet és a legszigorúbban az utasításokhoz tartottam magam.

Igy hát sötét öltönyben érkeztem a Brüsszel központjában lévő királyi palota elé a fogadásra kitzűzött időpont előtt. Percekkel később beléptünk a palota főbejárata.

A fogadás előtti napokban egyre nőtt a belső feszültségem, mert akkor játszódott le a luddi repülőtérén a Sabena gép körül kiborobant dráma, amely a belgákat igen közelről érintette, tekintve, hogy a Sabena az ő nemzeti repülőtársaságuk. A kapu tulajdonán láttuk az örséget, színes uniformisával, különleges csizmájával, az egész magatartásukban nyoma sem volt a feszültségnek. Ebben a pillanatban irigyletem őket a nyugalmuk miatt, amely — sajnos — nekünk, izráelieknek nem jutott osztályrészül. Széles márványlépcsőkön jutottunk fel az

A belga királyi pár fogadja Sáh-táj Himmelfarbot

első emeletre, ahol befordultunk a palota belsejébe. Hatalmas terebben találtuk magunkat, a falak teleaggatva világhírű mesterek képeivel, a mennyezetről pedig csodás kristálycsillárok ontották a fényt.

A terebben a kabinetiroda tisztviselői tettek meg a fogadással kapcsolatos előkészületeket. Érdekes volt megfigyelni a magatartásukat attól a perctől kezdve, hogy észrevettem őket, amint szélesre tárták az ajtókat — addig a pillanatig, amíg beljebb invitáltak bennünket. Időről időre valamilyen közlőkinyitotta kissé az ajtót, amely egy szomszédos szobára nyílt. Ugy látszik onnan várták a jelt, hogy bevezessenek bennünket.

Hirtelen kitarultak az ajtók és a kabinetiroda egyik embere széles karmozdulattal invitált bennünket beljebb. Szemünk előtt a királyi palota egy újabb terme tárult fel s nem valószínű, hogy módomban áll vázolni ennek szépségeit. Az igazat megvallva, a nagy meglepetés miatt nem fektettem súlyt a részletekre, úgyhogy magam előtt csak két alakot láttam: Baudouin királyt és Fabiola királynét. A királyi pár mellett egy polgári ruhás fiatalember állt, aki bemutatott minket a királynak. A király mosolyogva nyújtotta felém a kezét és melegen megszorította azt. Angol nyelven mutatkoztam be és néhány üdvözlő szót mondtam. A király arcán szívélyes, meleg mosoly jelent meg és a királyné is érdeklődéssel figyelte a jelenetet. Egy újabb lépést tettem előre, meghajoltam és kezemet nyújtottam Fabiola királyné felé, miközben bemutatkoztam. Jóllehet nem beszéltek erről, kétségtelen

volt előttem, hogy a hét drámai eseményei rányomják bélyegüket erre a fogadásra, no ha közben csak mosolyokra és udvarias szavakra került sor. A királyon sötét csikos ruha volt, de a királyné fehér kosztüümöt viselt, kezében pedig barna retikül.

A hivatalos szertartás után Baudouin király és a sorok írója között fesztelen és érdekes beszélgetésre került sor aktuális ügyekről. Mélyen meghatott mindaz, amit a királytól hallottam, s jóllehet érthető okok miatt a beszélgetés tartalmát nem közölhetem, nyugodtan elmondhatom, hogy a király minden szavából az Izráel iránti barátság és őszinte megbecsülés csengett ki.

A beszélgetés idején többen voltak a királyi fogadóteremben, köztük olyanok, akiknek a füléhez eljutottak a hosszú beszélgetés egyes hangfoszlányai. A beszélgetés végén gratulációkkal halmoztak el és kezemet szorongatták. Így adtak kifejezést elismerésüknek a hallottak fölött. A királyi fogadás során volt még néhány alkalom meggyőződni arról, mennyire különbözik a huszadik században a király egy olyan országban, mint Belgium, azoktól a királyoktól, akik az elmúlt évszázadokban uralkodtak.

A látogatás végén szertartászerű szívélyes bucsut vettem a belga királynétől, miközben mögöttem állt a király és az ő két oldalán a kabinetfőnök és annak helyettese.

Az a szorongó érzés, amely a fogadás előtt hatott át, rég elmúlt és ennek helyét egy egyedülálló, szokatlan élmény kellemes érzése foglalta el. Főleg azután éreztem jó magam, hogy hallottam a király kellemes szavait.

Sokszáz ügyvéd követeli a mammut-irodák állami munkáinak igazságos elosztását

(Folytatás a 13. oldalról)

zatosokat. „Felébredt az a gyanu, hogy az állami bizottság nem hagyja figyelmen kívül bizonyos ügyvédek párttagsági könyvét és az uralmon lévő pártok vezetőivel való személyi kapcsolatait.”

A tel-avivi ügyvédnek Uzi Sziván, az igazságügyminisztérium szóvivője válaszolt: „Az igazságügyminiszternek a véleménye, hogy a ügyvédi honoráriumokkal kapcsolatos kérdésre vonatkozó információkat felesleges nyilvánosságra hozni. Ami pedig a más vonatkozású érveléseit illeti, nem hiszük, hogy igazza van, s ezért felhívjuk a figyelmét az ügyvédi kamara 1967-69 évi tevékenységére vonatkozó jelentés 25-ik oldalára. Az ottlévő adatok elolvasása után rájön arra, hogy az ügyvédi kamara nem osztja az ön nézetét.”

NEM HAJTJAK VÉGRE A JAVASLATOKAT

A minisztérium szóvivője által említett jelentés 25-ik oldalán Szatmári Mose, az ügyvédi kamara igazgatója ezt írja: a bizottság munkája nehézségekbe ütközött, de ennek ellenére számos állami vállalat jogi

képviselést olyan ügyvédekre bízta, akik csak a bizottság felállítását után jutottak munkához. A szóbanforgó vállalatok ügyét olyan jogászokra bízta, akik azelőtt nem tartoztak az állami vállalatok állandó megbizottaihoz.

Amikor megkérdezték Szatmári Mose ügyvédet, hogy a jelentés minden szavával azonosítja-e magát, ezt válaszolta: A Nacht bizottság a lehető legjobb szándékkal végezte munkáját. Ténylegesen létezik egy olyan határozat, amely szerint el kell venni a tulajdonát azoktól az ügyvédektől, akik több mint egy vállalatot képviselnek, viszont a rendelkezésére álló adatok szerint a Nacht-bizottság határozatát nem hajtották végre a gyakorlatban... Még mindig több olyan nagy ügyvédi iroda létezik, amely egyidőben néhány állami vállalat ügyeit intézi.

Mással: Az ügyvédi kamara említett jelentése, amely „a közeljövőben beálló változásokról” szól, túl korai és túl optimista volt. Ez azonban egyáltalában nem zavarja az igazságügyminisztériumot abban, hogy a jöhiszemfen megszervezett jelentéssel érveljen, ahelyett hogy végrehajtana a hivatalos állami bizottság határozatait.

SZUKOTI HAJÓUT

a „NILI” HAJÓN
13 NAP

szepember 20-tól október 3-ig.

Látogatás és kirándulások:

- ★ RHODOS
- ★ PALMA DE MALLORCA
(cseppkőbarlangok Porto Cristoban)
- ★ BARCELONA (Montsarat kolostor)
- ★ NIZZA (Monaco, Monte Carlo)
- ★ LIVORNO (Piza, Firenze és Róma)
- ★ NÁPOLY (Pompei, Amalfi és Sorrento)
- ★ FAMAGUSTA

BIZTOSITSA HELYÉT MIELŐBB!

Részletek és feliratkozás az összes utazási irodákban!

האייל
האוב ביותר

Biztonsági fokozat a hajózási- és kikötősztyály igazgatóságának megállapítása szerint M. S. „Nili” építési év 1965, a/a.

'72 super press - szezon

szép, napsütötte idő

Új, a napfényben ragyogó színek.

Divatos, szép modellek.

A belesütött éllel

az Ata super-press kályhájában,

amely egyetlen a maga nemében az országban.

Elegáns és tökéletes. „Dacron” — cottonból, 42.95 IL-től*

* Az Ata nadrágok elnyerték a „legjobb vétel” címet az 1972-es közvélemény kutatáson.

Dacron

A DUPON POLIASTER FONAL
BEJEGYZETT NEVE

CSAK AZ ATA ÜZLETEKBE

A HETI SZIDRA

— CHUKAT —

Es szolt az Örökkévaló Mózeshez és Áronhoz, mondván: Ez a Tóra törvénye, amit az Örökkévaló megparancsolt, mondván: Szólj Izrael fiaikhoz, hogy hozzanak neked egy teljesen vörös tehenet...

(B'Midbar 19, 1-2)

A szidra nyitánya a vörös tehénnel kapcsolatos törvény, amelyet bölcsünk a Szentírás legtitkosabb rítusának neveznek. Ez a szakasz a tisztulási törvényekhez tartozik, pontosabban azokhoz a rendelkezésekhez, amelyek a kohanták és a levíták feladatát szabályozzák. Az időt illetően az egyiptomi kivonulást követő első évből származik, viszont a szidrában felsorolt többi esemény (Mirjám halála, a víz körül való perkedés, az Edom királyával folytatott tárgyalás, Áron halála, az Arád királyával folytatott harc, az érki győ, a kut dala, Szichon és Og királyok legyőzése) már a negyvenes sivatagi vándorlás végét jelzi. Más szavakkal: a negyvenes sivatagi vándorlás minden látható eredmény nélkül ért véget. Kihalt a sivatagi nemzedék, amely nem értett meg a honfoglalásra, és emiatt nem részesült az igazi megváltásban.

A Tórában nyomát sem találjuk egy nemzedék agonizálásának. Néhány szóban beszélünk az Irás Mirjám haláláról, arról a csodás asszonyról, aki figyelemmel kísérte a kis gyékénykosarat, aggóda kistérvére sorsa miatt Mirjám prófétaőről, aki az isten csodák látán dobbal a kezében táncra perült és példáját valamennyi zsidó asszony követte. Nos, ennek az asszonynak a halálát a Tóra egy fél mondatban, pontosabban öt szóban mondja el. Ugyanebben a szidrában értesülünk Áron, a főpap haláláról. Hat-hét mondat az egész, egyszerű, semleges szavak, amelyekből nem csendül ki a nagy aggodalom, a szörnyű nagy fájdalom.

Mose Rábenu még velünk van, de már látjuk a vég kezdetét. Még tárgyalásokat folytat Edommal, de eredménytelenül. A zsidó nép kitér az útjából, nagy kerülőt tesz, Szichon és Og királytal azonban megverekszik. A hontervezés után ezek az első hódítások. Már látjuk az új hajnalhasadást, az új szellemet, a zsidó nép első szabad nemzedékét. Már érezzük, hogy ez a nemzedék ledobta a rabbiinszekeket, és le fog küzdeni minden eljé tornyosuló akadályt.

Igy jutunk el a végállomáshoz, a Jordán folyó keleti partjához, a Jericho városával szemben levő Moáb síksághoz.

A szidrában felsorolt események közül két-gyémánt a Mose-dráma a legmeghatóbb. Íme a leírás: „Es Izrael fia, az egész község, elérkeztek Cin sivatagába az első hónapban és letelepedett a nép Kadesben; és meghalt ott Mirjám és eltemették ott. És nem volt víz a község számára és összegyülekeztek Mózes és Áron ellen. És a nép perkedett Mózeshez és szóltak, mondván: Bár csak elpusztultunk volna, mikor elpusztított testvéreink az Örökkévaló színe előtt. Minek is hoztátok az Örökkévaló gyülekezését a sivatagba, hogy meghaljunk ott mi és barmaink? És minnek vezetettek fel bennünket Egyiptomból, hogy elhozzátok bennünket erre a gonosz helyre? Nem hely ez a vetés, a füge, a szőlő és a gránátalma számára, és víz sincsen az ivásra...”

Egyetlen folt fedezhető fel Mose Rábenu élettörténetében. Egyetlen alkalommal az ő emberfeletti túrelme is kifogyott, hatalmas szelleme nem bírta ki a túlságos megterhelést. Ezért a büntető elvesztő jogát, hogy eljussan az Igéret Földjére.

Reb Sámson Ráfél Hirsch elismeri, hogy ez a bűn minden más embernél teljesen figyelmen kívül maradt volna. „A zsidóság azt tanítja, hogy mennél nagyobb valaki, annál szigorúbb a mérték, amely szerint őt megítélik, és annál nagyobb a bűn és a

büntetés, ha eltérés mutatkozik attól a mértéktől.”

Mose Rábenu alakja évszázadok óta izgatja a művészek fantáziáját. Elbeszélők, festők, szobrászok, muzsikusok, drámaírók fordultak az ihlet e kimeríthetetlen tünd forrásához.

A zsigoriságig szűkszavú bibliai elbeszélések zinesen és bőségesen tárgyalnak kedvencükről. Moseról, a zsidó legenda pedig szeretettel becézi őt. A klasszikus irodalom névtelen korszaka után is a szellemi óriások sorsa nyultak hozzá a témához. Hogy csak a kimagaslókat említsük meg: Ben-Szirá, Philo, Josephus Flavius, Jehuda Hálévi, Rámbám, Ibn Ezra. A hosszú sor végén Freudot látjuk, aki „Mózes és monoteizmus” című, 1939-ben — tehát élete utolsó szakában — megjelent művében boncolja saját módszerével a próféták atyját.

Ugyanez a helyzet a képzőművészet terén. Festők és szobrászok — ki-ki a maga módján — ösödök óta mintázták Mose alakját. Egyesek a Szentírásból készült illusztrációkban, mások önálló képekben. Itt is csak a legkiválóbbak közül említnék meg néhányat. Rosselli, Michelangelo, Raphael, Rubens, Rembrandt, Doré, és napjainkban Lesser Uri és Chagall. Valamennyien vésték, faragták, formálták és festették Mose Rábenu monumentális alakját.

Vasárnap az egyik esti lapban hír jelent meg arról, hogy a Máálót neví nyugat-záíli városkában a lakosság egy csoportja máglyán elégette az angol Biblia-társaság kiadásában megjelent T'nách és újtestamentum köteteket, valamint más missziós jellegű munkákat. A részleteket illetően a lap a következőket írja:

„Máálót oléváros különböző köréhez tartozó lakosok az elmúlt csütörtökön férfiak és nők egy kisebb csoportjára lettek figyelmesek, akik ingyen osztogatták a járókelőknek a T'nách könyveket, amelyek az újtestamentummal voltak egybekötve. Ugyancsak más missziós jellegű könyveket is osztogattak. A lakosok felszólították az anyag osztogatóit, hogy távozzanak el Máálótól, és hagyják annyiban missziós munkájukat. Miután ezek nem tettek eleget a felszólításnak, kiragadták kezükből a még birtokukban levő könyveket és fűzeteket, ugyancsak összegyűjtötték a járókelőknek a már szétosztott könyveket — és máglyát rakva, a nyílt utcán elégették azokat. Az anyagosztogatókat foglalkozó csoport később eltávozott Máálótól, de az esetről nem tett panaszt a rendőrség.”

Könyvetés Izraelben az állam fennállásának 25-ik évében! Az eset a legutóbbi idők emlékeztet, amikor ellenségek zsidó szerzők műveit hányták máglyára.

Most nem azt kutatjuk, vajon halálhíkus szempontból szabad-e tűzre hányni fértő jellegű irásokat, vagy sem. Maga a jelenség érdekel bennünket, az a tény, hogy egy izraeli városka lakói ilyen veszélyes vallási türeltelenségre tettek tanúságot.

A könyvetés mindig a türeltelenség és a gyengeség jele volt, kezdve az inkvizíció korától a huszadik század hitlerista tébolyáig. Azok éltek ezzel a fegyverrel, akik tartottak attól, hogy szellemileg képtelenek megbirkózni a szóbanforgó könyvek eszméivel, hogy az ő saját szellem értékei alulmaradnak a versenyben. Igen gyakran fordult elő, hogy a könyvetés csak kezdő lépése volt a további gyengyellenkedésnek. A mi napjainkban a nemzeti szocializmus a könyvetéssel kezdte és a halálgyárral zárta be a kört. Ezért semmi se menti a mááloti lakosok barbár magatartását. Bármire is hivatkozhatnak, vallási indokokra, vagy speciális helyi adottságokra, a könyvetést a meghatározottabb formában elutasítjuk.

A zsidó vallásnak nincs szüksége arra, hogy az inkvizíció fegyverével, könyvetéssel keljünk a védelmére.

LONDONI NAPLO

A dunaparti, csallóközi ázkará az enyém is

Írta: ERDŐHAZI HUGÓ

Kohén Jákob gyerekkori pajtásom írta Natanjáról, hogy június 6-án tartják meg Komárom és környéke ázkaráját. „Most azt kérem tőled, hogy talán tudnál az egyik pénteki Új Keletbe cikket írni az immár 23 éve szörnyű körülmények között elpusztított dunaparti és csallóközi kis- és nagykörmári községekről”. Jákob persze nem tudta, hogy az emlékek virágatlan koporsóját nyitotta fel előttem, kérésével fájdalmas utra vitt az elszűnyedt múlt évtizedeibe, vissza az öreg komáromi utcákba, a kisváros hervadt falai közé, a Királypüspök-utca ortodox és neológ zsinagógáiba, a Jókai, Város, Gazda, Széchenyi és Nádor utca zsidó házaiba, a Kossuth téri, Nádor, Baross utcai zsidó üzletekbe és elsősorban a Tiszti Kaszinó pinchehelyiséibe, ahol éppen nevezem évvel ezelőtt, 1932-ben találkoztam először azzal a fiatalossal, mely már az Oneg Szabbatok költői páthásával énekelt a Jordán vizéről, Genezareth taváról, Dávid városáról, a kibucok hős erőfeszítéseiről.

A magyar költő ott érezte magát maradéktalanul zsidónak... ott a Schwarz Lacik, Hoffman Sanyik, Fleischmann Dezsők, az Ehrenthalok, Kohnok, Wolbergék, Raabok, Steinek között, akiknek nagy része már utra készülődött az ősi haza felé, hogy az ország építői közé sorakozzanak fel Sár Hágolán, a Kfár Másyár földmunkásai között... Ők voltak a dunaparti zsidóság modern hongfoglalói, a „negyvennyolcas”. Komáromból, ahol a zsidóság jó hányada asszimilációs magyar hagyományokban nevelődött, néha az Otthon kávéházban cigányzenével mulatozott és a zsidó, az ősi házira a templomban inkább emlékezett. A fiataloknak a zsidóirok már többet mondtak, és Jeruzsálem nevével a visszatérés évezredes vágya sürgette őket, „akkor utjából meggyógyul majd minden ami fáj”, dalolták...

Ha visszaidézem az arcokat, neveket az Oneg Szabbatok kulturális találkozásaiából, ráeszmélek, hogy a komáromi cionizmus hongfoglalóinak túlnyomó többsége az ortodox családok fiataljaiból lépett a pionirok sorába. Van ebben valami előremutató, parancsoló jelkép. Ahol a családban elevenen élt a vallás liturgiája, történelme és szerelme, Cion vágya könnyebben fogott lángot, a zsidó öntudat szétverte a diaszpóra hatásának szellemi korlátait. Bialkot olvásták és Bialik madarának szárnyán indult vágyakozásuk Cion felé. Ők voltak, ezek a fiatalok, akik a zsidó családi szeretet melegégyével bocsátották meg, talán meg is értették az apák konzervatívizmusát, a komáromi szülőket, akik kemény munkával állták a sarat a keresztény város világában, intézték a hitközség sorsát, a legszebb zsidó vallási hagyományok útját járták, amíg el nem jött 1944 nyarának végzete, a tehervonatok deportáló döbbenete. Mikor a komáromi zsidóság megérkezett Auschwitzba, a kiváló sebész, Dr. Lipscher Mórt az SS príbék hába vágta, hogy az idős ember gyorsabban mozogjon. A neves embergyógyító ajkán elröppent a panasz szolozsmája: „micsoda világ ez, milyen világ ez”... Ebben az imbolgó hangfoslányban Lipscher Mór mindent elmondott az apák tragédiájáról: tehetetlen, kiszolgáltatott sorsukat, védtelenség-

güket, halálba induló életszemléletüket...

Elszinteledett irodalmi ambícióim közé tartozott a háború után, hogy írjak róluk. Nem akartam én széles sodrásu regényt papírra vetni, nem akartam életüket a galutti konfliktusok szakadéka között felmutatni mentőnkön, nem akartam a költői pompa finnyás, megformált frázisaival mesebeli óriásokká nagyítani őket az auschwitzi katarkizma örvényéből. Csak éppen emléksztára akartam indulni a komáromi utcákban, betérni Kohn Márkus Jókai utcai cukorka üzletébe, a Raab bácsi színes perkal-vásznait megcsodálni kicsit odébb áteltenben, betoppanni a daliás Fleischmann bácsi szörletpéba, ahol Ferivel egyszer, fiatalon friss libatópörtyűt fogyasztottunk egy nyári délelőtnön. Leülni a Vágdunasoron Kleinék ffszerboltjában: drága Klein Imrém, osztálytársam a Kellner Laciknak, Lipscher Lórántokkal, Zsombor Gyurikkal (hosszu a lista, mint Kol Nidre börtöi és áhítata) megfagytak az orosz zstépek hótengerében... hallgatni Pollák doktor mókáit a felső Nádor-utcán, figyelni a szekerek hosszú sorát Mahler doktor rendelési előtt a Kossuth téren, a parasztoz a zsidó orvosban biztak, mint az urak a Dunarakparton, amikor Krausz doktor rendelőfőn kopogtattak panszaikkal.

Mintha látám, Fleischmann bácsi és Fried Jenő érkeztek meg a Klapka téri városháza elé és fiatalosan urának ki Bloch bácsi fiakeréből, városatyák voltak és a városi tanács ülésére siettek, hogy segítsék megoldani a város ügyes-bajos problémáit. Csak éppen hallani szerettem volna Krausz Marci halk, selymes szavait, ahogyan a zsidó egyházi dalárda zsvaivól beszélt, amikor róta reggeltől estig a komáromi utcákat a gázdától gyűjtve a városi kincstár számára. Senki olyan szépen nem énekelt az imákat a Frigyláda feletti erkélyen, mint az elegans Goldring Samu, a rőfös és Brandes bácsi, a festő-mázoló. Hogyan is felelhetném el Gold Benő fűszerest, akinek basszusa gazdagabban telítette meg zsinagógánkat, mint csillogó oronák sora. A Klapka téren élt az öreg Weisz házában Jenő bácsi, a pinész, az apám, a Királypüspök utcában a bölcs csallóköz-aranysói, Köröves, Samu Bácsi, Magdám apja családjukkal és Auschwitzba rohanó tehervonat utasai között...

A mese sodra kicspana a szomszéd falvakba is. Östüfalu, Csallóközaranys, Ekel, Szimő, Nagymegyér, Guta... pálinkaszagu pöttömnyi kocsmák, göngyölt hering szágu fűszerboltok, földérből tanák, sőt szabóműhelyek... kergetve, idézve — szeretve éleltük, ellobbant reményeiket, — mostoha sorsukat, mint a krónikás, csaták után kutatva végyvárok romjai között a pillanatokért, amit senki sem jegyzett fel...

Simon Schama, a cambridge-i Christ College történelemtudósa, az európai zsidó történelemlről szóló tanulmányában megírja, hogy a szabad világ a civilizáció és a barbarizmus elleni harc jelszavával viselt háborút Hitler ellen. Ez a világ a tudós szerint azzal büszkélkedik, hogy a háborúval meg akarta menteni azokat, akik áldozatai voltak Hitler fajelméleti politikájának. De

nem tudtak találni menhelyet a zsidóknak a kormányok szívtelensége és a közvélemény passzivitása miatt. Már 1938-ban az eváni konferencián 33 nemzet mérlegelte az ugynevezett „menekült-problémát”. A képmutató delegátusok egymás után fejezték ki sajnálatukat a németországi és ausztriai események kapcsán és farizeus módon indokolták azt, hogy nem képesek befogadni a menekülteket. Például az ausztráliai kiküldött, White ezredes, ezt mondta: „Mi-velünk nálunk faji probléma nem létezik, vonakodunk importálni nagyobb számú emigránsot.” A svájci delegátus, galád módon elefelejtette megemlíteni, hogy a kulisszák mögötti kormány éppen tárgyalásokat folytat Hitler embeivel azért, hogy Svájc ne engedjen az országba ausztriai zsidó menekülteket. A francia delegátus, St. Louis hajó menekültjéből Anglia 284 utast engedett partra szállni 1939 tavaszán és a Daily Express sietett hangsúlyozni azt a hivatalos álláspontot, hogy a St. Louis nem szolgálhat precedensül a jövőben. „Nincs hely ebben az országban több menekült számára”, — írja.

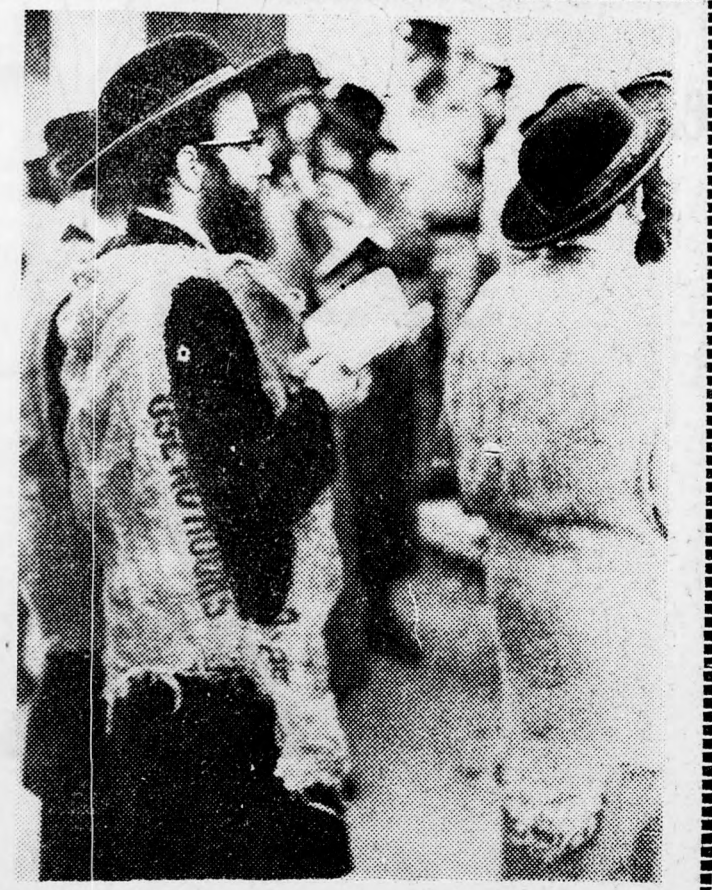
A megelőző novemberben az angol alsóház ugyan elfogadta a háború után Nobel békedíjjal kitüntetett munkaspárti Philip Noel-Baker javaslatát, kijelentve, hogy „az angol alsóház aggodással figyeli az európai faji, vallási és politikai kisebbségek üldözését.” A válogás azonban az volt, hogy ideiglenes menedéket Angliában csak azok kaphattak, akik már sorra kerültek egy másik ország emigrációs kvótáján. De ez sem volt elég: a partraszálláshoz fel kellett mutatni egy angol állampolgár jóállását, finanszíális garanciákkal. Simon Schama kutató munkájából tudjuk meg, hogy az angol orvosok szövetsége sztrájkát fenvegetőzött, kifejezte a professzionális körök álláspontját, ha nagyobb emigrációs hullám lépne el Angliát. El lehet-e feleltetni azt, hogy 1939 májusában az angol Fehér Könyv határozata elvágta Palesztinát a menekültek ezrei előtt? 1943-ban már a náci tömeggyilkosságok híre, a gázkamrák működése, köztudomású lett világ-szerte a Canterbury érsek, William Temple kérte a Churchill-kormányt, engedélyezzenek nagyobb számú bevándorlást kvótát. A canterbury érsek kérését nem teljesítették. Az Egyesült Államokban is érvényben maradtak a korlátozási rendszabályok. Hadd idézzem utjából a Christ College tudósát: „Nem lehet ma már megállapítani, hány zsidó kerestek menedéket Nyugaton a második világháború kitörése előtt és kapott vízsztautást. Azt talán tudjuk, hogy mintegy háromvegy millió kapott menedéket 12 éven keresztül és Hitler husszton annyit gyilkolt meg. Bármilyen okból fogott fegyvert a Nyugat Hitler ellen, az okok között nem szerepelt tulajdonképpen a faji, vallási üldözötték megemlése.”

Az ázkarák nem csak emlékeznek, a Jád Vásem nem csak emlékmű. Az ázkarák, a Jád Vásem vádóják az emberiséget, a keresztény civilizációt, mely kétezer éven át készítette elő a gázkamrákat, koncentrációs táborokat, halálba induló tehervonatokat. Ma Izrael erős karja, Dávid szelleme védi az ázkarán emlékezőket s azokat, akik még mindig a diaszpóra tájain élnek...

KIÁLLITÁS

<p>IZRAELI MŰVEK — „Emberék”. Anna Rivkin-Brick művészi fotói — Festmények a múzeum gyűjteményéből — Jules Pascin vázlatai a múzeum gyűjteményéből. — Ismert hazai és világhírű külföldi szobrászok korcsoportai, vázlatai és grafikai munkái. — Az ifjú-széi szárnnyban: — Szobor-játékok — Babák, játékok és gyermek munkái — Rendkívül tártat: 2700 éves bronz óv, az Ararat királyság korából.</p> <p>ROCKEFELLER MUZEUM — Tettekezési áldozatok a Tel Gezer-1 ásásásokból</p> <p>BEJT HAOMANIM (Művészek Paviilonja, Smuel Hángid 12) — „Grafika 72”, országos grafikai tárlat — Ismert művészek eredeti litográfiai (június 28-ig).</p> <p>ENGEL KEPTÁ (Smolcion Hámálak 13) — Dávid Ben Saul pasztelljei és litográfiai</p> <p>SCHATZ KEPTÁR (Schatz 4) — Tíz ismert művész miniatűrjei</p> <p>NORA KEPTÁR — Lucek (Párizs) olajfestményei és guásai (július 4-ig)</p> <p>BEERI KLUB (Alchárizi 9) — Momen (dr. Markovitz) festményei.</p> <p>ÓVÁROSI KEPTÁR (Óváros, Zsidó-nyegyed) — Joszi Stern, Gerstein, Dillan, Rákhi, Gur, Ogen, Jámim és Száár festményei és vázlatai.</p> <p>GILAT — Ismert izraeli festők munkái</p> <p>HAMPEKÁZ KEPTÁR (Hámek 4) — Neves izraeli festők alkotásai</p> <p>UJ KEPTÁR (Hámek David 10) — Zsidó témájú mltárgyak és észterek.</p> <p>URDANG-SESZKIN KEPTÁR (Udd nov 9) — Ismert izraeli festők munkái</p> <p>CION KEPTÁR (Híméi 23) — Klasszicizmus holland, modern és klasszicizmus francia, osztrák és amerikai mesterek munkái</p> <p>JEL-ÁVIV</p> <p>TEL AVIV MUZEUM — Az UJ ÉPÜLET (Saul király fasor 27-29) — Marcel Janco retrospektív tárlata — Dada (május 31-től) Picasso 200 alkotása — Izraeli festők és szobrászok művei. — A múzeum együtteményéből — Kinetikus munkák</p> <p>HELENA RUBINSTEIN PAVILON — (Társzál fasor 6) — Nemes Endre (Stockholm) festményei, collageai, karcolatai és litográfiai.</p> <p>MUZEON HAAREC</p> <p>KFRAMIKA MUZEUM — „Szinaj, Námot Bitter és Nora Kochavi tematikus kerámia szobral és domborúvel.</p> <p>ÜVEGMUZEUM — Üvegszobrok és festmények szilváti háztartás üvegholmik.</p> <p>RÉGISZETI MUZEUM (Jaffa, Óváros) — Tüfóváros és Jaffán</p>	<p>JEZUSÁLEM</p> <p>IZRAELI MŰVEK — „Emberék”. Anna Rivkin-Brick művészi fotói — Festmények a múzeum gyűjteményéből — Jules Pascin vázlatai a múzeum gyűjteményéből. — Ismert hazai és világhírű külföldi szobrászok korcsoportai, vázlatai és grafikai munkái. — Az ifjú-széi szárnnyban: — Szobor-játékok — Babák, játékok és gyermek munkái — Rendkívül tártat: 2700 éves bronz óv, az Ararat királyság korából.</p> <p>ROCKEFELLER MUZEUM — Tettekezési áldozatok a Tel Gezer-1 ásásásokból</p> <p>BEJT HAOMANIM (Művészek Paviilonja, Smuel Hángid 12) — „Grafika 72”, országos grafikai tárlat — Ismert művészek eredeti litográfiai (június 28-ig).</p> <p>ENGEL KEPTÁ (Smolcion Hámálak 13) — Dávid Ben Saul pasztelljei és litográfiai</p> <p>SCHATZ KEPTÁR (Schatz 4) — Tíz ismert művész miniatűrjei</p> <p>NORA KEPTÁR — Lucek (Párizs) olajfestményei és guásai (július 4-ig)</p> <p>BEERI KLUB (Alchárizi 9) — Momen (dr. Markovitz) festményei.</p> <p>ÓVÁROSI KEPTÁR (Óváros, Zsidó-nyegyed) — Joszi Stern, Gerstein, Dillan, Rákhi, Gur, Ogen, Jámim és Száár festményei és vázlatai.</p> <p>GILAT — Ismert izraeli festők munkái</p> <p>HAMPEKÁZ KEPTÁR (Hámek 4) — Neves izraeli festők alkotásai</p> <p>UJ KEPTÁR (Hámek David 10) — Zsidó témájú mltárgyak és észterek.</p> <p>URDANG-SESZKIN KEPTÁR (Udd nov 9) — Ismert izraeli festők munkái</p> <p>CION KEPTÁR (Híméi 23) — Klasszicizmus holland, modern és klasszicizmus francia, osztrák és amerikai mesterek munkái</p> <p>JEL-ÁVIV</p> <p>TEL AVIV MUZEUM — Az UJ ÉPÜLET (Saul király fasor 27-29) — Marcel Janco retrospektív tárlata — Dada (május 31-től) Picasso 200 alkotása — Izraeli festők és szobrászok művei. — A múzeum együtteményéből — Kinetikus munkák</p> <p>HELENA RUBINSTEIN PAVILON — (Társzál fasor 6) — Nemes Endre (Stockholm) festményei, collageai, karcolatai és litográfiai.</p> <p>MUZEON HAAREC</p> <p>KFRAMIKA MUZEUM — „Szinaj, Námot Bitter és Nora Kochavi tematikus kerámia szobral és domborúvel.</p> <p>ÜVEGMUZEUM — Üvegszobrok és festmények szilváti háztartás üvegholmik.</p> <p>RÉGISZETI MUZEUM (Jaffa, Óváros) — Tüfóváros és Jaffán</p>	<p>BEJT ROTHSCHILD — Arje Bicskov festményei (június 21-ig)</p> <p>DÁNIA KEPTÁR — Gítit Hárél festményei (június 17-ig)</p> <p>„GRAFIKA 3” KEPTÁR — Arje Rothmann akvareljei</p> <p>RAMAT GAN</p> <p>BEJT IMANUEL — VÁROSI MUZEUM (Chibát Cion 18) — 18 ismert izraeli szobrász és festőművész kollektív tárlata (június végéig)</p> <p>PTACH TIKVA</p> <p>JAD LEVANTIM EMEKHAZ — Davvid Tuschinski (Párizs) zsidó hagyományos és folklorisztikus májú 100 miniatűrje (június 24-ig) — Fruma Becker-Jakubovszka festményei (június 17-ig).</p> <p>BAT JAM</p> <p>VÁROSI MUZEUM — Koka Lapidot festményei.</p> <p>PANORAMA KEPTÁR (Hanszikó 51) — Mose Sami „Antasztikus” festményei</p> <p>BEER SEVA — Beádél Mann (Evron kibuc) kovásztal vasszobral</p> <p>RISON LECION</p> <p>A MI KEPTÁRUNK (Balfour 60) — Hámí Dávid-Zsdomi festményei, kerámiai és dísztergák</p> <p>RECHOVOT</p> <p>GALERIA „23” (Levin Epstein 23) — Báruch Scharfen festményei</p> <p>ASKELON</p> <p>BEJT EJI (Afridár) — Adá Zamir kerámiai</p> <p>NATANJA</p> <p>MODERN MŰVESZETI KEPTÁR (Herzl 2) — Cvi Gera, Náchum Gilboá, Slomo Weintraub és Jeszábá Kleiman festményei</p> <p>HERZLIA</p> <p>VÁROSI MUZEUM — Chájim Diener réz-domborművei és grafikai munkái (június 26-ig).</p> <p>CFAT</p> <p>NYOMDAMŰVESZETI MUZEUM — (Művészeved) — Marks Leibovitz karcolatai és lenyomatai.</p> <p>KESZARIA</p> <p>MODERN MŰVESZETI KEPTÁR — (Óváros, kibóti erőd) — Stan Belle (Belgium) akvareljei.</p> <p>NAHARIA</p> <p>VÁROSI RÉGISZETI MUZEUM — A környékbeli archeológiai ásások leletei.</p> <p>EJN HOD</p> <p>KÓZPONTI KEPTÁR — A művészfalu lakóinak kollektív tárlata.</p> <p>ASDUI JÁKOV (Meuchad) — URI ÉS RAMI EMEKMUZEUM — „A Biblia, a művészet és az irodalom tükrében”</p>
---	---	---

IMÁVAL
TILTAKOZIK
A NETURÉ KÁRTÁ
A Neturé Kártá tagjai
a héten a gyász jeléül
zsákok öltöttek magukra
és imákat mormolva
fejezték ki tiltakozásukat
a Jeruzsálemben újonnan megnyílt
Erosz elnevezésű szex-
butik működése ellen.

ZENEÉLET

M. T. THOMAS BEMUTATKOZÁSA A FILHARMONIKUSOKKAL

A zenekar Broniszláv Huberman emlékének hódol három Purcell-darabbal — A 12-ik béreli sorozat további műsorán Schumann hegedűversenye Henryk Szerzyngel, Stravinsky három-tételes szimfóniája és Debussy „La mer” c. szimfonikus vázlatai szerepeltek

Amerika „csoda-gyereke”, Michael Tilson Thomas, aki 28 évvel ezelőtt az álm-gyár városában, Hollywoodban született, s azóta hámulatos karriert futott be, bemutatkozó hangversenyén második hazájában a zenekar felejtetetlen megalapítója, Broniszláv Huberman emlékének adózott halála 25-ik évfordulója alkalmából (1947 június 16, Svájc): Csöndes, méltóságos, bensőséges áhítatos darabokkal, Purcell két „fantáziája”-val, egy chaconnéjával vonósokra. Hangzásban, stílusában valóban híven követte a fiatal karmester a 17. század angol zenei hagyományait, s annak meghitt, intím hangulatát.

Az eredeti műsor második számaként első ízben hallottuk Robert Schumann nagyon késői, 1853-ban írott, de 1937-ig (teljes joggal) előadatlan hegedűversenyt három tételben, a közeledő elmebaj előjeleit a konfuzus, formátlanul elhuzódó zárótételben, egy lírikusan ömlengő, dalszerű, lassú közép-tételben. A régi nagyság és fantázia jelei az első tételben mutatkoznak, sok mendelsohni reminiscenciával, de zavaros felépítésében elárulja, hogy szerzőjének nem volt már teljes kontrollja tolla fölött. Henryk Szerzyngel mekúli adta elő, s viharos sikerét megtoldotta egy gyönyörűen előadott Bach-rádással.

Az est kiemelkedő száma Stravinsky 1945-ben a N.Y. Symphony-nak írott háromtételű szimfóniája volt. Ragyogó, merészen hangszert és harmonizált első tételére vonatkozhat a szerző megjegyzése, melyet a bemutatkozó műsorfüzetében közölt: „Lehetséges, hogy a nehéz idő hatása, heves és váltakozó eseményekkel, kétségbeeséssel és reményekkel, szakadatlan szenvedésével, kibontakozásával és felszabadulásával, nyomokat hagyott művemben.” Valóban, igyekszik több émoiót, szubjektív hangulatot önteni ebbe a szimfóniába. Lassú tételre egy lírikus koncertino, szinte bölcsődél, vagy nokturmo jelleggel. Bájos szülő-betéttekkel. A finálé stílizált tánc-ritmusaival orosz folklór-törödékeket idéz, csaknem Petruskáj nyulva vissza, rendkívül szellemesen ritmizálva és hangszerelve. Stravinsky azt mondta, éppen ezzel a szimfóniájával kapcsolatban, — hogy mindent elvélve műveinek előadása, kivéve a helytelen tempókat, „Persze, ez” — „fűtze, hozzá — „nemcsak az én zenémre vonatkozik.”

És a fiatal karmester nagy tehetsége éppen a szeszélyesen csapongó tempók hajszálpontos beállításában, a zenekari árnyalások éles kirajzolásában, a dinamikus mozgások feszültségében nyilvánult meg. Bouleznek volt asszisztense eltanulta mestertől a latens finomságok plasztikáit, melyet Stravinsky-nél nagy hatással alkalmazott. Annál öszintébben kellett sajnálnunk, hogy Debussy csodálatos tengeri víziójához, a „La mer”-hez, a kellő próbak hiányában nem futotta már energiában, s a mű lan’adatan, csaknem unalmasan bonyolódott le. Így Michael Tilson Thomas későbbi műsoraira kell várunk, míg teljes képet nyerhetünk egységéről.

HAENDEL „SÁMSON”-ORATORIUMA GARY BERTINIVEL

— Az Izraeli Kamara-Együttes hangversenyszorozata —

Közreműködik: John Mitchinson (tenor), Judith Lazarovics (szoprán), Mira Zakkai (alt), Jerome Barry (bariton), Willy Haparnas (basszus), Gila Jaron és Szilvia Samaj (szoprán). — RINAT és Kibuc Hameuchád énekara, az utóbbi Jehuda Engel és Bina Karmi vezetésével.

Haendel közvetlenül a „Messiás” után írta 1741-2-ben másik heroikus biblikus tárgyú oratóriumát Angliában, egyikét szánva Izrael népet és hőseit dicsőítő „Sámson”-ját, csodálatos ötvözetet olasz színpadi stílusnak, angol hagyományoknak, német oratóriumnak, Szövegét Milton „Sámson Agonistos” tragikus hőskölteménye alapján Newton Hamilton dolgozta fel hatásos szöveggé. Az oratórium Sámson életének ama tragikus szakaszával foglalkozik, mikor vakon, láncokba verve slylódik a filiszteusok rabságában, feleségétől Delilától elárulva, a pogány ellenségtől és óriásuktól, Haraphától kigunyolva. Aggódo barátai és népe intelve ellenére elfogadja annak kihívását, hogy a Dágon-isten tiszteltére rendezett ünnepségen még egyszer kimutassa legendás erejét. Haendel bámulatos színpadi érzékkel csak az események hatását reflektálja: rövid, néhány ütemes „borzalom és rémület” közzenéjével és az ezt követő izgalmas kórossal jelezve a véget, Sámson hőstétét, saját és ellenségei pusztulását.

Mély együttérzéssel, szeretettel, lelkesedéssel és aggodalommal követi Haendel zenéje a zsidó nép és hősi fiának sorsát. „Sámson” telve van ennek meghatóan szép megnevelésével: az 1. részben a vak Sámson megrendítő áriája: „Ej, sürti éj! Se nap, sem fény!”, — a 2. részben a zsidók imája, kövörgése Sámsonért, a „Saul”-hól átvett gyászinduló, majd a zsidó hagyományvort híven követő vigasztaló kórus: „Ne sírj, ne sírj, — mert győzelem napja ez! Nincs gyász, ok! Sámson bár sírbahult, de hős, aki

M. T. THOMAS

győzve győzött, örök példát szolgáltatva az embereknek!”

Sámsonon (tenor) és Harapha (basszus)-on kívül a többi személy: Sámson apja, Manoh, barátja, Micha, Delila, kinek közeledési kísérletét Sámson megvetéssel utasítja vissza, vagy a zsidó és filiszteus asszonyok szebbnél szebb áriákkal és kettősökkel szerepelnek, a két szembenálló nép egybefonódó kórusain kívül. Ezek a nagyszerű kórusok, mint a legtöbb Haendel-oratóriumban, nemcsak hatalmas hangkulissza szerepét töltik be, de a mű drámaian liúktető cselekményében rendkívül intenzíven kapcsolódnak be.

Aligha hallottunk Izraelben szebb oratórium-előadást, mint most Gary Bertini vezényletével! Ez a hazai karmester, aki Hamburgban operákat, Angliában zenekarokat, Amerikában saját együttesét vezényelve arat tekintélyes sikereket, hatalmas egységbe fogta össze az egész, töretlen lendülettel, kiváló érzékkel a színpad nélküli opera-oratórium minden dramaturgiai részlete iránt. Ahol egyes énekesekre való tekintettel az előírtnál lassabb, vagy a felépítés egységéért a szokottnál gyorsabb tempókat vett, sohasem esett ki a stílus kereteiből. S amellet pusztán karmesteri teljesítménye is imponáns: a Rinat és a Kibuc Hameuchád-kórusok bámulatosan fegyelmezetten, a legkényesebb koloratur-részekben is (— a legtöbb szolístától eltérően —) fölényes tisztasággal és biztonsággal hangzóttak, s a szolísták váltakozó teljesítménye is egységbe forrt szuggesztív vezetés alatt. Kis zenekara is pompásan szolt.

Nemcsak hatalmas természetével, de nem kevésbé hatalmas hangjával és nagy kulturájával tünt ki John Mitchinson angol tenorista, aki ugyan a vérbeli hőstenor optimizmusával semmiképp sem keltette a szenvedő és megtört Sámson illúzióját, de előadásának kifejező-erejével kárpótolta érte. Gyönyörű átéléssel, legtisztább lírával, meghatóan adta elő Sámson utolsó áriáját. — Meggyőző Harapha volt Willy Haparnasz, az egyedüli kollégái közül, kinek koloraturai nem mosódtak el. — nagyon szép volt Mira Zakkai Michája, és Jerome Barry nagyvonalu Manohja — Judit Lazarovics nem a legjobb diszpozícióban is hatásos Delilát nyújtott, s kisebb szerepekben kellemesen tüntek ki kristályosan csengő hangokkal Szilvia Samaj és Gila Jaron. — Külön dicséret illeti a kibuc-kórust betanító Jehuda Engel és Bina Karmi karnagyokat.

Ilyen forró sikert ritkán ért meg a Bét Hehájal nagyterme, mint most „Sámson” előadása után.

SALZBURGI ÜNNEPI JÁTEKOK — 1972

A Salzburgi Ünnepi Játékok új vezetője, Bernard Paumgartner halála után, Josef Kraut a hagyományok fenntartására törekszik, s idej műsorán bemutatott helyett repriekkel éri be. Így új rendezésben kerül előadásra a nagy ünnepi csarnokban Karajan vezényletével Mozart „Figaro lakodalma”, és Böhm irányításával, a kis ünnepi csarnokban „Cosi fan tutte” (Gundula Janowitz, Brigitte Fassbender, Hermann Prey, Fischer-Dieskau fellépésével). Az utóbbi Svatosláv Richter kíséretével dalester is ad, Gilels önálló recitálóján kívül feleségével is fellép Mozart kettős-versenyében. A nagy ünnepi csarnokban kerül előadásra Alban Berg „Wozzeck”-je, Mozart „Szótteté”-e és Donizetti „Don Pasquale” című operája. Tizenkét hangversenyen a Bécsi és Berlíni Filharmonikusok, valamint a Mozarteum-orkeszter, többek között Kertész István vezényletével, valamint a Szász Állami zenekar és a bécsi Rádiózenekar lép fel. Egyik mati-

UJ KÖNYVEK:

AZ ISBÉTHY-SZÓTÁR

IsbÉthy (Mannheim) Mose magyar-héber kézisztára, megjelent Gondos Sándor haifai könyvkereskedő kiadásában, 1972

Szótárról lévén szó, — legyünk stílusosak. IsbÉthy-Mannheim neve a magyar-héber szótárszerkesztés egyik szinonimája. Az uttörő szerepe jutott neki, ugyanis 1934-ben ő szerkesztette — a néhai Grosz Ezra társaságában — az első praktikus célokat szolgáló héber-magyar szótárat. Két évvel később egy magyar-héber zsebszótárat, 1941-ben pedig héber nyelvkönyvet adott ki.

A magyarországi cionista mozgalom történetében megítélt fejezt illeti meg IsbÉthy-Mannheim Mose és Grosz Ezra vállalkozását, ugyanis azokból a szótárakból tanulták az alijja előtt álló fiatalok az első héber fogalmakat — miközben lassan-lassan maga az IsbÉthy-szótár is fogalomná vált. A debreceni zsidó gimnázium két tanára könnyíteni akart azoknak dolgán, akik ide-

jében otthagyták Magyarországot és az új-jászülető ősi ország felé gravitáltak. Nem a szótárszerkesztőkön mulott, hogy aránylag kevesen éltek az akkori lehetőséggel.

Az IsbÉthy-szótár a vészkorszak után ismét megjelent. 1947-ben, amikor a megtizedelt magyar-zsidóság körében megkésve bár, de kezdett visszhangra lenni a cionista eszme, s egymást követték az alijázó csoportok. Kis motyóval indultak, de az IsbÉthy-szótár ott volt a legtöbbször. Az uton, a németországi, olaszországi, esetleg ciprusi táborban silabizálták, s akármilyen nehezen ment eleinte, valamit csak megtanultak belőle, partraszállás után ki tudták fejteni magukat jól-rosszul héberül. És később, a begyökerezés első szakaszában is, nagy segítség volt a szótár, mert ha sokat lapozta az ember, megtalálta a keresett szót, vagy valami hozzá hasonló kifejezést.

A szótár sorsa, hogy elavult. Az IsbÉthy-szótár esetében ez kivételes gyorsasággal teljesedett be, mert a héber nyelv páratlan lendülettel fejlődött, új szavak, szólások teremtettek az önállóvá lett országban, másrészt a magyarországi társadalmi és tulajdonviszonyok megváltozása nyomán a magyar nyelv is rohamos tempóban módosult — vagyis kétoldalt égett az IsbÉthy-szótár gyertyája. Ma már az 1934-ben kiadott, és az 1947-ben szerkesztett szótár is csak nyelvészek számára érdekes, akik éppen e szótárak anyagának elavulása által tanulmányozhatják a két nyelv gyors fejlődésének folyamatát.

Az történet viszont, hogy néhány évvel ezelőtt alijázott IsbÉthy-Mannheim Mose, aki felismerte egyrészt korábbi szótárainak objektív avultságát, másrészt egy modern kézisztár iránti igény is munkára készítette. Még élt egykori társszerzője és kollégája, Grosz Ezra, akinek tudós segítségét ismét igénybe vette, s együtt készítettek el az új szótárhoz

a nyelvtani táblázatokat. Utána leült IsbÉthy és korát meghazudoló ambicióját, s néhány hét híján két évi munkával, megszerkesztette a közel 27.000 szót tartalmazó magyar-héber kézisztár anyagát.

Mint bevezetőjében feltünteti, munkájához a legújabb héber szótárakat, másrészt magyar vonatkozásban az Ország László-féle angol-magyar és az Eckhard Sándor által szerkesztett magyar-francia kézisztár nyelvi anyagát dolgozta fel. Az volt a célja, hogy mindkét oldalon — tehát a magyar szavaknál és az átellenben egymás alá sorakozó héber szavaknál is — a nyelvfeljövés jelenlegi szakasza tükröződjék.

Ami a szótár méretét illeti — IsbÉthy ebben a tekintetben az arany középutat kereste az igények és a lehetőségek között. 478 oldalon közel 27.000 szó — ez nem öleli fel a két gazdag nyelv teljes anyagát, de a mindennapi érintkezés nagyon magas színvonalu, ha ilyen sok szóval fejezzük ki magunkat. Modern kézisztárt szerkesztett, amely arra is alkalmas, hogy a héberül már beszélő magyar-zsidó ember gazdagítsa általa a nyelvtudását, választékosabbá tegye kifejező képességét.

De Menáchem Cvi Káddári, a Bár Ilán egyetem mezőkövesdi születésű rektora, a neves héber-aramcus nyelvész, átnézte IsbÉthy Mose új szótárát és értékelő megjegyzéseket fűzött annak anyagához. A rektor meglepő hangu sorait a szótár fülszövege helyén olvashatjuk. A tulsó oldalon lévő fülszöveget a kiadó írta. Néhány sorban bemutatja az izraeli magyar-zsidó olvasónak a szótár szerkesztőjét.

Gondos Sándor már Magyarországon is jelentős érdemeket szerzett cionista elméleti művek kiadásával. Ezen edemeit most öregebbé, amikor magára vállalta az IsbÉthy Mose új szótárának kiadásával járó kockázatot. Megérdemelné, hogy a végelszámolásnál váljon idősekrív az a szó, amelyet a szótár 298. oldalán, a második hasábon, felülről a kilencedik sorban találunk. Magyarul „nyereség” — „héberül „revách”.

Az izraeli magyar-zsidó közösség számára máris az.

(benedek)

zebra
A KETTŐS HATÁSÚ
fogkrém

1. VÉDI ÉS FEHÉRITI
A FOGAKAT

2. FRISSITI A SZAJAT
ÉS A LEHELETET

ETZ HAZAITH
MINDEN OTTHONBAN

1972. VI. 16 UJ KELET 17

